

1907 - 1927

MDY
388

108 - H - 47

se sport federatie
laan 6, den haag - telefoon (070) 63 29 63

Eigendom van de NSF
's-Gravenhage
No. 105 | E10 167
Ingeschreven: 962

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK
1254 4588

NEDERLANDSE SPORT FEDERATIE, afd. Research en Sportgeneeskunde (Bibliotheek)
's-Gravenhage, Burgem. Van Karnebeeklaan 6
(telefoon: 632963, toestel 33)

Geleend op:	Terug te zenden op:

RS(D): 14

GEDENKBOEK DER ALGEMEENE NEDERLANDSCHE
VOETBALVEREENIGING „DE ZWALUWEN"

DRUKKERIJ-HENSKES — DORDRECHT

MOY
388

GEDENKBOEK

UITGEGEVEN TER GELEGENHEID VAN HET

20-JARIG BESTAAN

DER

ALGEMEENE NEDERLANDSCHE VOETBALVEREENIGING

„DE ZWALUWEN"

Onze Oprichters.

Bovenste rij: J. J. VAN DEN BERG, C. A. W. HIRSCHMAN.
Onderste rij: G. W. DIJXHOORN, C. W. VAN HASSELT, Mr. J. LIEFTINCK, N. G. JANNINK.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

VOORWOORD

TOEN mij in het najaar van 1926 in een bestuursvergadering onzer vereeniging opgedragen werd een Jubileumboekje samen te stellen ter eere van het 20-jarig bestaan der „ZWALUWEN", heb ik zulks eenigszins aarzelend aanvaard.

Wèl had ik n.l. een dergelijke opdracht reeds een paar maal voor mijn eigen vereeniging, de H. F. C., volbracht, maar ik voelde maar al te goed mijn groote journalistieke tekortkomingen, nu 't een gedenkboekje van een semi-officieel lichaam gold, waaraan men nu eenmaal andere eischen stelt, als aan een geschrift voor een intieme voetbalclub.

Daar kwam nog bij, dat de geschiedenis der „ZWALUWEN", waarvan ik nog slechts zeer kort bestuurslid ben, voor mij betrekkelijk een gesloten boek was.

Gelukkig voor mij bezit onze Vereeniging echter in den Heer P. A. de Haan niet alleen een bestuurslid, dat nog steeds groote belangstelling heeft voor alles, wat in den N. V. B. omgaat, maar tevens iemand, die t. a. t. bereid was, die pennevruchten te leveren, welke ik noodig had

Mocht dus dit boekske een gunstig onthaal vinden, dan komt hèm zeker het grootste deel hiervan toe.

Tevens ben ik grooten dank verschuldigd aan de vele andere medewerkers, als de H. H. Meerum Terwogt, Moorman, Groothoff en Hoven, aan onzen geestigen caricaturist Cocheret, alsmede aan de Sportkroniek, de Nederlandsche Corinthian, Sport in Beeld, Revue der Sporten, H. F. C. en de Vittoria Egyptian Cig. Co., voor het belangeloos beschikbaar stellen van diverse cliché's etc., terwijl last not least een woord van hulde zij gebracht aan 't Bondsbureau en de vele club-secretarissen voor hunne steeds even vriendelijke beantwoording mijner tallooze brieven, expresses en telegrammen. Zonder hun hulp was de lijst der spelers, die voor „De Zwaluwen" uitgekomen zijn, nooit volledig geworden.

Een groote moeilijkheid nog was de vraag, welke personen voor een afzonderlijke beschrijving in dit boekje in aanmerking kwamen, aangezien zoovelen zich in de afgeloopen jaren direct of indirect voor onze vereeniging verdienstelijk hebben gemaakt. Met het oog op de beschikbare ruimte werd ten slotte besloten hun aantal te beperken tot de oprichters, ons eenig Eerelid en de huidige bestuurderen.

Waarde lezers (en lezeressen?) laat ik U niet langer ophouden met een langdradige inleiding, en eindigen met den oprechten wensch, dat dit boekje voor U 't bewijs moge zijn, dat er nog wel degelijk plaats in den N. V. B. is voor een Vereeniging als de onze, maar tevens, dat wij juist in de komende jaren Uw aller steun en sympathie behoeven, nu door 't houden van vele proefwedstrijden voor Olympische en andere elftallen, reeds veel van ons oorspronkelijk werkprogramma door anderen ter hand is genomen.

Er valt echter gelukkig nog genoeg voetbalterrein te ontginnen. Laat ons daaraan met energie en enthusiasme de volgende decennia beginnen, tot heil van de voetbalsport, die ons allen zoo dierbaar is.

Dordrecht, 1 October 1927.

K. J. J. LOTSY.

DE ZWALUWEN

AAN het begrip „Zwaluwen" kleeft een melancholische gedachte. Begint niet een bekend Duitsch vers met een herinnering aan het „heimwärts ziehen" der zwaluwen als het intreden van den herfst? En toch — het valt moeilijk, als de Voetbalvereeniging van dien naam op het tapijt komt, aan zwartgallige gedachten den vrijen teugel te

Vóór een belangrijken wedstrijd.

Zijne Excellentie Minister KAN in gesprek met den Voorzitter van den N. V. B.

laten. Veeleer is het omgekeerde het geval. In stede van de gedachte aan de stervende natuur, wekt deze vereeniging op tot vertrouwen in de eeuwig bloeiende jeugd. Hoevele jonge spelers, die wellicht in hun club zouden blijven, wat Amerika was vóór Columbus, danken niet aan haar hun opkomst en bloei, terwijl het onvermijdelijk verval niet in het debet der „Zwaluwen" geboekt mag worden! Hoe dikwijls heeft het Zwaluwen-elftal niet gezegevierd over de crême de la crême!

Het is dan ook geen ijdele plichtpleging, wanneer hier uitdrukking wordt gegeven aan het onwankelbaar vertrouwen in de toekomst dezer bij uitstek nationale vereeniging.

Den Haag, 28 Juli 1927. J. B. KAN.

M. C. BLÖTE

BIJ de kiek van 't eenige Eerelid van de Zwaluwen voeg ik gaarne 't volgende overzicht van de loopbaan van onzen oud-Secretaris.

Ons eenig Eerelid.

M. C. BLÖTE.

Blöte begon zijn voetbal-carrière in 't Amsterdamsche Volharding, waar hij een verdienstelijk doelverdediger was.

Met genoegen denk ik nog vaak terug aan mijn Volharding-jaren en onze bestuursvergaderingen onder leiding van wijlen Jan Hekkenberg en in dat gezellige vriendenclubje was Blöte èn als speler èn als leider èn als clubmakker een gewaardeerde figuur.

Toen ook hij, zooals zooveel anderen, er 't competitievoetbal aan moest geven, bleef hij onze sport nog geruimen tijd trouw als speler van 't Effectenbeurs-elftal.

Als onzen voorzitter uit de particuliere gesprekken met Blöte blijkt, hoe groot zijn belangstelling voor de zaak van voetbal blijft, wordt hem een plaats in 't Zwaluwenbestuur aangeboden, die hij gaarne aanneemt.

Ook 't bondsbestuur wenscht gebruik te maken van zijn werkkracht en biedt hem 't lidmaatschap van de Nederlandsch-elftal-commissie aan. In Blöte zijn dan twee functies vereenigd, die elkaar geheel aanvullen, temeer daar hij in beide lichamen met 't Secretariaat wordt belast.

't Staat in onze voetbal-almanakken zoo eenvoudig neergeschreven bij de opnoeming onzer commissieleden: „M. C. Blöte, Secretaris Westelijke Elftal-Commissie". *Twaalf* seizoenen achtereen, 1909—1921.

Maar, wat 't zeggen wil deze taak op zich te nemen, beseffen weinigen. Onderling gaat 't wel, maar zijn de commissieleden 't eenmaal eens geworden, dan begint de ellende, waarvan de Secretaris dan ruimschoots zijn deel krijgt.

Critiek is nog steeds een goedkoop artikel en er wordt dan ook niet spaarzaam mee omgesprongen.

Is de stormloop van al die deskundigen bij den Secretaris wat geluwd, dan bemerkt dit commissielid 't beste hun invloed op de spelers.

't Aantal zich gepasseerd gevoelenden is *hem* 't beste bekend en doet zich geducht merken, als de plannen uitgewerkt moeten worden.

En als dan na heel wat soesah 't elftal is samengesteld, de spelers zijn aangeschreven, dan volgen de teleurstellingen, door bedanken van dezen en verhindering van een ander.

En kwamen die berichten nog maar op tijd binnen! Maar och arme, die afschrijvers op 't laatste nippertje!

Als iemand daarvan kan meepraten, dan is 't Blöte.

Niet alleen als lid van de elftal-commissie, maar ook als Secretaris der Zwaluwen.

Men moet wel veel, zéér veel voor onze zaak gevoelen, om die functie zoo jaren

lang te bekleeden, als Blöte heeft gedaan. Met een ongekenden ijver en met groot organisatie-talent wist hij al die moeilijkheden te overwinnen.

Zoo nu en dan moest hij zich eens bij mij uiten. Dan liep de gal wel eens over! Dan werd maar weer eens op de lichtpuntjes, op de succesjes gewezen en dan kwam de oude werklust weer terug.

De regeling van een wedstrijd, in zijn handen gesteld, liep gewoonlijk vlot van stapel, want ook als toerleider moet Blöte met eere genoemd worden.

Zijn keurig bijgehouden secretariaat kan ook menigeen tot voorbeeld strekken.

Dat er bij zoo vaak gemis aan medewerking wel eens doortastend opgetreden moest worden, laat zich denken. Dat 't daarbij wel eens hard toeging, misschien wel eens wat *te* hard, wie zal 't niet kunnen billijken.

Zijn bestrijders bleven dan ook niet weg en teleurstelling en gebrek aan waardeering bleven hem niet bespaard.

Maar zij, die den „Dikke", zooals zijn populaire voetbalnaam is, in zijn sportloopbaan hebben gevolgd, zullen zijn ijverig en eerlijk strijden voor de zaak, die hem lief was, waardeeren.

De vereeniging De Zwaluwen meende die erkenning niet beter te kunnen uiten, dan hem bij 't scheiden uit ons bestuur 't Eere-lidmaatschap aan te bieden; de eerste keer, dat wij dezen titel verleenden.

In deze kwaliteit blijft hij aan onze zaak verbonden en zullen wij van zijn adviezen nog wel eens een dankbaar gebruik maken. Op onze bestuursvergaderingen hopen wij hem nog dikwijls te zien.

P. A. DE H.

HET NUT DER ZWALUWEN

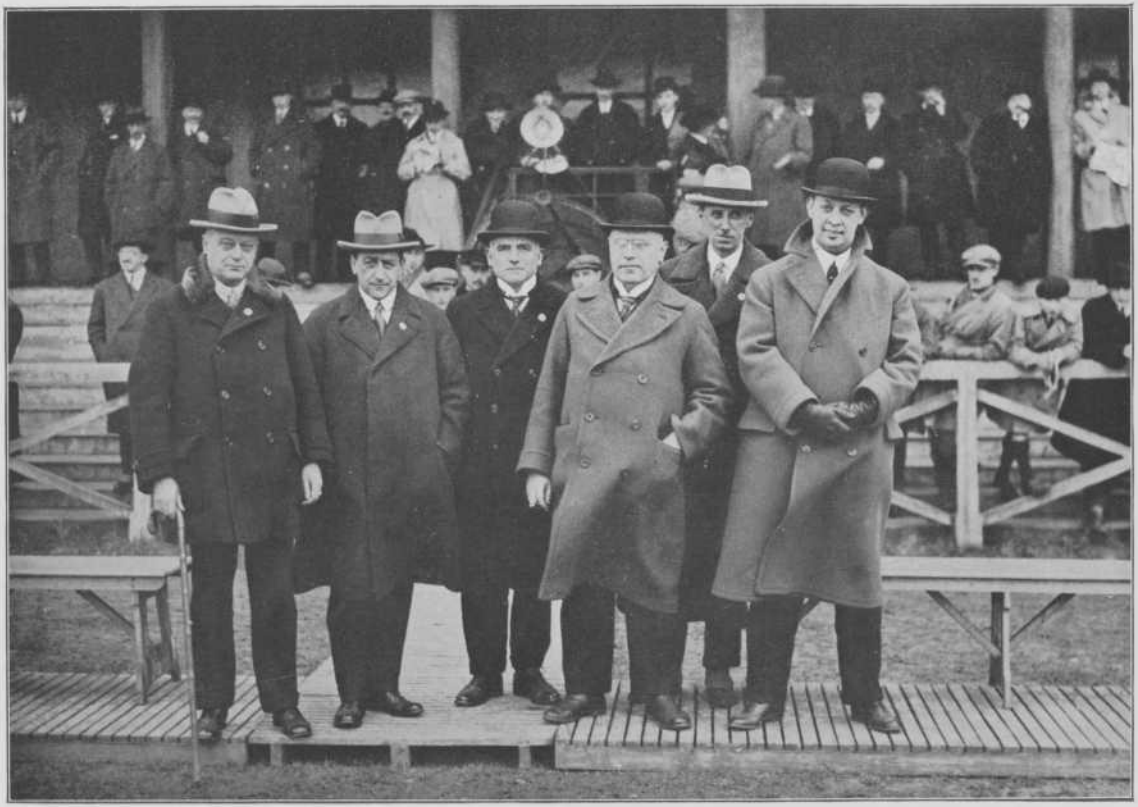
HET is niet gemakkelijk aan het plotseling binnenkomend verzoek van vriend Lotsy te voldoen en een artikeltje voor het jubileumboek van de Zwaluwen te schrijven, vooral als dat in enkele dagen gereed moet zijn. Ik wil echter gaarne in het kort mijn indrukken weergeven, daar ik van de oprichting af lid ben, en bij de geboorte in het daarbij passend heiligdom vrijwel aanwezig was. De bijzondere positie, die de Zwaluwen in het Bondsverband zouden innemen, gaf wel eenige aanleiding tot moeilijkheden en critiek, doch de chaotische toestand, die er in die dagen op het gebied van toercombinaties bestond, maakte een goede organisatie wenschelijk. Hoewel ik in geenen deele het nut, dat sommige van deze toeren gehad hebben, zal ontkennen, werd het op het laatst met de Jans of Piets XI^{en} toch wel een beetje een Janboel, waarbij de sport in de tweede plaats kwam en het amusement veelal voorging. De Engelsche toervereeniging „The Corinthians" heeft wel tot navolging geïnspireerd, doch men wilde schijnbaar niet dien naam overnemen. Bovendien had men behalve toeren ook de technische verbetering van het spel op het programma. Had men toen wat meer van navolgen gehouden, door eveneens den naam over te nemen, zeker was aan de z.g. Corinthian-gedachte heel wat wind uit de zeilen genomen, want een naam beteekent veel. Het is echter maar gelukkig, zooals het nu geloopen is, want thans heeft men twee lichamen, die elk op hun speciale terrein in het belang van ons mooie spel bezig zijn en beide goed werk verrichten. Als men dan ziet, dat er onder de ijverige leiders zijn, die van beide vereenigingen lid zijn, dan blijkt voldoende, dat er geen rivaliteit meer bestaat.

Ik voor mij ben er van overtuigd, dat de Zwaluwen volledig bereikt hebben, wat de stichters beoogden. Het toeren is misschien iets meer op den achtergrond geraakt, doch vooral voor de technische verbetering van het spel is zeer veel en goed werk gedaan. De half-officieele positie, die de Zwaluwen innemen, doch bovendien de omstandigheid, dat gewoonlijk eenige leden der Nederl. Elftal-Commissie bestuursleden waren, stippelden vanzelf de lijn uit, waarlangs men zich ging bewegen. Trouwens de leiding was steeds in dezelfde hand, als men nagaat, dat onze vriend Hirschman gedurende al dien tijd voorzitter van de beide lichamen was. Het is zeker, dat er heel wat door de Zwaluwen is ondernomen, dat ten slotte in het belang van het Nederl. Elftal was. Men heeft er heel wat spelers „geprobeerd", anderen zeggen een kans gegeven, om te zien of het werkelijk materiaal was, dat buiten het eigen clubverband ook waarde had. Dit alles geschiedde in een tijd, toen men nog niet zoozeer doordrongen was van de waarheid, dat naast de propaganda voor de uitbreiding van het spel, de technische verbetering niet achter aan mag komen. Thans heeft de technische commissie heel wat meer organisatie-vrijheid, omdat een goede positie in de internationale voetbalwereld zeker ook het land zelf ten goede komt, doch ik voel, dat feitelijk de Zwaluwen in deze heel veel van de richting hebben aangegeven. In de ontwikkeling van het voetbalspel in Nederland hebben de Zwaluwen een geheel afzonderlijke plaats ingenomen en daarbij zeer veel ten nutte hiervan verricht. Indien Nederland dan ook bij de Olympische Spelen in 1928 een goed figuur slaat, dan is het zeker, dat zij daarvoor mede den eersten steen gelegd hebben.

Zwolle, September 1927.

JASPER WARNER.

Het Bestuur der Zwaluwen.

P. A. DE HAAN, H. J. WILLING (Penningmeester), J. J. v. d. BERG, C. A. W. HIRSCHMAN (Voorzitter), J. MUTTERS (secretaris), K. J. J. LOTSY.
(De Heer H. W. H. HERBERTS ontbreekt op deze foto).

HET WERK VAN DE ZWALUWEN

DE Redactie van deze jubileumuitgave is zoo vriendelijk mij om een bijdrage te verzoeken. Gedachtig aan het feit, dat men een jubileum viert, kan men zulk een bijdrage den vorm geven van een feestelijken toast en getuigen van de waardeering, die men gevoelt voor wat de jubilaresse deed. Men kan ook zulk een gelegenheid aangrijpen, om eigen denkbeelden over het streven van de jarige eens op schrift te zetten, hopende haar daarmede van dienst te zijn en haar te overtuigen van een waarachtige belangstelling in het werk, dat zij doet ten bate van onze sport.

Er is voor mij reden den laatsten vorm te kiezen. De ernst en belangeloosheid, waarmede de leiders van De Zwaluwen hun werk verrichten, behoeft mijn lofspraak niet, zij worden meer geëerd door een poging, al zij die dan ook bescheiden, om het werk, dat De Zwaluwen deden en nog kunnen doen, naar voren te brengen.

De positie van De Zwaluwen in onze voetbalgemeenschap is menigmaal het onderwerp van discussie geweest. De oorzaak hiervan is, dat men soms De Zwaluwen aanzag voor een soort officieuse Nederl. Elftal-Commissie. Dit denkbeeld was ontstaan, omdat het wel voorkwam, dat, hoofdzakelijk om redenen van vormelijken aard, De Zwaluwen naam en adres verleenden aan een elftal, dat in werkelijkheid door of onder invloed van de Nederl. Elftal-Commissie was samengesteld. Tegen deze beschouwingswijze heb ik mij altijd verzet. De Nederl. Elftal-Commissie heeft, nog minder nu zij als Technische Commissie is gereorganiseerd, een officieus lichaam naast zich niet van noode en voor De Zwaluwen kan het gevoel van een soort bijwagen te zijn niet anders dan een belemmering zijn bij haar ontwikkeling en keuze van werkwijze. De Zwaluwen moeten haar recht van bestaan, haar nut en haar kracht juist ontleenen aan de vrije werking van het eigen initiatief.

Het doel der vereeniging is volgens de statuten: „het Nederlandsche voetbalspel te bevorderen door veredeling der hoedanigheid". Uit deze omschrijving blijkt duidelijk, dat samenwerking met en ondersteuning van den arbeid der Technische Commissie van den N. V. B. in de rede ligt, maar ik begrijp dat zóó, dat de laatste met dankbaarheid zal constateeren, dat het werk van De Zwaluwen vrucht draagt.

Het speuren naar spelers van aanleg, hen op de proef stellen in daarvoor georganiseerde wedstrijden, behoort stellig tot haar werk. Het spelen in een milieu van goede spelers kan een speler van aanleg helpen de hoedanigheid van zijn spel te veredelen. Dit werk juich ik toe, al ben ik mij wel bewust, dat dit meer leidt tot veredeling van het spel van het individu, dan van de hoedanigheid van het Nederlandsche spel als geheel. Wat dit laatste betreft, herinner ik mij altijd met buitengewoon genoegen een zeer gelukkig initiatief van De Zwaluwen Het nog steeds onopgeloste vraagstuk van de wijze, waarop beoefening van de athletiek aan de hoedanigheid van het voetbalspel ten goede kan komen, stond in het middelpunt van de belangstelling. De bekende athletiek-coach Hjertberg was in ons land en hiervan maakte het bestuur van De Zwaluwen gebruik, om te trachten wat meer klaarheid over dit onderwerp te krijgen. Er werd een bijeenkomst belegd, waar Hjertberg een inleiding over dat onderwerp zou houden. Verscheidene clubs zonden hun oefenmeesters daarheen, leden van de Medische

Commissie en van de Nederl. Elftal-Commissie waren aanwezig. Een klein, maar deskundig gezelschap. De inleiding zelf was betrekkelijk een teleurstelling, maar de daarop gevolgde discussie was zoo buitengewoon belangrijk, dat deze uitwisseling van ideeën, waaraan de oefenmeesters ook ijverig deelnamen, niet anders dan nuttigen invloed gehad kan hebben op hun kennis en daardoor op verbetering van het spelpeil.

De verbetering van de kwaliteit van het spel is het onderwerp van den dag. Hoe pakt men nu deze zaak aan? Spelers, die zich zelf, door eenvoudig aan het spel mee te doen, het spel met eenig succes hebben geleerd, trekken de aandacht en komen onder de leiding van een oefenmeester. Deze moet veelal beginnen met hen af te leeren, wat zij zich zelf verkeerd geleerd hebben of zich verkeerdelijk hebben aangewend. Het ligt voor de hand, dat zoo doende moeite en werk wordt verspild. Een jonge man kan het spel ook leeren, zonder zich daarbij verkeerde technische détails eigen te maken, mits hij weet, hoe het moet en hoe hij moet oefenen, om het goede te verkrijgen. Bekwame, deskundige, doelbewuste leiding van de jonge spelers is een eisch van efficiency. Het is nooit noodig iets verkeerd te leeren, men kan het in eens goed leeren. Het is o.a. deze beschouwing, die mij in de jongste jaarvergadering van den N.V.B. deed zeggen, dat n. m. m. de verbetering van het spelpeil meer bij de jonge spelers moest worden aangepakt.

Hier ligt een enorm terrein van werkzaamheid, waaraan zeer zeker ook de N.V.B. alle aandacht moet wijden, maar waar vooral een particuliere instelling als De Zwaluwen zoo heel veel te doen vindt. Studie van het spel en de methoden om het te leeren en te perfectioneeren, overleg over sportpaedagogische vraagstukken met leeraren in lichaamsoefeningen en trainers, practische demonstraties op het veld, onderzoek van het vraagstuk van de zomersport voor voetballers en van de hulp, die b.v. het turnen en de Zweedsche gymnastiek aan onze sport kunnen verleenen, deze en meer andere zijn onderwerpen van technischen aard, die dringend om bewerking vragen.

Al deze dingen hebben in hoofdzaak betrekking op de technische verbetering van het spel. De Zwaluwen beoogen meer, want zij kozen als haar doel „veredeling" van het spel De ethische zijde van de spelbeoefening vraagt dus eveneens haar aandacht. Sport is niet in de eerste plaats lichamelijke vaardigheid, sport is een mentaliteit. Dat De Zwaluwen willen medehelpen en daartoe door haar bijzondere onafhankelijke positie bij uitnemendheid geschikt zijn, om het Nederlandsche volk tot deze mentaliteit op te voeden, kan men niet anders dan met groote dankbaarheid begroeten.

Welnu, Zwaluwen, er is alle reden tot erkentelijkheid, voor wat gij tot dusver deedt, de nimmer gelijkblijvende omstandigheden zullen in sommig opzicht den aard van Uw werkzaamheden doen veranderen, gij zult U daarnaar weten te voegen, omdat ik weet, dat Uw leiders ontvankelijk zijn voor deze denkbeelden. Ik wensch U een schoone toekomst toe, die veredeling van onze sport zal brengen.

Den Haag, 3 September 1927. Ir. J. W. KIPS.

LES „ZWALUWEN" ET LES „DIABLES ROUGES"

LORSQUE j'appris, qu'en commémoration du XXème anniversaire de la fondation des „Zwaluwen", un livre, retraçant l'historique de cette sympathique association, allait être édité, je me suis dit que mon devoir me commandait d'apporter ma pierre à l'édifice.

De Heer F. KÖNIG, onze hulpvaardige raadsman bij de wedstrijden op Mardi-Gras.

Et j'ai pensé ne pouvoir mieux le faire qu'en saisissant cette occasion pour adresser aux „Zwaluwen" le cordial salut et les plus sincères félicitations de leurs adversaires, les „Diables Rouges".

Ce fut le 14 février 1913 que, pour la première fois, les „Zwaluwen" vinrent en Belgique en remplacement de H. B. S. qui, jusqu'alors, nous avait rendu visite le Mardi-Gras de chaque année.

La guerre suspendit nos amicales rencontres mais, dès 1921, la tradition fut reprise et ne fut plus interrompue. Bien au contraire, ces dernières années il fut décidé, que chaque fois que la chose serait possible, un return-match se jouerait en Hollande.

Dois-je dire que c'est toujours avec plaisir qu'en Belgique nous voyons approcher la date de la rencontre qui oppose nos „Diables Rouges" à vos si sportifs „Zwaluwen", à Bruxelles.

Ce match sert, en effet, annuellement, de premier contact entre équipes sélectionnées hollandaises et belges.

Il est considéré des deux côtés du Moerdyk comme un entraînement en vue des futurs grands matches Belgique-Hollande et Hollande-Belgique de la saison.

Il donne aux Comités de Sélection de nos deux fédérations amies l'occasion d'essayer de nouveaux joueurs et leur fournit des indications très utiles pour l'avenir.

Comment, dans ces conditions, tous les sportsmen belges ne s'associeraient-ils pas de grand coeur à l'heureux événement qu'est, pour les „Zwaluwen", la célébration de leur XXème anniversaire.

Aussi est-ce avec grand plaisir et sans aucune hésitation que je me fais leur interprète pour remercier la loyale et correcte équipe des „Zwaluwen" pour les bonnes et saines émotions que nous procurèrent toujours les matches qu'ils jouèrent contre nos „Diables Rouges."

Je m'en voudrais de ne pas remercier également les dirigeants qui, toutes les saisons, nous ramènent les „Zwaluwen" bien avant la fin de l'hiver.

Les équipiers belges, qui eurent l'honneur d'être choisis pour disputer le match annuel du Mardi-Gras, en gardent le meilleur souvenir. Ils considèrent cette rencontre comme une des meilleures, parce qu'elle les oppose à des adversaires qui, tout en défendant avec énergie leurs couleurs, n'ont qu'un but: fournir du beau jeu et faire du bon sport.

A. VERDYCK,

Secrétaire Général de l' U. R. B. S. F. A.
Président du Comité Belge de Sélection.

ONZE SPELHOEDANIGHEID

DOOR J. HOVEN

TOEN de samensteller van het eerste gedenkboek, hetwelk aan de Alg. Ned. Voetbalvereeniging „De Zwaluwen" gewijd zal zijn, de vereerende uitnoodiging tot mij richtte, om voor deze uitgave een artikel te schrijven over onze spelhoedanigheid, toen was nog niet in die mate als thans het vraagstuk van de hoedanigheid van 't Nederlandsche voetbal in 't middelpunt der belangstelling geplaatst. Wel was door de in 1926 door het Nederlandsch Elftal en door andere Nederlandsche ploegen tegen buitenlanders geleden nederlagen reeds zoozeer het besef onzer wankele positie doorgedrongen, dat zelfs op de algemeene vergadering van den Ned. Voetbalbond — die zich tot dusverre nog nooit bezig gehouden heeft met de kwaliteit van het spel — het vraagstuk der spelverbetering aangesneden werd, doch nòch de noodzakelijkheid, nòch de mogelijkheid om in te grijpen werd voldoende overzien. Nu wil ik niet beweren, dat zulks thans wèl 't geval is, doch de voortzetting van de nederlagen van Nederlandsche ploegen — behoudens dan het onverwacht succes van het Nederlandsch Elftal in enkele wedstrijden — de actie ter zake in enkele organen der pers en tevens een lijvig rapport over deze aangelegenheid, uitgebracht door de Technische Commissie van den Nederl. Voetbalbond, heeft niet alleen de belangstelling voor 't vraagstuk der spelhoedanigheid verhoogd, doch er tevens toe bijgedragen, dat in Nederland de overtuiging veld begint te winnen, dat ons nationaal voetbal slechts door daden te behoeden is voor een graad van minderwaardigheid, die met verval gelijk te stellen is.

J. HOVEN.

* * *

Hoewel ik overtuigd ben voor hen, die van deze uitgave en dan ook van deze regelen kennis nemen, geen vreemdeling te zijn, moet ik toch, om mijn betoog zuiver te houden, even mijn standpunt in enkele lijnen vastleggen.

Het Nederlandsche voetbal, uitsluitend beoefend door amateurs, kan nooit beantwoorden aan eischen, die men aan het beroepsvoetbal stelt, doch wèl moet het blijvend beantwoorden aan de hoogste eischen, die redelijkerwijze aan amateurs gesteld kunnen worden. Dat was langen tijd het geval, doch daarvan is thans geen sprake meer. De kwaliteit van ons spel is sterk verminderd; ons voetbal is heden van veel slechter hoedanigheid dan tien jaren geleden b.v. het geval was en dat niet zoozeer wat betreft 't spel van vertegenwoordigende elftallen, doch over de geheele linie. Zelfs in plaatselijke bonden is 't spel van veel slechter hoedanigheid dan weleer. Deze meening is natuurlijk een geheel persoonlijke, ik weet, dat er meerderen zijn, die er anders over denken.

Deze omstandigheid is niet ernstig genoeg te achten. Met den achteruitgang in spelkwaliteit gaat als 't ware automatisch een waardevermindering gepaard, die op den duur de attractie, om aan het spel deel te nemen en er aandacht aan te schenken, sterk

zal doen afnemen en de beteekenis van voetbal, èn als onderdeel der lichamelijke opvoeding van ons volk èn als aangename en tegelijk nuttige verpoozing, verloren zal doen gaan. Maar bovendien wordt de bestaansmogelijkheid van bond en vereenigingen in gevaar gebracht, omdat de financieele opzet van alle toonaangevende voetbalorganisaties in ons land valt en staat met de belangstelling, die voor voetbal aan den dag gelegd wordt en die belangstelling zal heel sterk afnemen, als er niet met alle ten dienste staande middelen naar gestreefd wordt, om de spelkwaliteit op te voeren.

Ziedaar als 't ware de stellingen, die het uitgangspunt van mijn betoog moeten vormen.

* * *

Moet ik nog aantoonen, dàt het spel achteruit gegaan is? Leest men den aanhef van het rapport der Technische Commissie van den N. V. B., dan zou men nog met de mogelijkheid moeten rekenen, dat men tegenwoordig niet zooveel slechter speelt dan vroeger of dat er b.v. buiten onze landsgrenzen snelle vorderingen gemaakt zijn en hier alleen niet, waardoor onze achterlijke positie zou zijn ontstaan. Maar dezelfde commissie acht de waarde van overwinningen ook al even betrekkelijk en ziet in nederlagen ook niet steeds bewijzen van zwakte, blijkbaar zelfs niet als zij met een regelmaat en over de geheele linie toegebracht worden, gelijk dat helaas met het Nederlandsche voetbal thans het geval is, behoudens dan in de laatste wedstrijden van het Nederlandsch elftal, dat zich echter eenige klassen boven ons z.g.n. eerste klasse spel wist te verheffen. Ik vind echter, dat men een ernstige zaak niet dient met een dergelijk philosofeeren in de breedte, doch dat men zich tot de naakte werkelijkheid te bepalen heeft. Het wil mij voorkomen, dat niemand, die de ontwikkeling van ons voetbal meegemaakt heeft en die onpartijdig en onbevangen oordeelt, niet volmondig toegeven zal, dat onze beste ploegen, onze landskampioenen, al onze eerste klasse vereenigingen, kortom, dat al onze Nederlandsche ploegen thans veel zwakker spel leveren dan in een vorig tijdperk.

Bewijzen — ja dat kan men het natuurlijk niet, doch men moet al ziende blind zijn, om zulks niet onmiddellijk waar te nemen. Wel is het feit, dat de veteranen, de spelers, die dien grooteren tijd van 't Hollandsch spel meemaakten, nog steeds tot de uitblinkers behooren, een bewijs, hoe een vorig tijdperk véél beter spelers opleverde. Ligt er niet iets beschamends in, dat één onzer doorsnêe eerste klasse clubs, met den nationalen doelverdediger onder de lat, aan een elftal oud-internationals, die niet meer actief aan het spel deelnemen, een volkomen gelijkwaardigen en tactisch zelfs superieuren tegenstander heeft, een tegenstander, die wanneer hij een maandje min of meer ernstig in gelijke compositie oefenen ging, in staat te achten is den huidigen landskampioen een nederlaag toe te brengen! En blijkt bij al het streven naar verjonging in gemengde ploegen en clubelftallen niet telkens weer, dat men den steun van die enkele spelers uit een vorig tijdperk, die toch stellig reeds over hun hoogtepunt heen zijn, nog niet ontberen kan? Zonder zelfs Van der Meulen, Van Kol, Van Heel, Tap, Massy en Elfring — de uitblinkers der nieuwe generatie — te kort te doen, is 't wachten toch tevergeefs op een Göbel, een Otten, een De Korver of een Francken. En is een Denis nog steeds niet een uitblinkende kracht, al is hij niet meer de oude! Maar nu loop ik vooruit op een nadere beschouwing van het spel zelve, waartoe ik later wilde overgaan.

* * *

Welke maatregelen zijn mogelijk, om tot spelverbetering te komen?" is een pertinenter vraag dan „hoe zou men tot spelverbetering kunnen geraken?" Om op de laatste vraag een antwoord te geven, is betrekkelijk eenvoudig.

Ons spel is achteruit gegaan, onze voetballers spelen minder goed en in elk geval, op enkele uitzonderingen na, niet goed genoeg. Dus is het euvel verholpen, als zij beter gaan spelen (!). Ziedaar de wijsgeerige redeneering, die de Technische Commissie van den Ned. Voetbalbond ongeveer gevolgd heeft en die we ook reeds elders eenige malen tot onze verbazing hoorden verkondigen. Alsof men de Zuiderzee dempen kan door te beredeneeren, dat het water nu voortaan onze binnenzee mijden moet, of b.v. de verkeersongevallen gelukkig niet meer zullen voorkomen door op hoog bevel te gelasten, dat voortaan niet meer tegen de regelen van het verkeer gezondigd mag worden!

België—Nederland (1—5), 19 Maart 1911 te Antwerpen.

Naast de vele bekende spelers uit dien tijd, vinden we op deze foto drie (oud)bestuursleden der Zwaluwen n.l. M. C. Blöte (lid N. E. C.), H. A. Meerum Terwogt (grensrechter) en C. A. W. Hirschman (Voorz. N. E. C.).

„De geest deugt niet", heet het hier en „er wordt niet geoefend", zegt men daar, dus... moet de geest beter worden en moet er meer geoefend worden! Maar dàt weten we allen en dàt te constateeren ligt ook binnen ieders bereik. Het is echter niet moeilijk om vast te stellen, dat het simpel constateeren van een en ander niet tot verbetering leidt, want dat is al legio malen gebeurd, lang vóórdat de Technische Commissie van den N. V. B. aan het rapporteeren ging, en 't heeft tot dusverre niets gebaat. Stuit men af op den onwil der spelers, staat definitief vast, dat zij voortaan hun spel niet meer ernstig beoefenen willen, zooals van goede sportlui verwacht mag worden, dàn is de toestand inderdaad hopeloos en geen enkele maatregel, van welken aard ook, kan dàn tot het gewenschte doel leiden.

Ik ben echter de meening toegedaan, dat, al valt niet te ontkennen, dat de gewijzigde levensomstandigheden en de daardoor ontstane gewijzigde leefwijze een ongunstigen invloed op de sportbeoefening hebben, de voetbalsport in Nederland nog niets van haar waarde en beteekenis zal hebben ingeboet, als men weet gedaan te krijgen, dat onze amateurs zich weer in gelijke mate aan hun sport gaan wijden als weleer.

* * *

Welke wegen kunnen worden ingeslagen, om het daarheen te leiden?

Laat ik aanstonds antwoorden — vele! Zelfs dient terstond gezegd, dat één maatregel alleen niets baten kan. Ik ben ernstig voorstander van de invoering van een hoofdklasse, doch deze maatregel op zich zelf kan de situatie al niet meer redden.

Men moet dan ook tot tweeërlei komen:

1°. tot maatregelen van bestuur, te nemen door den N. V. B. en

2°. tot maatregelen der vereenigingen. Deze maatregelen moeten gelijktijdig toegepast worden: zij staan geenszins op zich zelf, doch vormen één geheel, dat tot spelverbetering leiden moet.

Wat nu de door den N. V. B. aan te nemen houding betreft, acht ik in de eerste plaats herziening van het competitie-stelsel noodig, met dien verstande, dat men tot selectie overgaat. Ons competitie-stelsel is onvolmaakt en heeft door zijn onvolmaaktheid de verslechtering van het spel ernstig in de hand gewerkt. Onze, uit vijftig elftallen bestaande, eerste klasse van 't oogenblik is nog slechts in naam eerste klasse en kan voor de sterkste en rijpste categorie onzer voetballers nooit tot een perfectionneering van hare spelhoedanigheid leiden, zooals die vroeger mogelijk was en voor de toekomst gewenscht is. Het feit, dat men het tòch nog tot een goede nationale ploeg bracht, dankt men aan speciale training buiten clubverband en zeker niet aan de competitie. Dus selectie, dat zij de eerste en voornaamste maatregel van bestuur, waartoe alleen de N. V. B. over kan gaan. Of men dit nu doet door het dáárheen te leiden — mogelijk bij wijze van proef — dat er in stede van vijf, voortaan drie of twee ietwat omvangrijker hoofdafdeelingen gevormd worden, dat is een detail-kwestie, waarin ik me hier niet wil begeven, maar hoofdzaak is aanvaarding van het selectie-beginsel, hoofdzaak is, dat men eindelijk bereid gevonden wordt te gaan „afroomen".

Het inkrimpen van het aantal eerste klasse vereenigingen leidt tot verscherpten strijd en verscherping van den strijd tot de noodzakelijkheid voor den speler, om zich meerdere offers te getroosten en doet hij dàt, dan zal zijn spel beter worden en dan krijgen we weer ploegen, die met eere de kleuren van hun club en van ons land verdedigen kunnen, wier spel bewondering afdwingt.

* * *

Maar het amateurisme komt in gevaar, werpt men mij al herhaaldelijk tegen, als ik op maatregelen aandring, die tot grootere opoffering van den kant der spelers moeten leiden. Ik acht dit een zeer gezocht argument, want nooit kan een ernstige oefening zóóveel van den amateur-voetballer eischen, dat zijn amateurstaat er door in gevaar komt en doet het dit tòch, dan is dat amateurisme zóó zwak gebleken, dat het tòch ten val gekomen zou zijn. Als het amateurisme al niet bestand is tegen een zuivering van de huidige pseudo eerste-klasse, dan is dat amateurisme toch al ten doode opgeschreven en dan mogen we blij zijn, dat de zuiverende stoot gegeven werd.

Tenslotte is de hoofdklasse — in welken vorm die dan ook eventueel komen zou — er toch zeker niet voor die categorie liefhebberij-voetballers, die tot geenerlei offer ter wille van hun sportbeoefening bereid zijn. Wie z'n levenswijze niet min of meer op zijn sportbeoefening inricht, ondervindt er zelfs physiek nadeelige gevolgen van en behoort toch zeker niet thuis in de vertegenwoordigende ploeg van de sterkste categorie voetbalclubs van Nederland. Niemand, die ons spel beoefenen wil, doch zonder behoorlijke voorbereiding, wordt de kans er op ontnomen. Spelen kan men overal en elftallen kunnen in iederen vorm samengesteld worden. Doch déze categorie spelers behoort niet thuis in de ernstige wedstrijdcategorie en alleen voor deze wordt toch de hoofdgroep der N. V. B.-competitie ingericht.

Onze President.

Het is toch een merkwaardig verschijnsel, dat men hier en daar het systematisch trainen voor voetbal in strijd met het amateuristisch karakter dezer sport durft noemen, terwijl een zuivere amateursport als roeien tienmaal zwaarder eischen stelt en tienvoudig grootere offers van zijn beoefenaren vergt. Weten de moderne voetballers eigenlijk wel, dat onze Nederlandsche roeiers — om slechts één voorbeeld te noemen — de helft van 't jaar geen alcohol gebruiken en niet rooken en iederen dag — hetzij in den vroegen morgen of in 't avonduur — eenigen tijd practisch oefenen? Voorts, dat zij bij hun voeding ook met de eischen der oefening rekening houden? En daaronder zijn studenten, die hun examens doen, doch ook jongelui, die op de kantoren drukke, soms zeer drukke bezigheden hebben en nog avondcursussen volgen! Ik weet zeer goed, dat men aan een voetballer dusdanige eischen niet behoeft te stellen, maar het is toch merkwaardig, dat, zoodra men maar eenige meerdere toewijding vergt dan tegenwoordig in den regel aan den dag gelegd wordt, sommige voetballers en hun kortzichtige leiders zich op den amateurstaat durven beroepen! Een dergelijk amateurisme is voor elken rechtgeaarden sportman een grooter gevaar dan welke vorm van professionalisme ook!

***

De herziening van het competitie-stelsel kan natuurlijk niet tot het sorteeren der topclubs beperkt blijven, doch moet over de geheele linie uitgewerkt worden, systematisch en proportioneel. Daarbij vermijde de N. V. B. zooveel mogelijk het ontvolken der plaatselijke bonden. Die vierde klasse acht ik een allesbehalve gelukkigen greep. Beter ware het 't weer daarheen te leiden, dat de plaatselijke bonden over de kleine clubs de leiding behouden, zulks niet alleen, omdat hierdoor 't spel in de onderste regionen — de lagere school! — beter zal worden, doch tevens omdat hierdoor het beginsel van decentralisatie, hetwelk voor ons thans veel te gecompliceerd bondsmechanisme op den duur een gebiedende eisch is, geleidelijk voorbereid wordt.

* * *

Hoezeer overigens de herziening van het competitie-stelsel op de aangegeven manier de hoofdzaak te achten is, daarmede kan niet volstaan worden. Bovendien is noodig, dat men een Technische Commissie samenstelt, die men ten volle de leiding der technische spelaangelegenheden en de daarmede verband houdende zaken durft toevertrouwen en dat dan ook doet. Het moet niet kunnen voorkomen, dat men zelfs 't meest simpele crediet aan deze commissie onthoudt en hare bewegingsvrijheid dermate belemmert, dat zij zelfs voor onbeteekenende details de goedkeuring noodig heeft van het bestuur en mogelijk zelfs van de bondsambtenaren, die men geheel buiten de spelleiding houden moet.

Bij de Technische Commissie kome ook de technische leiding volledig te berusten en alle middelen, die zij noodig heeft, om die leiding een doeltreffende te doen zijn, moeten haar verstrekt worden.

Verder moet men een vereeniging als De Zwaluwen — ik herhaal hier ten deele, wat ik elders reeds deed uitkomen — op haar toch voldoende afgerasterd terrein eveneens den vrijen teugel laten. Een vereeniging, die zooveel reeds tot stand bracht in 't belang van het Nederlandsch voetbal en zich bovenal zoo nuttig onderscheidde voor de bevordering der spelkwaliteit, verdient den zeer bijzonderen dank van de geheele voetbalwereld en de bestuurderen van den N.V.B. moeten dankbaar de bereidwilligheid dezer club aanvaarden, om de zaak van het Nederlandsch voetbal op onbaatzuchtige en doeltreffende wijze tevens te dienen.

* * *

Diep in den buidel taste onze nationale voetbalorganisatie voor de daadwerkelijke spelleiding. Er is thans een trainer sedert korten tijd in actie gesteld, een ambitieus vreemdeling, die ongetwijfeld al nuttig werk levert, doch die alleen vrijwel machteloos staat. Hoogstens kan hij tot de formatie van een nationale ploeg nuttig bijdragen, doch daarmede is ons spel in zijn algemeenheid niet gediend. Men formeere uit de clubtrainers (in overleg natuurlijk met de clubleiders en tegen vergoedingen uit de bondskas) een volledig trainercorps, dat onder leiding van een zeer deskundigen coach volgens een vast plan te werk gaat, zoodat alle spelers der hoogste klasse in den bond onder voortdurende leiding staan en bovendien gelegenheid over blijve, om 't oog gericht te houden op de lagere clubs.

Zou men voor dit doel thans een kwart ton reserveeren, dan was dat niets te veel en 't zou zelfs een zeer gezonde speculatie zijn, daar men 't geld met verdubbelde rente terug zou krijgen door de verhoogde belangstelling der massa voor het beter geworden spel!

Dat zijn de hoofdmaatregelen van bondszijde te nemen, waarbij natuurlijk behooren het organiseeren van doeltreffende oefenwedstrijden door de Technische Commissie en door de Zwaluwen, als de omstandigheden zulks wenschelijker doen zijn, en verdere

Ned. Sport Federatie
BIBLIOTHEEK

maatregelen, die het spel zelve ten goede komen, maatregelen, die ook thans meerendeels al genomen worden, doch die nu geen practisch effect afwerpen, omdat de basis niet deugt.

***

De door de clubs te treffen maatregelen sluiten geheel aan bij die door de nationale organisatie te nemen.

Het wil ons voorkomen, dat vele clubs reeds vrijwel alles doen, wat binnen haar

11 April 1909. Zwaluwen—Akad. Boldklubben (Kopenhagen) (5—0) op 't H. V. V.-terrein.

Bovenste rij v. l. n. r.: Grensrechter. H. v. Zanten. A. Kater. H. Peltzer. J. J. Brutel de la Rivière. A. Fabius. C. Heijning en scheidsrechter Tromp. Onderste rij: E. H. la Chapelle. O. v. Blommestein. H. A. J. Kessler. J. Thomée. H. Oetgens v. Waveren Pancras Clifford.

bereik ligt en dat alleen hier en daar het trainingssysteem in overleg met de Technische Commissie, resp. het trainersconcern, herzien moet worden. Doch op één punt is meerdere activiteit, grootere ondernemingslust der clubleiders vereischt en wel wat betreft het organiseeren van wedstrijden buiten competitie-verband. Er is veel meer contact noodig met sterke buitenlanders, alleen reeds omdat wij meer en meer geïsoleerd raken, bijna zoozeer als Engeland. Daar is men echter sterk in z'n isolement, al ondervindt men er, wat de amateurs betreft, toch ook al eenig nadeel van. Doch iedere vergelijking met de Britten gaat mank en verder is er geen land, dat zoo weinig internationaal contact heeft als tegenwoordig Nederland. Verleden jaar nog kon men lezen hoe Parijs voortdurend vreemde ploegen op bezoek heeft. Duitschers, Oostenrijkers, Tsjechen,

Spanjaarden en Belgen komen in bonte mengeling naar de lichtstad en 't kan toch niet uitblijven, dat 't Fransche voetbal daarvan in hooge mate profiteert.

Doch afgezien van alle andere landen kijke men eens naar België, waar de clubs véél meer ondernemingslust aan den dag leggen. Zoo is 't mogelijk, dat een Belgisch B-elftal de Luxemburgers met 6—1 afstrafte, terwijl de Luxemburgers verleden jaar ons Zuidelijk elftal in Den Bosch overwonnen. De Belgen hebben veelvuldig contact met zeer sterke buitenlandsche ploegen en combinaties en voortdurend komen gemengde Belgische ploegen in 't veld. Het resultaat is, dat onze Zuidelijke naburen steeds meer leeren en uitstekend ingespeeld raken.

Zoo bevordere men hier zooveel mogelijk het spelen van wedstrijden tegen sterke buitenlanders door clubelftallen en door stedelijke en gewestelijke ploegen. Ik begrijp heel goed, dat dit alles geheel afhankelijk is van de toestemming van den N.V.B., doch dit is als vanzelfsprekend te beschouwen bij een aanvaarding van de consequenties, die uit de huidige spelpeildaling voortvloeien.

Zelfs werke de N.V.B. mede op een wijze, zooals hij tot dusverre nog nooit eerder deed. Waarom zou de bond z'n clubs zelfs zoo noodig niet financieel te hulp komen, als daardoor mogelijk wordt, dat men het spelpeil bevordert?

Een voorbeeld moet ik toch even aanhalen. De kampioen 1925/1926, Sportclub Enschedé, had een goede ploeg, maar technisch en tactisch geenszins een kampioenselftal. De nederlagen tegen middelmatige Duitsche tegenstanders en tegen Ajax in den aanvang van 't seizoen '26-'27, spraken o.a. een duidelijke taal, evenals de zeer snelle inzinking in den loop van de eerste helft van 't seizoen. Maar dit elftal had met de kampioenscompetitie het allerhoogste bereikt. Had het in competitie-verband gestaan met uitsluitend sterke tegenstanders, die gecultiveerd voetbal spelen en had Enschedé bovendien de lessen gehad van werkelijk first class leermeesters (tegenstanders), dan zou van deze ploeg een bron van spelkwaliteit in ons Oostelijk district geslagen zijn, terwijl nu 't succes van de Twentenaren tot een geestdrift-vleug beperkt gebleven is.

Waar ik reeds zooveel plaatsruimte in beslag nam en me desondanks bij dit schier onuitputtelijke onderwerp tot de hoofdzaken heb moeten beperken — zou men alle onderdeelen uitwerken, er ware een lijvig boekwerk aan te wijden! — daar dien ik te besluiten met nog enkele woorden over het spel zelve.

Naar mijn meening is het spel dus sterk achteruit gegaan en toch niet in elk opzicht. Tactisch en technisch over 't algemeen niet zoo zeer. De invloed van de vreemde oefenmeesters is aan de techniek van vele ploegen ten goede gekomen en in de laatste jaren is er zelfs een lichte vooruitgang bij verschillende clubelftallen waar te nemen. Tactisch heeft men een nieuwe moeilijkheid te overwinnen gehad in verband met de wijzigingen in den buitenspelregel en we vermeenen zelfs, dat de gewijzigde tactiek, noodzakelijk geworden door de vereenvoudigingen der buitenspelregel, nog onvoldoende beheerscht wordt. Doch overigens is door de studie van 't spel, door de ervaring der leiders, meer en meer naar een doelmatige speelwijze gestreefd en hoezeer ook vast staat, dat we nog veel leeren moeten, onze tactiek achten we niet slechter dan die onzer buitenlandsche tegenstanders. Op dit punt dient trouwens dankbaar 't werk der Technische Commissie te worden erkend en de gunstiger resultaten van 't Nederlandsch elftal in den laatsten tijd toonen, dat hier met goeden wil iets te bereiken is. Maar die nationale ploeg alleen kan ons spelpeil niet verheffen, al kan zij er veel toe bijdragen.

Voor zoover de techniek wèl slechter is, valt dit niet aan gebrek aan aanleg of

kennis van 't spel te wijten, doch zuiver aan een tekort schieten in de uitvoering als gevolg van onvoldoende geoefendheid. Er wordt véél te weinig geoefend, dat weten we nu wel allen.

De verminderde kracht onzer ploegen schuilt dan ook bovenal in de mindere individueele vaardigheid. Men ziet tegenwoordig in iederen wedstrijd een aantal kansen, om te doelpunten, ongebruikt laten, die een tiental jaren geleden en vroeger even zoovele doelpunten opgeleverd zouden hebben. Het individueele spel haalt niet meer bij vroeger en voor zoover dit mede een gevolg mocht zijn van de verfijning der techniek en de moderniseering van de tactiek, komt het mij voor, dat we op dàt punt terug moeten naar het minder gecultiveerde. Elders zal dat niet zoo noodig zijn, maar ònze volksaard is eenmaal sterk individualistisch en in òns voetbal is het persoonlijke element de allersterkste factor.

Ik vestig speciaal op dit punt de aandacht, omdat ik het zoo uiterst belangrijk acht en omdat hier de Engelsche oefenmeesters, die zulk een gunstigen invloed op de ontwikkeling van ons spel hadden, veelal onbewust destructief gewerkt hebben. Zij hebben met dezen belangrijken factor onvoldoende rekening gehouden, omdat zij de psyche van den Hollander niet voldoende kennen. Ook Otten, Stom, Francken, Lotsy, de Korver, Snethlage e.a. zouden in een Weensch of Neurenbergsch verband van hun buitengewone spelcapaciteiten blijk gegeven hebben, doch toch zou daar òòk veel van datgene, wat juist hun kracht uitmaakte — een kracht, die zich rechtstreeks deed gelden voor de ploeg, waarvan zij deel uitmaakten — verloren gegaan zijn.

Niemand denke, dat ik mij tegen de cultiveering van het spel richt, doch zij mag in geen geval het persoonlijke onderdrukken, want dàn komt het Nederlandsch voetbal nooit ten volle tot zijn recht.

* * *

Tenslotte... waarom dit alles? Waarom ingrijpend wijziging gebracht in ons wedstrijdwezen, in den opzet van ons spel ten opzichte van training en uitvoering, waarom die verhoogde actie, die uiterste krachtsinspanning met offers gepaard gaande? Omdat... wij op een hellend vlak zitten, waarvan men maar al te licht naar beneden glijdt! Oogenschijnlijk is alles nog zoo ongunstig niet — en vooral de laatste succesvolle wedstrijden van de nationale ploeg wekken den schijn, dat de situatie zelfs weer heel bevredigend is — doch een miskenning van den waren stand van zaken brengt toch ernstige gevaren mede.

Het is zóó volkomen in strijd met heel de Nederlandsche traditie, om op een zoo belangrijk gebied van sport als voetbal een middelmatige positie in te nemen, zonder dat àlles in 't werk gesteld wordt, om een leidende plaats te heroveren, dat het nog altijd raadselachtig is, hoe het streven, om door verhooging van het spelpeil onze eervolle positie te herwinnen, niet alom door alle voormannen op sportgebied spontaan gesteund wordt.

En als dan dit op zich zelf nog niet sterk genoeg is, om ook de spelers zelve tot grootere toewijding en intensievere beoefening op te wekken, laat men dan het oog richten naar den grooten strijd der sportvolkeren, die zich in het nieuwe Olympische stadion in 't volgend jaar afspelen zal. Geen offer, dat binnen ons bereik ligt, zij te zwaar, waar het ten goede komt aan onze nationale sporteer en het de zekerheid verschaft, dat ons spel van blijvende waarde kan zijn voor de verhooging onzer volkskracht.

C. A. W. HIRSCHMAN

HET zal geweest zijn in de groote vacantie van 1897. Als gewoonlijk bracht ik eenige weken bij mijn familielid, den ook in voetbalkringen bekenden G. W. Dijxhoorn, door. In de morgenuren maakte de logé zich verdienstelijk met 't maken van copieën voor H.B.S. en Hg. V. B. — de H.H. Lamey en Moorman zullen dit wel allang vergeten zijn! 't Was mij dus een welkome afleiding, toen mij op een goeden morgen werd voorgesteld „Ga je mee naar Hirsch"?

Wie „Hirsch" was, wist ik niet, maar tegen deze afwisseling had ik geen bezwaar en zoo gingen wij dan naar de Rijnstraat 28.

Daar volgde de gebruikelijke voorstelling.

„Hirsch" — C. A. W. Hirschman — nam mij even schuin langs de lorgnetglazen op, schoof mij wat photo's toe, waarna de beide heeren de belangen van den Haagschen V. B. gingen bepraten.

Toch was deze korte kennismaking oorzaak, dat, toen ik in 1901 een plaats in 't N.V.B. bestuur kreeg, ik er althans één bekend gezicht aantrof.

In dat college heb ik Hirschman toen 12 jaar meegemaakt, om daarna met hem tot heden deel uit te maken van 't Zwaluwen-bestuur. En wanneer ik dan, na al die jaren van samenwerking, deze figuur in een paar woorden zou moeten teekenen, zou 't zijn met: **man van weinig woorden en veel daden.** Aan *niemand* in de voetbalwereld wordt te kort gedaan met de bewering, dat geen hunner *dat* voor de zaak van voetbal heeft gedaan, *gedurende zoo'n lange reeks van jaren*, wat Hirschman er voor deed en nog doet.

C. A. W. HIRSCHMAN.

Persoonlijk meer gevoelend voor practisch werk dan voor machtige theorieën, heeft

deze voetbal „von Seeckt" mij als medewerker meer aangetrokken, dan zeer aangename maar breedsprakige collega's.

Op lange redevoeringen vergastte Hirschman ons nooit. In weinig woorden werd een gezond beleid verdedigd; zijn woord had gezag. Toen dan ook door 't bedanken van Ch. J. Engelberts de 2de Voorzittersplaats vrij kwam, was Hirschman de aangewezen man deze vacature te bezetten.

Hoeveel ook voor voetbal gevoelend, maakte hij zich nooit erg warm om de z.g.n. sociale zegeningen van ons spel te verdedigen. Een naar alle kanten haastige uitbreiding van voetbal was *zijn* bestuursrichting niet. Waar deze meening werd gedeeld door Jan J. v. d. Berg, J. G. Coster en ondergeteekende, werden wij in 't bondsbestuur wel eens als „'t conservatieve blok" betiteld, in tegenstelling met den in die dagen min of meer „rood" getinten Jan W. Kips, J. A. N. Knuttel e.a. Toch volgt hij voetbal en de voetballers, ongeacht den maatschappelijken kring, waar 't gespeeld wordt of waartoe zij behooren.

Maar wat *wel* zijn groote belangstelling heeft, dat is de verbetering van de kwaliteit van 't Nederlandsche voetbal: *het opvoeren van het spelpeil tot een hoogere klasse.*

Dat is Hirschman's liefste taak!

Dit is bij alles zóó zijn hoofddoel, dat daardoor andere punten, die ook wel op 't Zwaluwen-programma thuis hooren, wel eens wat in de verdrukking komen.

Onze voorzitter te Kopenhagen, als leider van het Ned. Elftal.

Als aangewezen is voor *dezen* man de functie van Voorzitter van onze Nederlandsch-Elftal-Commissie — tegenwoordig aangeduid met de weinig sportieve term „Technische Commissie". Toen 't bondsbestuur in 't seizoen 1905/'06 overging tot 't benoemen van een commissie tot samenstelling van 't Nationale Elftal, de Nederlandsch-Elftal-Commissie geheeten, wordt Hirschman dan ook verzocht de belangrijke taak van 't voorzitterschap daarvan op zich te willen nemen. Hij aanvaardt het, naast zijn vele andere functies, om het thans *nog* te bekleeden.

Zij, die met 't clubleven bekend zijn, weten, dat er geen ondankbaarder werk is dan elftal-commissie-lid. Bij succes komt de hulde aan de spelers, bij tegenslag treffen de critici 't felst de elftal-commissie. Hoeveel meer nog dan in een club, is zulks 't geval in den Voetbalbond, waar gaandeweg iedereen, inclusief Jan Publiek, zich met die taak meent te mogen en te kunnen bemoeien.

Of critiek in dezen dan uit den booze is? Geenszins! 't Weren van critiek is even onjuist als 't bij voorbaat afwijzen van alle adviezen, omdat ze niet komen van z.g. deskundigen; ook de leek heeft wel eens een juisten kijk. Maar tegenover onze elftal-commissie was de critiek dikwijls zeer onbillijk.

En deze moeilijke taak met al zijn lief en leed — en 't laatste was niet gering — bekleedt Hirschman thans ruim 20 jaar. De groote zorg door hem en zijn medecommissie-leden aan ons nationaal elftal besteed, heeft naast onvermijdelijke teleurstellingen, beduidende successen gehad.

De goede naam, dien 't Hollandsche spel heeft — *en niettegenstaande eenige*

tegenslagen der laatste jaren nog heeft — is voor een zeer groot deel te danken aan 't juiste oordeel van Hirschman over spelers en hun capaciteiten.

De critiek heeft Hirschman wel eens beticht te weinig wedstrijden bij te wonen, maar dan moet hij een wondermensch zijn, want weinigen kennen als hij de Nederlandsche spelers met internationalen aanleg.

Welk een geweldige voldoening 't voor hem moet geweest zijn, toen *zijn* elftal op 24 Maart 1913 te 's-Gravenhage het officieele Engelsche elftal met 2—1 klopte, laat zich denken.

Volgens zijn eigen verklaring is *dat* een der mooiste dagen uit zijn voetballeven geweest. Maar meer mooie dagen zijn gevolgd.

Had onze voorzitter gelijk, toen hij dezen Hollandschen center-voor, ondanks heftige protesten, handhaafde?

Zie, waarde president, ook voor ons zal 't tijdstip komen, dat we, als de oude heer uit 't liedje van Speenhof, eens zullen zitten „bij een rustig knappend vuurtje en denken aan de dagen van weleer".

Dan zullen we 't nog eens hebben over dien leuken Engelschen bengel in Darlington in 1907, die, toen 't zoo iets van 10—0 stond, en hij onze bedrukte gezichten zag, met een guitige twinkle in zijn oogen vroeg: „Are you downhearted"?

Deze leuke opmerking deed de goede stemming weer terugkeeren.

We zullen 't nog eens ophalen, hoe in Stockholm in 1912 die lamme Engelsche scheidsrechter alles deed, om Zweden van ons te laten winnen, wat hem intusschen niet gelukte. Zoo iets moet je niet probeeren bij Hollandsche jongens!

We zien den kopbal van Massij weer voor ons op 1 Mei 1927 tegen de Belgen en dan zal ik jou ook nog eens den naam noemen van dien Hollandschen centervoor, die in alle toonaarden werd afgekeurd, en dien jij met je bekende vasthoudendheid handhaafde, die, na Holland—België en na New-Castle United, algemeen wordt erkend als een

eminente speler. Als ik dien naam noem, zeg je natuurlijk niets, maar je zult ons zoo scheef langs de brilleglazen aanzien met een blik, alsof je wilt zeggen: „had ik gelijk"? En je hadt gelijk! Jouw kijk op dien man was weer de goede.

We zullen die 4—0 overwinning op de Engelsche kampioenen ook nog wel eens aanhalen. Dat is *kerels-werk* geweest van onze jongens.

De dag van ons Nederlandsch elftal, maar ook **de** dag voor jou en je elftal-commissie.

* * *

Is 't te verwonderen, dat deze voetbalfiguur de initiatiefnemer was tot 't oprichten onzer vereeniging, waarvan 't hoofddoel is: **verbetering der spelkwaliteit.**

Vanaf de oprichting is hij de leidende figuur gebleven. De beteekenis onzer vereeniging ontleenen we voor een belangrijk deel aan de beteekenis van onzen voorzitter voor de voetbalgemeenschap.

Zijn talrijke buitenlandsche relaties — Hirschman is in den N. V. B. steeds de minister van buitenlandsche zaken geweest — kwamen ook den Zwaluwen ten goede. 't Is haast onbegrijpelijk, hoe onze leider bij zijn talrijke functies nog steeds tijd weet te vinden voor 't werk der Zwaluwen, want naast 't voorzitterschap onzer vereeniging is Hirschman 2de voorzitter van den N. V. B., secretaris-penningmeester van den Intern. Voetbalbond, secretaris van 't Nederl. Olympisch Comité!

Allemaal functies, die ieder voor zich reeds een heelen persoon opeischen. Zooals hiervoor reeds vermeld, is Hirschman voorzitter der Nederl. Elftal-Commissie en slechts sinds korten tijd heeft hij zijn andere zeer belangrijke commissie-plaatsen in den N.V.B. aan anderen overgelaten.

Dat ieder 't moet waardeeren met deze groote figuur uit den N. V. B. samen te werken, is begrijpelijk, ook al deelt men zijn inzichten niet geheel of oordeelt de door hem ingeslagen richting niet altijd de juiste. Wij — zijn medewerkers — weten, dat zijn bedoelingen altijd zuiver en eerlijk zijn. Hij dient de zaak uitsluitend, zooals hij meent, dat ze 't beste gediend is; alle streven naar populariteit is hem vreemd. Hij geeft zich geheel aan zijn arbeid, *om de zaak zelf*, zonder eenige bijbedoeling en daarom vergeten we dan ook graag de fouten, die ook *hij* heeft.

Graag zouden we van onzen voorzitter wat meer eerbied zien voor de genomen bestuursbesluiten, maar tegenover dit punt staat zooveel, dat gewaardeerd moet worden in dezen harden werker, die met groote kennis van zaken iedere hem toevertrouwde taak vervult, dat we hem steeds graag als onzen leider erkennen en waardeeren.

Dat zoowel onze regeering, alsook buitenlandsche, de beteekenis van zijn arbeid voor de gemeenschap erkenden en er blijk van gaven, verheugt ons dáárom zoo zeer, omdat deze zeer verdiende eereteekenen iemand sieren, voor wien dergelijke uiterlijke teekenen bijzaak zijn, de resultaten van den arbeid, waardoor hij ze verwierf, hoofdzaak blijven.

Hirschman's herkiezingen tot zijn vele functies geschieden uitsluitend uit waardeering voor zijn werk, wat lang niet van iedere herkiezing gezegd kan worden.

In onze samenleving is niemand onmisbaar, maar wanneer Hirschman zijn talrijke functies eens zou neerleggen, zou dat toch een geducht ledige plaats geven.

Groote moeilijkheden en teleurstellingen heeft hij in zijn sportloopbaan ondervonden. Mogelijk waren enkele te vermijden geweest. Er zullen er toch nog genoeg komen.

Moge de wetenschap, dat in breeden kring zijn werk groote waardeering heeft, hem echter helpen, om ook die te boven te komen.

Doorn, Mei 1927. P. A. DE H.

ONZE LEVENSLOOP

„HET doel dezer vergadering is, Mijne Heeren, tot definitieve oprichting te geraken van een vereeniging, in hoofdtrekken overeenkomende met de bestaande Engelsche Corinthian Football Club".

Met deze woorden opende op 17 Juli 1907 de heer C. A. W. Hirschman een door hem bijeengeroepen vergadering te Amsterdam.

De uitgenoodigden vormden maar een klein groepje, want de initiatiefnemer had zich bepaald tot enkele personen, die vooral toen, maar de meesten ook thans nog,

13 Februari 1923. Zwaluwen—Diables Rouges (3—5) te Brussel.

Staande v. l. n. r.: A. J. Le Fèvre. J. v. Son. E. v. Linge, E. v. d. Kluft. G. H. Hulsman. J. C. Tetzner. M. C. Sigmond. O. N. Formenoy. Knielend: M. R. D. Tetzner. L. v. Rhijn. W. M. Buitenweg.

behooren tot vooraanstaande figuren in de Nederlandsche Voetbalwereld. Zij, die aan den oproep gehoor hadden gegeven, waren de H.H. Jan J. v. d. Berg, C. W. van Hasselt, N. G. Jannink, Mr. J. Lieftinck en G. W. Dyxhoorn.

Dit vijftal besloot met C. A. W. Hirschman de oprichting te bevorderen van een vereeniging, waarvan *'t hoofddoel* in den aanhef dezes is aangegeven.

En welk was dit hoofddoel?

Het samenstellen van elftallen van goede spelers uit verschillende clubs, zoodat deze voetballers eens worden onttrokken aan 't eigen milieu, hun goede eigenschappen daardoor beter tot hun recht zouden kunnen komen en mogelijke fouten, die hun spel nog aankleefden, konden worden verbeterd.

Hierbij was men aandachtig aan het „in het land der blinden is één-oog koning".

Immers een goed speler in een zwak geheel meent al gauw, dat zijn superioriteit *uitsluitend* is te danken aan eigen capaciteiten en vergeet wel eens, dat zijn uitblinken ten deele komt door 't ontbreken van gelijkwaardige of sterkere tegenstanders.

In een sterk geheel, als deze vereeniging wenschte samen te stellen, zouden eigen fouten gauwer gevoeld worden.

De prikkel opwekken, om eigen spel te verbeteren, clubgenooten er toe te brengen dat voorbeeld te volgen en zoo te komen tot een verhooging der spelkwaliteit, dat was, wat de oprichters zich voor oogen stelden. De lessen, die de gekozen spelers in, door de nieuwe vereeniging samengestelde, elftallen zouden opdoen, zouden immers

23 April 1899. P. W.—R. A. P. (1—2).

Gijs Jannink (staand, 3e persoon van links) mede oprichter der Zwaluwen, als P. W. speler.

niet alleen hun ten goede komen, maar spelende in clubverband, zou het vereenigingselftal *eveneens* van de lessen, elders opgedaan, mee profiteeren.

Verbetering van 't algemeen spelpeil in Nederland, ziedaar wat de oprichters zich als hoofddoel stelden.

***

Als *hoofd*doel, doch niet als *eenig* doel. De practijk zou wel aanwijzen, wat er nog meer viel te doen.

Na de geboorte van dit sportwicht moest de doopplechtigheid volgen. Mogelijk dat 't ontbreken van 't vrouwelijk element — sterk in 't uitdenken van namen — in het Bestuur oorzaak is geweest, dat deze kwestie niet zoo vlot van stapel liep, als men zou denken.

Na veel hoofdbrekens besloot men zelfs tot 't uitschrijven van een prijsvraag.

Daarop kwam zoo'n stroom van inzendingen binnen, dat de puzzle nog moeilijker werd. Geen enkele kon genade vinden in de oogen van de tobbende vaders.

Toch waren er wel aardige inzendingen bij, als: U. V. E. (Uit Velen Elf), B.D.G. (Besten Der Goeden) en Mulier's Zonen (natuurlijk in alle eer en deugd bedoeld, geachte Eere-Voorzitter van den N.V.B.).

Totdat de heer Lieftinck, natuurlijk een vrijgezel, met den naam „De Zwaluwen" aankwam. Dit voorstel sloeg algemeen in en vermoedelijk blij van dit lastige geval — de Haagsche Post met zijn rubriek tot oplossing van lastige gevallen bestond toen nog niet — af te zijn, werd de nieuwe vereeniging aan de wereld voorgesteld als „Algemeene Nederlandsche Voetbalvereeniging „De Zwaluwen", geboren 17 Juli 1907 te Amsterdam".

***

Duidelijk was 't, dat de taak, die dit zestal op zich genomen had, niet behoorlijk uitgevoerd zou kunnen worden zonder steun en medewerking van anderen.

Daarom was in de Statuten een bepaling opgenomen, dat de Vereeniging o.m. zou bestaan uit z.g. Kiesleden.

Daarvoor werden aangezocht — over 't geheele land verdeeld — in de voetbalwereld bekende personen, met opdracht spelers met aanleg aan 't Bestuur aan te wijzen en te adviseeren bij de samenstelling van Zwaluwen-elftallen.

Dit tweede gedeelte van de taak is echter al sinds lang gedeponeerd ter plaatse, waar 't niet meer onder 't stof wegkomt.

De eerste invitatielijst, die werd rond gezonden, had een bevredigend resultaat, zoodat de volgende *lijst van Kiesleden* kon worden samengesteld.

1e lijst Kiesleden:

De 6 bestuursleden.	
A. Begeer	Utrecht
J. J. S. Brandsma	Utrecht
Ch. J. Engelberts	Arnhem
C. P. van Ginkel	Breda
Dr. W. F. Hesselink	Arnhem
J. F. W. in de Betoüe	's-Gravenhage
S. v. d. Kloet	's-Gravenhage
Jac. Musly	Rotterdam
Th. Posthuma	Deventer
Dr. Joh. C. Stolz	Osch
J. Warner	Zwolle
J. A. J. Waterschoot v. d. Gracht	Vught
L. J. Wijnands	Amsterdam
Herman A. Tromp	Voorburg
J. C. Schröder	Amsterdam
J. Hisgen	Amsterdam
M. Loosjes	Haarlem
H. v. Oven	's-Gravenhage
A. Broese van Groenou	's-Gravenhage
P. M. Arts	Tilburg

Uit 't Noorden zien we dus nog geen vertegenwoordiger in dit College.

De eerste algemeene vergadering heeft daarop plaats op *7 Augustus 1907* in hotel „American" te Amsterdam.

In deze vergadering gaat 't in hoofdzaak tusschen pessimisten en optimisten.

De eersten achten de vereeniging overbodig of de tijden er nog niet rijp voor; de anderen beschouwen haar als een zeer gewenschte en noodzakelijke aanvulling van onze voetbalmaatschappij.

De heer L. Wijnands dringt er op aan, dat de rechten van den N.V.B. geëerbiedigd zullen worden.

De heer Herman A. Tromp — de tegenwoordige Voorzitter van de Nederlandsche Corinthians — vreest, dat de Vereeniging wel eens een verkapte concurrente zou kunnen worden van den N.V.B. en de daarbij aangesloten Vereenigingen.

Mr. J. Lieftinck (*), een der oprichters onzer vereeniging, als lid der H. F. C. regelingscommissie bij den eersten Holland—België wedstrijd op het H. F. C. terrein.

Dan vraagt Jasper Warner het woord. Practisch en zakelijk als altijd 't geval beoordeelend vraagt hij: Mijne Heeren, waarom zullen we onzen steun niet verleenen? 't Doel is goed, de leiders zijn ons allen bekend en mocht onverhoopt het doel voorbij geschoten worden, welnu, dan zijn we toch altijd nog mans genoeg, om de zaak weer in 't goede spoor te brengen, m. a. w. dan is de N.V.B. er ook nog.

Naast spelverbetering verwacht hij veel nut van de nieuwe vereeniging door 't bijeenbrengen en bijeenhouden van spelers, die niet meer aan 't geregelde competitiespel kunnen of willen deelnemen.

Deze pur-sang voetballers, zooals hij ze noemt, kunnen dan buiten de competitie om nog eens een genoeglijk partijtje voetbal spelen en blijven zoodoende voor onze sport behouden. Er zijn daaronder nog velen, die aan onze jongere spelers nog heel wat voetbalwijsheid kunnen bijbrengen en door hun blijven deelnemen aan ons spel het hoofddoel — spelverbetering — helpen bevorderen. Daar werd dus al direct een taak naast het hoofddoel aangewezen, een taak, waarin we helaas niet geslaagd zijn, niettegenstaande eenige ernstige pogingen.

Dit woord slaat in. De oppositie brengt geen nieuwe bezwaren meer te berde en de gevraagde medewerking wordt toegezegd.

De vergadering verzoekt daarna de zes oprichters als eerste Bestuur te willen optreden, 't welk gaarne wordt geaccepteerd.

De „Zwaluwen" kunnen hun vlucht beginnen!

De start is niet onverdienstelijk, want reeds op 15 December 1907 betreden de vertegenwoordigers van de jonge vereeniging het strijdperk, om te Rotterdam het Nederlandsch Elftal voor oefening partij te geven. Dit gebeurt met 't verdienstelijke resultaat van een gelijk spel.

't Volgende jaar wordt reeds de eerste internationale ontmoeting vastgesteld.

Slavia (Praag) bezoekt ons land en na een match tegen H.V.V. zijn de Zwaluwen den tweeden dag op 't zelfde terrein de tegenstanders.

Of Slavia tegenviel of ons elftal erg uit de slof schoot, is niet na te gaan, maar onze eerste overwinning werd behaald op deze in naam zeer sterke club (3—1).

Een veel voorkomend verschijnsel, de z.g. kinderziekte, ontgaat onze Vereeniging niet en hier uit het zich in snel op elkaar volgende bestuursvacatures.

In Mei 1909 vinden we reeds een groote verandering.

De Secretaris Dijxhoorn is eenigen tijd vóór dien datum reeds afgetreden en wordt opgevolgd door H. A. Meerum Terwogt, die echter op bovengenoemd tijdstip zijn plaats ook alweer heeft afgestaan aan M. C. Blöte. Ook Jannink neemt geen deel meer aan de leiding van de Zwaluwen.

Als nieuwe bestuurders vinden we dan vermeld Ch. J. Engelberts en A. C. van IJzeren.

Getracht is inmiddels een gemengd elftal over te brengen naar 't Noorden ter oefening van dit achterlijke district, maar het moest bij een poging blijven.

't Is deze aangelegenheid, die schrijver dezes voor 't eerst in direct contact met de Zwaluwen brengt.

De onvolledigheid van ons archief over die eerste 2 jaren is reden, dat hetgeen in dien tijd werd afgedaan, niet geboekstaafd is geworden.

Maar dan breekt een betere periode aan.

We schrijven Paschen 1909.

De Zwaluwen hebben al nuttig werk gedaan door het spelen van een wedstrijd tegen het Nederlandsch Elftal op 17 Maart op 't Quick terrein in Den Haag, met de bedoeling het Nederlandsch Elftal, dat voor een zwaren wedstrijd tegen de Belgen stond, aan een goede oefening te helpen.

Jammer genoeg was 't Nederlandsch Elftal zeer incompleet, zoodat de goede bedoeling van deze ontmoeting slechts ten deele tot haar recht kwam (uitslag 1—5).

Succesvoller voor ons was dan ook de in alle opzichten geslaagde internationale ontmoeting op 11 April 1909, op 't H. V. V. terrein.

Tegenpartij was de Akad. Boldklubben (Kopenhagen).

Dit team, dat de reputatie had van een sterke tegenpartij te zijn, werd met 5—0 geslagen.

Voor de samenstelling onzer elftallen verwijs ik naar de gegevens hierover met zorg verzameld door mijn mede-bestuurslid Karel Lotsy en elders in dit boek vermeld.

Op 23 Mei wordt een Zwaluwen combinatie in 't veld gebracht, om de Engelsche beroepsclub de Bolton Wanderers te bestrijden. Deze ontmoeting had plaats bij een zeer hooge temperatuur op 't R. A. P. terrein te Amsterdam en de Hollanders — gewoonlijk toch al slecht getraind — boden niet dien tegenstand, die verwacht werd.

Er viel echter van de tegenpartij zeer veel te leeren.

Een spel, als door deze Engelsche professionals vertoond, eischt echter naast oefening een zoo goed getraind lichaam, dat de bekende Hollandsche laksheid op dat punt wel vaak een beletsel zal blijven, om dat ook maar eenigszins te evenaren.

Vermelden we nog, dat op een bestuursvergadering was besloten de koninklijke goedkeuring op de Statuten aan te vragen.

Op de Algemeene Vergadering van 12 November 1909 treedt de Heer van Hasselt af als bestuurslid en wordt in zijn plaats schrijver dezes gekozen.

Les Diables Rouges, onze jaarlijksche tegenstanders.

De 20ste verjaardag van den N. V. B. nadert inmiddels.

't Bondsbestuur heeft op 't feestprogramma Serie-wedstrijden, doch deze moesten door slechte weersgesteldheid afgelast worden.

't Zwaluwenbestuur, van oordeel, dat dit jubileum niet zonder voetbal mag voorbijgaan, weet op 31 October 1909, met medewerking van de vereeniging Haarlem, op haar terrein nog een wedstrijd te organiseeren tusschen een Westelijk en een Oostelijk elftal (3—3).

Opnieuw verleent „Haarlem" ons dan hare medewerking, als zij bereid is met haar eerste elftal naar Leeuwarden te trekken, om als Zwaluwen-team aan Frisia een goede

les te geven; een wedstrijd, die duidelijk deed uitkomen, hoeveel er nog aan 't spel in 't Noorden ontbrak. En nog is district V het deel van ons land, waar op 't gebied van spelverbetering zooveel gedaan kan worden.

Het bloed kruipt waar 't niet gaan kan en ik kan deze gelegenheid, om er nog eens een lans voor te breken, dat 't Noorden door de Zwaluwen ernstig gesteund moge worden, niet laten voorbijgaan. Daar ligt nog een groot arbeidsveld te wachten, *mits* 't Noorden *eendrachtig* wil meewerken en onderlingen naijver op zij weet te zetten.

Wij hebben de laatste jaren en ook dit seizoen weer een „provincialen" Kampioen van Nederland gehad. Goede spelers zijn er in de „provincie" dus wel. Indien zij maar gelegenheid krijgen hun capaciteiten te toonen, zullen ook zij hun weg naar 't Nederlandsch Elftal wel vinden.

Op Nieuwjaarsdag 1910, een der weinige dagen, die ons resten, stelt „Haarlem" 't terrein wederom beschikbaar. Westelijke 2de klassers zullen als Zwaluwen hun krachten meten met Vitesse en bezorgen ons een overwinning (5—3). Bij de Zwaluwen-spelers — zie de lijst — zal men onder deze 2de klassers zeer bekende namen aantreffen.

Een zeer sterk Nederlandsch Elftal weet daarna op 27 Februari (H. B. S. terrein) een onzer combinaties met moeite (4—3) onder de knie te houden.

Vitesse kan de nederlaag niet goed verwerken en zint op wraak. De revanche-gelegenheid wordt gegeven op 5 Mei (Vitesse terrein), maar 't wil niet lukken. De zege is ons (1—0).

De jaarvergadering van 28 November 1910 brengt opnieuw het punt „Kiesleden" aan de orde. Ook nu blijkt, dat dit instituut niet geheel bevredigend werkt, ten deele omdat de meesten van de gekozenen niet erg ambitieus blijken, maar ook, omdat van bestuurszijde weinig wordt gedaan, om hun taak wat aantrekkelijker te maken. De liefde kan nu eenmaal niet van één kant komen en op 't punt van propaganda maken en animo kweeken voor hun zaak, heeft de Zwaluwenleiding m.i. niet bepaald sterk gestaan.

Gaandeweg komt daardoor al 't werk op 't bestuur terug en gaat 't contact met, hetgeen we in de voetbalwereld „de provincie" noemen, wat te veel verloren.

In het bestuur neemt intusschen H. J. Willing de zetel over van Mr. Lieftinck.

Kerstmis 1910 wordt benut voor een wedstrijd te Dordrecht tegen D. F. C., door ons gewonnen met 5—1.

Ons elftal bestaat vrijwel geheel uit spelers van 't Amsterdamsche Ajax en deze ploeg, versterkt met andere Amsterdamsche spelers, overwint den volgenden dag 't Nijmeegsche Quick met 1—0, met welke ontmoetingen een goede dienst wordt bewezen aan 't provinciale voetbal.

Dan trekken we op Nieuwjaarsdag weer eens de grenzen over.

Een Brusselsch elftal wordt partij gegeven (4—4).

De Nederlandsch-Elftal-Commissie roept dan onze bemiddeling in en op 12 Maart 1911 stellen wij op 't H.V.V. terrein een combinatie tegenover de hare, die een overwinning van 4—3 voor ons weet te veroveren.

Op de jaarvergadering van 26 November 1911 brengt ondergeteekende nogmaals het ook door Warner al geopperde plan ter sprake, n.l. onze vereeniging dienstbaar te maken voor 't organiseeren van wedstrijden voor die spelers, voor wie het deelnemen aan het competitie-voetbal te bezwaarlijk is geworden.

Het dagelijksch bestuur zegde nadere uitwerking van dit plan toe, maar mocht niet slagen in de uitvoering.

Slechts één mutatie had in het bestuur plaats, n.l. de Heer Engelberts bedankte als Commissaris, in zijn plaats werd de Heer L. Suringa gekozen.

Ten einde zooveel mogelijk te kunnen nagaan, welke krachten onze vereenigingen, buiten de eerste-klasse afdeelingen tellen, formeerden wij op 24 December 1911 een team, bestaande uit 2e-klassers, en zorgt Ajax (Amsterdam) op haar terrein voor de tegenpartij. (Uitslag 6—2 in ons voordeel).

Den volgenden dag bestrijden de Zwaluwen een Militair elftal op 't H.V.V.-terrein, hetgeen ons eveneens een overwinning oplevert (5—2).

't Zelfde terrein betreden onze vogels, om 't Nederlandsch Elftal aan een oefening te helpen, op 3 Maart 1912 (4—1 voor de Nationalen).

1 November 1923. Zwaluwen—Roode Duivels (2—2) te Brussel.

Bovenste rij v. l. n. r.: Th. Schönberger. K. A. Gouw, A. C. de Frenne. R. Bul. G. J. Stuve. J. C. D. Schindeler (reserve). G. J. Krom. Onderste rij: B. Groosjohan. G. J. v. Dam. W. M. Buitenweg. A. Gorel. M. C. Sigmond.

Dat 't voetbal onder de militairen vrijwel is uitgestorven, is zeker niet de schuld van de Zwaluwen. Herhaaldelijk hebben wij contact gezocht met die kringen, teneinde de animo er in te houden.

Zoo op 17 Maart 1912 op 't R. A. P.-terrein. De onzen behalen de zege met 4—2.

Onze wintercampagne 1911/1912 wordt dan besloten met een zeer interessante ontmoeting te Rotterdam (terrein Sparta).

Het Zwaluwen-elftal, dat vrijwel het Nederlandsch Elftal weergeeft, slaat de Queens Park F. C. (Glasgow) met niet minder dan 3—0. Een kranig besluit van dit voetbalseizoen en tevens een goede oefening voor het Ned. Elftal, dat naar de Olympische spelen te Stockholm vertrok.

Onze jaarvergadering van 2 Maart 1913 herkiest het oude bestuur en doet wat huishoudelijk werk af.

Belangrijker is de bestuursvergadering na afloop der Algemeene. Het daar verhandelde geeft blijk, dat ons werk steeds meer de aandacht in voetbalkringen heeft.

In 't Oosten vormt zich n.l. een commissie, die zich onder 't Zwaluwenbestuur stelt, teneinde ons werk op eigen terrein meer uit te breiden.

In 't Noorden wordt de vereeniging Noordelijke Zwaluwen opgericht.

Eerst met onafhankelijke allures — den Noorderlingen min of meer eigen — om daarna ook een onderafdeeling te vormen.

Ook uit 't Zuiden (Maastricht), waar onze praeses een lezing heeft gehouden, wordt onze steun gevraagd voor 't vormen van een sub-commissie. Uitnoodigingen voor 't zenden van sterke oefen-elftallen komen uit 't buitenland binnen. Helaas maakt tijdsgebrek ons de uitwerking van vele goede plannen onmogelijk.

Geoefend, flink geoefend moet er echter worden. Op 10 November 1912 begint een drukke campagne. De Duitschers worden 17 November verwacht en 't Nationale elftal moet getraind worden.

Wij brengen een sterke ploeg in 't veld, maar verliezen niettemin met 3—1, (H. B. S. terrein).

Dan zijn 't weer de militairen, die we optrommelen.

Op 't H. V. V. terrein verliezen zij met 5—0, een succesdag voor onzen doelverdediger van Hemert, want de aanvallen van de Mars-zonen waren zeer talrijk en zeer krachtig.

Volledigheidshalve moet ik hier 't volgende vermelden. Een onzer vereenigingen had een toer naar Duitschland gearrangeerd, was met eigen krachten niet sterk genoeg en noodigde een paar spelers van elders uit. Als „gemengd" elftal werd ons toen gevraagd als Zwaluwen-team te mogen uitkomen, wat wij inwilligden. De resultaten, een 7—1 en een 5—4 nederlaag, komen dus wel op ons debet, maar gaan toch buiten onze vereeniging als zoodanig om.

Ons bestuur had inmiddels weer iets geleerd. Dit uitleenen van onzen naam werd tegelijk afgeschaft.

Op verzoek van H. B. S. gaan wij dan 14 Februari 1913 naar Brussel, daarmede de verplichting onzer Haagsche vrienden overnemend.

Een goede ploeg komt in 't veld en slechts met 3—2 weet 't Belgische Elftal te winnen.

Onze oefenwedstrijd tegen het Nederlandsch Elftal op 2 Maart 1913 (H. B. S. terrein) geeft een gelijk spel, maar doet 't nut onzer oefencombinatie zéér duidelijk uitkomen. Niet minder dan *drie* onzer Zwaluwen-spelers worden n.l. in het Nederlandsch Elftal opgenomen.

Zou de eerste overwinning op de Engelschen op 24 Maart 1913 ook behaald zijn, indien dat drietal eens niet door de Zwaluwen naar voren was gebracht??

De militairen krijgen daarna gelegenheid te toonen, dat zij voetbal nog niet verleerd zijn. Zij slaan onze ploeg op 9 Maart 1913 op 't H. V. V. terrein met 4—1.

De D. F. C.'ers, gestoken in Zwaluwen-tenue, geven dan op 30 Maart 1913 een lesje aan een Oostelijk elftal te Nijmegen (3—1 voor ons).

Op waardige wijze sluiten wij onze campagne 1912-'13 af door het Fransche Elftal op 1 Mei 1913 te Tourcoing slechts met 2—1 de overwinning te laten.

't Wedstrijd-overzicht is hiermede voorloopig geëindigd, maar niet onvermeld mag blijven, dat onze vereeniging van den overzichtschrijver van den bondsalmanak 1913-'14 een scherpen aanval had te verduren, die, dank zij de krachtige verdediging van onzen voorzitter bij 't bondsbestuur, werd afgeslagen.

24 Maart 1913. Holland—Engeland (2—1).

Staand v. l. n. r. D. Wijnveldt (U. D.), J. W. Boutmy (H. B. S.), M. J. Göbel (Vitesse), J. M. de Korver (Sparta), L. Bosschart (Quick Hg.), H. A. J. Kessler (H. V. V.), H. A. Tromp (grensrechter
Zittend v. l. n. r. P. A. v. d. Wolk (Sparta), W. R. Westra v. Holthe (Achilles A.), H. F. de Groot (Sparta), J. Vos (U. V. V.), J. H. H. Kessler (H. V. V.).
(Al deze spelers kwamen één of meerdere malen voor de Zwaluwen uit).

Uit de notulen van de algemeene vergadering van 9 November 1913 memoreeren wij 't uittreden als bestuurslid van de H.H. A. C. van IJzeren en L. Suringa.

Hun plaatsen worden ingenomen door Kapt. Cassa en Dr. W. Hesselink.

Niet zonder belang in deze vergadering is de gedachtenwisseling over een demonstratie van beroepsspel. Zal men hier twee beroeps-elftallen laten komen of een Zwaluwen-combinatie stellen tegenover professionals?

Na bestrijding van voorzitter Hirschman laat men 't eerste plan los. Men vreest, gezien de ervaringen elders opgedaan, dat de heeren 't op een accoordje zullen gooien; 't tweede plan wordt dan aangenomen.

Teneinde in militaire kringen de animo voor voetbal er in te houden, wordt een plan van Kapitein Cassa, om met een militair elftal eens naar 't buitenland te gaan, goedgekeurd en de noodige geldelijke steun toegezegd.

Tot uitvoering van dit plan kwam 't helaas niet. Allerlei officieele rompslomp belette een spoedige uitvoering en daarna deed de wereld-oorlog 't voorgoed van 't programma verdwijnen.

Het spelen tegen beroepsspelers kon echter nog worden uitgevoerd, zij 't dan in wat gewijzigden vorm.

Tusschen bovengenoemde besprekingen en den grooten stilstand in ons werk, tengevolge van den oorlog, hebben nog eenige ontmoetingen plaats, n.l. op 9 November 1913 een oefenwedstrijd tegen het Nederlandsch Elftal op 't H.V.V. terrein (verloren met 4—3) en de wedstrijd tegen beroepsspelers.

Op Zondag 24 Mei 1914 wordt n.l. te Amsterdam het Stadion ingewijd en deze gelegenheid wordt dan door ons bestuur benut onze spelers eens nader kennis te laten maken met beroepsspel.

Dat er van die heeren wel iets te leeren viel, dat zij althans flink de meerderen waren, blijkt wel uit den uitslag (10—2).

Maar wij brachten dan ook wel eens een sterkere combinatie in het veld dan dezen keer.

Vermelden we nog, dat een door onze vereeniging uitgegeven boekje getiteld „Hoe kunnen wij onze spelkwaliteit verbeteren?" een groot succes is geworden.

* * *

We schrijven Augustus 1914

De wereldoorlog is uitgebroken en aan 't op normale wijze voortzetten van ons werk valt niet te denken.

Geheel „uit 't veld geslagen" door de tijdsomstandigheden zijn we echter niet, want in September wordt de aanwezigheid van 't groote aantal militairen in de Stelling Amsterdam benut, om een ontmoeting Militair XI-tal—Zwaluwen in 't Stadion te bevorderen, welke krachtmeting ons een 5—1 zegepraal bezorgde.

Op 1 Januari 1915 brengen we Oostelijke en Noordelijke Zwaluwen in een elftal samen te Utrecht tegen een Hercules—U.V.V. combinatie, uitslag 5—5.

Dan slaan we ons eigen rustrecord met sprekende cijfers, want 't is April 1918 geworden, voor er weer een teeken van leven wordt gegeven.

Houtrust is thans als speelveld gekozen en de tegenpartij wordt gevormd door een elftal van geïnterneerde Engelsche militairen, die van de Hollanders een lesje krijgen in een met 4—1 door ons gewonnen ontmoeting.

Toch is 't Engelsche spel gewoonlijk dusdanig, dat er van te leeren valt. Jammer genoeg is dat m.i. in die jaren niet voldoende benut.

In Groningen zag men 't voordeel van geregeld contact met de Engelschen wel in en een jarenlang afdeelingskampioenschap en ten slotte een landskampioenschap was 't gevolg van 't spelen met en tegen Engelsche militairen.

Na dit niet onaardige slot van den rusttijd brengt de vrede ons weer een tijd, waarin we onze oude taak weer kunnen opvatten en 't dient gezegd, dat gebeurt met veel animo.

4 Maart 1924. Zwaluwen—Diables Rouges (3—3) te Brussel.

v. l. n. r. staand: H. A. Vermetten. A. IJ. v. d. Meulen. J. C. Tetzner. A. W. Verlegh. B. Groosjohan. G. H. Hulsman, B. W. J. Verweij. C. Ruffelse. M. C. Sigmond. G. A. M. Horsten (res.).
Knielend: G. J. Krom. Th. de Haas.

Daar onze voetbal-leiders graag zoo spoedig mogelijk de internationale banden weer wenschen aan te knoopen, worden de Zweden voor een wedstrijd in ons land uitgenoodigd.

Onze nationale ploeg heeft een oefendag noodig en komt met dat doel op 29 Mei 1919 op 't Ajax-terrein tegen een Zwaluwen-ploeg uit.

Onze ploeg schijnt goed gekozen en wint met 2—0.

Het, na de ontmoeting met de Zwaluwen gekozen, Nederlandsch Elftal wil nog eenige ervaring opdoen en geeft partij aan de Royal Air Force op 5 Juni 1919 (stadion Amsterdam).

Teneinde een willekeurig elftal niet de gelegenheid te geven te geuren met een mogelijke overwinning op ons nationale team, spelen Göbel c.s. als Zwaluwen (Uitslag 1—1).

Ons bestuur weet den dag, voordat de Zweden komen, nog gauw te benutten door een elftal *jongere* spelers tegenover de R.A.F. in 't veld te brengen met een alleszins bevredigenden uitslag (vergelijk Nederl. XI-tal), n.l. een 3—2 nederlaag. *Enkelen van de spelers in dat team vinden we later geregeld terug in het Nederlandsch Elftal.*

Nog in denzelfden zomer spelen de Zwaluwen als niet-officieel Nederl. Elftal in 't buitenland en wel 29 Augustus 1919 te Christiania en 3 September 1919 te Kopenhagen. Uitslagen etc. vindt men elders vermeld.

Gaandeweg acht onze voorzitter toch weer het tijdstip gekomen, om de hoofden eens bij elkaar te steken, temeer daar een tweetal bestuurders hun functie wenschen neer te leggen, n.l. de H.H. Dr. W. Hesselink en Kapt. Cassa.

Een algemeene vergadering wordt daarop bijeengeroepen op 28 Maart 1920 in het Stadion te Amsterdam.

Mogelijk dat deze plaats van samenkomst bij den lezer de gedachte doet opkomen, dat wij de belangstellenden bij duizenden verwachtten en daarom in deze arena met behulp van loud-speakers etc. van gedachten zouden wisselen.

De waarheid is echter, dat de Directeur ons in zijn werkkamer gastvrijheid verleende en deze bescheiden ruimte nog bij lange niet gevuld was.

Voorzitter, gastheer en Secretaris en verder niemand zetten zich ter beraadslaging neer, keuren jaarverslagen goed, bedanken van uit de verte de aftredende bestuursleden met welgekozen woorden en kiezen daarna bij geheime stemming als hun opvolgers de H.H. S. Coldewey, Deventer, en G. van Calcar Jr., Groningen.

Opnieuw wordt de lijst van kiesleden herzien, hoewel opnieuw geconstateerd wordt, dat dit systeem van voorlichting in de practijk maar matig voldoet.

Dienzelfden middag aanschouwt bovengenoemd drietal een oefenwedstrijd harer pupillen tegen het Nederlandsch Elftal, dat 't met 3—1 moet afleggen tegen de jeugdige vogels.

Hoewel dergelijke uitslagen niet mogen aangenomen worden als maatstaf voor de juiste sterkte der elftallen, omdat het nationale team bij zulke oefeningen zich zelden tot 't uiterste inspant, daar blijkt er toch wel uit, dat de tegenpartijen met zorg en kennis van zaken samengesteld worden en 't vormen van die tegenpartij bij de Zwaluwen-leiders in goede handen is.

Dan zijn we genaderd aan een van die dagen, die iedere Zwaluw-bestuurder steeds met genoegen vermeldt. 't Is onze jaarlijksche tocht naar Brussel, waar we op Mardi-Gras een door den Belgischen Voetbalbond samengesteld elftal — meestal 't nationale team — partij geven.

De Belgen benutten dezen wedstrijd jaarlijks, om hun elftal nog eens een goede oefening te geven, voordat de internationale toernooien in 't voorjaar beginnen.

De Zwaluwen brengen zoo mogelijk, eveneens met 't oog op 't internationale programma, een jonge, veelbelovende ploeg in 't veld. Wij meenen hieruit te mogen concludeeren, dat ook de buitenlandsche bonden den goeden naam onzer elftallen erkennen en waardeeren. Nu ik onze Mardi-Gras wedstrijden vermeld, mag niet ongenoemd blijven de naam van den heer F. König, onzen Belgischen vriend en hulpvaardigen raadsman.

Wanneer zij dan 's middags hun oefentaak hebben vervuld, deelen onze spelers op gepaste wijze in 't jolijt van de Vastenavond-pret der Brusselaars.

In 1921 heeft deze ontmoeting plaats op 8 Februari en brengt een Belgische overwinning (2—0).

Een oefenspel voor het Nederlandsch Elftal heeft daarna nog plaats op 20 Maart 1921 (Stadion Amsterdam).

Op 30 April wordt in Krasnapolsky te Amsterdam een openbare vergadering belegd, teneinde een bespreking te hebben over het lievelings-onderwerp van onzen voorzitter „Bevordering der spelkwaliteit". Tot de genoodigden behoorden de meest vooraanstaande personen uit den N. V. B.

Hoewel dergelijke gedachtenwisselingen niet altijd directe voordeelen meebrengen, hebben zij toch dit nut, dat zij onze vereeniging in aanraking brengen met tal van

Begroeting tusschen Dr. Swartenbroecks en Dr. Le Fèvre voor den wedstrijd Zwaluwen—Diables Rouges (1—2) op 24 Februari 1925 te Brussel.

personen, die naderhand blijken ons met hun adviezen van dienst te kunnen zijn.

Na een rustigen zomer wordt 1921 op stormachtige wijze besloten.

Een oefenwedstrijd op 't H.V.V. terrein (Haag) tegen het Nederlandsch Elftal heeft n.l. onder een geweldige orkaan plaats, zoodat van goed voetbal niet gesproken kan worden.

't Buitenlandsche slot voor 1921 is aangenamer.

Een Kersttoer wordt nl. ondernomen naar Roubaix en Brussel, ons een gelijk spel opleverend in Frankrijk (4—4) en een nederlaag in Brussel (4—1).

Wanneer misschien de opmerking gemaakt wordt, dat die Zwaluwen toch nog al eens verliezen, dan wil ik nog eens nadrukkelijk doen uitkomen, dat onze elftallen meestal worden samengesteld uit jonge spelers met aanleg, die echter nog niet hun hoogtepunt in spelpeil hebben bereikt en dat wij niet aarzelen, juist omdat *onze* wedstrijden als *oefeningen* bedoeld zijn, sterke tegenpartijen op te zoeken.

Het jaar 1922 zet met een teleurstelling in. Een ontmoeting, welke wij te Rotterdam

hadden gearrangeerd tusschen een elftal uit de overgangsklasse en studenten ging niet door, daar laatstgenoemden afseinden.

Maar bij dezen tegenslag blijft 't, want 't verdere verloop van dit jaar is voor ons zeer succesvol.

Onze, als altijd, genoeglijke Mardi-Gras-tocht brengt ons op 28 Februari 1922 een gelijk spel tegen de Belgen (2—2).

Met hoeveel zorg onze toenmalige Secretaris alles voorbereidt, blijkt uit de lijst, die den deelnemers wordt toegezonden en waarbij onder 't geen meegenomen moet worden een rol pepermunt niet ontbreekt. Vermoedelijk heeft men uit deze lekkernij de kracht gezogen om 't sterke Belgische Elftal, dat als Diables-Rouges in 't veld komt, zoo flink partij te geven als boven vermeld is.

April brengt ons belangrijke dagen. Het sterke Engelsche amateur team „The Corinthians" heeft Denemarken bezocht. Op hun terugreis passeeren zij Nederland en van deze gelegenheid maken de Zwaluwen gebruik de oude relatie met deze spelers weer aan te knoopen.

Een tweetal wedstrijden heeft plaats, nl. op 22 en 23 April. De eerste op 't H.V.V. terrein tegen een door de Zwaluwen gekozen studenten-elftal, de tweede in 't Stadion te Amsterdam.

Onder zeer groote belangstelling heeft deze laatste ontmoeting plaats.

De Zwaluwen-ploeg, die 't vrijwel zonder oude, beproefde krachten moet stellen, weet met een vurig en enthousiast spel een overwinning (1—0) uit 't vuur te sleepen, een prachtig resultaat tegen het technisch zeer hoogstaande spel der Engelschen.

Deze ontmoeting werd een dag, dien we met de bekende gulden letters in ons jaarverslag hebben aangeteekend.

De studeerende voetballers komen dan nog eenmaal tegen ons in 't veld n.l. op 25 December te Haarlem en geven ons gelegenheid ons overwinningscijfer te verhoogen, uitslag n.l. 3—2 voor ons.

* * *

We zijn genaderd aan onze jaarvergadering van 10 December 1922. Voor de eerste maal wordt uit den boezem van de vergadering, bij monde van den heer Grootmeijer, de trainerskwestie, die onder de bestuursleden al eens een punt van gedachtenwisseling was geweest, te berde gebracht.

Deze trainers zullen door de Zwaluwen in dienst genomen worden en ter beschikking worden gesteld van financieel zwakkere clubs. Laat mij dit punt, dat daarna herhaaldelijk op onze agenda prijkte en *nog* prijkt, in eens afhandelen.

In 't seizoen 1922/'23 slagen wij niet een geschikt persoon te vinden en 't is ons Amsterdamsche lid, de Heer Koolhaas, die op onze Algemeene in '23 nogmaals aandringt 't plan uit te voeren.

Ditmaal zijn wij gelukkiger. Trainer Bollington, een bekend figuur in onze voetbalwereld, kan zich eenigen tijd ter beschikking onzer vereeniging stellen en wij kunnen verschillende kleinere vereenigingen van zijn lessen laten profiteeren.

Secretaris Blöte heeft geen moeite gespaard deze zaak te doen slagen; én aan hem én aan den trainer danken wij 't dan ook, dat onze staat van dienst met een zeer geslaagde actie werd verrijkt. Dubbel jammer, dat onze pogingen, om deze taak de volgende seizoenen weder ter hand te nemen, steeds faalden. Nog op onze jongste bestuurs-vergadering kwam 't weer ter tafel en hoopt ons bestuur in die richting nog veel voor de vereenigingen te kunnen doen.

Waar erkentelijkheid niet vaak ons deel was, daar vermeld ik met dubbel genoegen de hartelijke bewoordingen, waarin enkele vereenigingen, die we met een trainer konden steunen, hun dank betuigden.

Onze jaarvergaderingen, ik merkte het reeds op, worden helaas zeer slecht bezocht. Toch hebben ze haar nut. Nu ik de trainerskwestie heb behandeld — toch ook een gevolg van gedachtenwisseling op onze Algemeene — wil ik nog, voordat ik met de wedstrijden begin, een andere afdeeling afwerken, die eveneens via de jaarvergadering tot uitvoering kwam, n.l. onze lezingen.

24 Februari 1925. Zwaluwen—Diables Rouges (1—2).

De toss op „'t Union St. Gilloise" veld te Brussel.
Dr. Swartenbroeckx. Dr. Le Fèvre.

Reeds op de Algemeene van 1922 uit de voorzitter den wensch, om door bekwame sprekers lezingen te doen houden over onderwerpen, die verband houden met de lichamelijke opvoeding, training, spelbeoefening etc. Aanvankelijk stuiten we op de moeilijkheid om geschikte sprekers te vinden.

Toch slagen we.

In Januari '24 kunnen we der wereld aankondigen, dat op den 14den van die maand de bekende Zweed Hjertberg een lezing zal houden in Krasnapolsky te Amsterdam.

De belangstelling is tamelijk. Vol spanning zetten we ons neer in afwachting van wat we allemaal zullen hooren.

De spreker begint, maar voor de thee koud is, was hij al geëindigd ook.

Onze president, nimmer uit het veld geslagen, geeft gelegenheid tot gedachtenwisseling. Deze redde den avond. Een goed betoog van een der Engelsche trainers en van den sportlievenden medicus Dr. Meurer geven een interessant debat en we kunnen dien eersten avond toch nog als geslaagd boeken. Vermelden we echter, dat deze bekende athletiek-coach met nadruk er op wees, dat voor voetballers athletiekoefeningen *wèl*, maar deelneming aan athletiek-wedstrijden als voetbaltraining *niet* aan te bevelen is.

Een aardige avond werd die van 24 October 1925, toen de Heer Van Dijk, gymnastiek-leeraar, een lezing hield in Parkzicht te Amsterdam over lichamelijke opvoeding

en daarbij door een groep leerlingen oefeningen liet maken. Deze werkelijk zeer leerzame demonstratie had veel meer belangstelling verdiend dan haar ten deel viel.

't Laatste op dit terrein is een lezingen-avond op 27 Maart 1926 in 't American Hotel te Amsterdam. Sprekers waren de H.H. Dr. W. P. Hubert van Blijenburg met 't onderwerp „lichaamsoefeningen voor voetballers" en Dr. F. C. Kuipers, ter vervanging van Prof. Snapper, die sprak over medische keuring voor voetballers. 't Gehoor was wederom zeer klein, doch ook ditmaal volgde een interessante gedachtenwisseling na de goed gedocumenteerde voordrachten.

24 Februari 1925. Zwaluwen—Diables Rouges (1—2) te Brussel.

H. Felix tracht vergeefs Caudron te passeeren.

Met sprekers van naam, zooals door ons werden uitgenoodigd, met onderwerpen zeer belangrijk voor ieder, die zich interesseert voor de lichamelijke opvoeding, hadden wij zeker van de Opper-leiding gaarne enkelen aanwezig gezien.

Thans zijn aan de orde een paar punten, die minder ons dagelijksch werk raken.

Waren 't aangename dingen, dan was deze afwisseling mij niet onwelkom, want 't geven van een levensbeschrijving van een vereeniging als de Zwaluwen, wier taak vrijwel heeft bestaan uit 't organiseeren van een oefenspel zus of een oefenspel zoo, en 't maken van genoeglijke lectuur daarvan, is niet gemakkelijk. Maar de betreffende punten zijn niet van aangenamen aard.

Eerstens betreft 't onze plaats in den N.V.B.

Bij de reorganisatie van de Algemeene Vergadering van den N.V.B. in 1917, werd besloten een afgevaardigde aan te wijzen voor de afdeeling „Spelverbetering". Door deze regeling maakte het bestuur het mogelijk, dat de vereeniging „De Zwaluwen" op de „Algemeene" een afgevaardigde behield, zoodat aan een oud recht niet getornd werd.

In 1921 wordt de Heer Willing, die ons steeds als zoodanig vertegenwoordigde, niet herbenoemd en wordt zijn zetel toegewezen aan een lid van de Nederl.-Elftal-Commissie, waarmee de Zwaluwen vertegenwoordiging op de Algemeene een einde nam.

Van meer algemeene bekendheid zijn de wrijvingen, die er geweest zijn met de voor eenige jaren opgerichte vereeniging „De Nederlandsche Corinthians".

't Hoe en waarom zullen we hier maar niet meer ophalen. Er is al heel wat over geschreven en gepraat.

24 Februari 1925. Zwaluwen—Diables Rouges (1—2) te Brussel.

H. Wamsteker en J. C. D. Schindeler in het gedrang.

Maar in dit geval gelukkig niet zonder resultaat, want thans kan de verstandhouding zelfs van aangenamen aard genoemd worden en bestaat er, waar mogelijk, samenwerking en naar ik meen te mogen zeggen, wederkeerige waardeering voor ons werk, *ons beider geheel belangelooze werk*, voor de zaak van voetbal.

Waar deze aangelegenheid in ons notulenboek kolommen en kolommen vult, zou ik wel heel onvolledig zijn, indien ik ze had verzwegen.

En dit te meer, omdat uit die Corinthian-Zwaluwenkwestie nog iets anders is geboren, n.l. een nieuwe commissie, de commissie voor gemengde elftallen, samengesteld uit drie bondsbestuurders en een afgevaardigde van ieder der genoemde organisaties.

Deze commissie is door de beide vereenigingen geaccepteerd om hun goeden wil te toonen, en werd daarmee de blijkbaar moeilijk oplosbare kwestie van de al of niet erkenning der „Nederlandsche Corinthians" min of meer geregeld.

Nu ik toch met de „politieke" aangelegenheden bezig ben, kan ik tevens nog vermelden, dat op 21 October 1926 te Amsterdam een bespreking plaats had tusschen afgevaardigden van den N. V. B. en de Zwaluwen, om nader de plaats te omlijnen, die onze vereeniging in 't bondsverband zou innemen.

Met de N. V. B. vertegenwoordigers, de Heeren P. Timmermans en A. de Haan Azn., had toen op de meest aangename wijze een gedachtenwisseling plaats. Op alle punten kwam men tot volledige overeenstemming en wanneer aan de toen getroffen regeling het bondsbestuur zijn goedkeuring zal hebben gehecht, gaan we met te meer opgewektheid verder.

***

Vervolg ik thans 't verhaal onzer dagelijksche beslommeringen, want, al komen wij niet iederen dag voor 't voetlicht, toch heeft iedere dag zijn zorgen. Daarom is ons bestuur ook verdeeld in een Dagelijksch bestuur en een Algemeen bestuur. Dit Dagelijksch bestuur doet veel, zelfs zéér veel en zou liefst alles doen.

Wanneer je daarover in 't Algemeen bestuur flink moppert, wordt je in het Dagelijksch bestuur opgenomen volgens 't bekende recept, zet de grootste opposanten op 't kussen en ze zijn stil.

Gij ziet, geachte lezers, en hopenlijk ook lezeressen, 't gaat in dat heele kleine Zwaluwen-kringetje al net zoo toe als in de groote maatschappij. Niets menschelijks is ons vreemd.

Aan het Dagelijksch bestuur wordt dan in die Algemeene van 10 December '22 nog eens gevraagd pogingen in 't werk te stellen, om een Engelsch beroeps-elftal over te laten komen.

Men doet een ernstige toezegging.

Daarna herkiest de Algemeene het aftredende bestuur.

Op de bestuursvergadering van 22 Maart 1923 wordt besloten, om onderafdeelingen in de „provincie" te vormen, wat tot dusverre nog niet gelukte.

Aan een verzoek van de Winschoter Voetbal Vereeniging, om daar met een elftal een oefenwedstrijd te komen spelen hadden wij graag voldaan, maar 't bleek ondoenlijk een goed, gemengd elftal over te brengen.

De moeilijkheden, om gemengde elftallen samen te stellen, moet men niet onderschatten en niet op een lijn stellen met die, verbonden aan 't uittrekken met een club-elftal. Een club-secretaris heeft zijn mannetjes vrijwel om zich heen. Onze Secretaris moet naar alle windstreken schrijven en seinen en als dan alles geregeld *schijnt* en hij een opluchtend „oef" laat hooren, dan komen, liefst op 't laatste nippertje, die vreeselijke afsein-telegrammen binnen en kan hij weer aan 't werk tijgen.

(Ik zie hier de heeren Blöte en Mutters al bevestigend knikken, alsof zij willen zeggen, daar sla je nu den spijker precies op den kop).

Opnieuw wordt in deze vergadering gevraagd naar 't overkomen van Engelsche beroepsspelers.

Het Dagelijksch bestuur doet opnieuw de toezegging, dat het in die richting werkzaam zal zijn.

Gaan we thans verder met de wedstrijden.

In 1923 is onze eerste uitstap de bekende Mardi-Gras tocht, en wel op 13 Februari. Hoewel wij een sterke ploeg in 't veld brengen, winnen de Belgen met 5—3.

Dan breken weer belangrijke dagen aan. Opnieuw bezoeken ons onze Engelsche vrienden „The Corinthians", waartegen een viertal wedstrijden wordt georganiseerd.

De eerste ontmoeting heeft plaats te Tilburg op 4 April 1923 tegen Willem II, door Willem II gewonnen met 5—1, een uitslag, waaraan vermoedelijk reisvermoeidheid der Engelschen niet geheel vreemd was.

Na eenige dagen rust nemen zij tenminste revanche en slaan op 7 April onze studenten met 2—0 (terrein H.V.V.).

Den volgenden dag spelen zij tegen een Zwaluwen elftal, *geheel* samengesteld in overleg met de Ned. Elftal-Commissie van den N. V. B., een wedstrijd, dien wij verliezen met 2—0.

Gelukkig alweer, dat hier 't Zwaluwen-elftal werd geklopt en niet het *officieele* Nederlandsche Elftal. A bon entendeur . . .

Daarop stellen wij op 10 April een Rotterdamsch elftal tegenover onze gasten, hetwelk de nationale eer redt en met 2—1 wint.

Onze samenstelling bleek dus goed gekozen.

Na halftime te hebben gehouden tot 18 November, komen dien dag leden en bestuur te samen in American te Amsterdam.

De heer Mutters heeft intusschen de bestuursplaats overgenomen van den heer Van Calcar en als deze Algemeene dan het bestuur herkiest, ziet dat er thans als volgt uit:

C. A. W. Hirschman, Voorzitter.
M. C. Blöte, Secretaris.
H. J. Willing, Penningmeester.
Jan J. v. d. Berg,
P. A. de Haan,
S. Coldeweij,
J. Mutters,
} Commissarissen.

Aan dat bestuur worden verschillende zaken door de vergadering ter afdoening aanbevolen, als trainer voor kleinere clubs (de heer Koolhaas), aanvragen voor meer wedstrijden in de provincie (de heer Spaan), onderafdeelingen etc.

Daarna volgt een reeks bestuursvergaderingen over de door mij reeds aangevoerde kwestie-Ned. Corinthians, terwijl op een dier bijeenkomsten een uitvoerige gedachtenwisseling plaats heeft met Mr. M. S. Kalma over een Noordelijke afdeeling.

Als dan 't bestuur op 2 October weer bijeenkomt heeft de heer Coldeweij voor zijn bestuursplaats bedankt.

Na behandeling der gewone aangelegenheden, als wedstrijd-aanvragen o.a. van den Brabantschen Voetbalbond, Queens Park Rangers etc. doet de Voorzitter de verblijdende mededeeling, dat de Ned. Elftal-Commissie op haar a.s. bijeenkomsten graag eenige Zwaluwen-vertegenwoordigers verwacht, teneinde overleg te plegen, op welke wijze aan onze vereeniging de opleiding van jonge spelers, Nederlandsch-Elftal-reserves, kan worden opgedragen.

De voorlezing der antwoorden op onze uitnoodigingen tot diverse personen gericht, om ons in de provincie te vertegenwoordigen, is nogal teleurstellend. Vermoedelijk wel begrijpend, dat die taak, mits ernstig opgevat, geen sinecuur is, bedanken de meesten.

Het overzicht over 't clubjaar 1923/'24 vermeldt eerst een succes van een jonge ploeg Zwaluwen tegen een Belgisch elftal te Brussel nl. 2—2. De ploegen jonge spelers, door ons samengesteld, slaan dus, zooals men ziet, lang geen slecht figuur.

La ville lumière trekt ons dan voor de Kerstdagen.

Tegen Red Star spelen we gelijk, tegen de combinatie Red Star-Olympique verliezen we met 2-0, waarmee weer een van die allergenoeglijkste toertjes voorbij is.

Ook op Mardi-Gras, 4 Maart 1924, weten de Belgen 't niet verder te brengen dan tot een gelijk spel (3—3) tegen onze oefenploeg.

Dan komt een dag, dat ondergeteekende een succesje mag boeken.

Eindelijk krijg ik mijn zin.

Ik kan iets doen voor 't Noorden.

Op 24 April 1924 brengen we Noordelijke en Oostelijke Zwaluwen tegenover elkaar op 't Z. A. C. terrein te Zwolle.

24 Februari 1925. Zwaluwen—Diables Rouges (1—2) te Brussel.

Staand v. l. n. r.: J. B. Gielens, A. Jongbloets, A. J. Le Fèvre, J. C. D. Schindeler, J. Franssen, H. Wamsteker, G. A. M. Horsten, C. A. van Dijke, H. Felix, G. A. Visser (Res.)
Knielend: O. N. Formenoy, H. J. Twelker.

Mijn jongens houden zich goed en weten met 2—0 te winnen. 't Werd voor de kas wel een beetje een dure dag, maar ik denk er toch met voldoening aan terug.

De Algemeene van 22 November '24 brengt K. J. J. Lotsy in 't bestuur, waardoor in de vacature S. Coldewey wordt voorzien.

Voor deze, in voetbalkringen nogal de aandacht trekkende, benoeming verwijs ik mijn lezers even naar de „levensgeschiedenissen" mijner medebestuurders.

Reeds een week daarna moeten we de hoofden alweer bij elkaar steken (bestuursvergadering 27 November '24).

Opnieuw brengt de voorzitter 't gewenschte van vertegenwoordigers in de provincie naar voren, opnieuw kijken we alle windstreken uit en voor de zooveelste maal blijkt ons, dat we de geschikte medewerkers niet kunnen vinden of..... dat we de zaak misschien niet op de juiste manier ter hand nemen.

De bestuursvergadering van 19 December 1924 brengt 't secretariaat tijdelijk in handen van Mutters, daar secretaris Blöte zich geruimen tijd in 't buitenland gaat verpoozen. In diezelfde bestuursvergadering moet een nogal netelige kwestie worden behandeld. Het consulaat van Uruguay had ons gevraagd of wij een wedstrijd wilden organiseeren tegen het in Europa toerend elftal uit dat land.

't Gebeurde tijdens de Olympische Spelen te Parijs, toen dat elftal op weinig faire wijze tegen onze spelers optrad, lag ons allen nog te versch in 't geheugen en met algemeene stemmen werd besloten op dit verzoek niet in te gaan.

Op 19 Maart 1925 moet onze voorzitter ons alweer tot een vergadering bijeen roepen. Onder hetgeen de agenda te verwerken geeft, is ook weer de kwestie „vertegenwoordigers in de provincie". Deze aangelegenheid doet gaandeweg denken aan 't bekende knoopen tellen aan 't vestje.

We nemen ze niet — we nemen ze wel — we nemen ze niet enz.

't Laatste besluit is, *wel* vertegenwoordigers in de provincie te zoeken, waarmede nog niet gezegd is, dat we ze reeds overal hebben, althans niet zooals wij 't bedoelen, n.l. als districts-vertegenwoordigers.

De opvoedingskwestie van jeugdige Zwaluwen is dan aanleiding, dat diepzinnige beschouwingen tot in 't holle van den nacht worden gehouden en Mutters en Lotsy de opdracht krijgen die zaak nader uit te werken, welke taak zij moeten volvoeren, zonder dat het nachtelijk overleg hen veel wijzer heeft gemaakt omtrent de juiste bedoeling van het bestuur. De nacht brengt wel eens wijsheid, maar toch blijkbaar niet altijd.

De Zwaluwen-Secretaris.

Laat ik nog boekstaven, dat, voor de sombere hamerslag viel, besloten was, onderhandelingen aan te knoopen met Brazilië en New-Castle-United, dezelfde club dus,

die in dit jaar den roem van Hollandsch voetbal over de wereld verspreidde door zich — zij, de kampioen van Engeland — door Holland te laten slaan!

Ik wees er reeds eerder op, wij zoeken niet de zwakste tegenpartijen.

De besluiten van de bestuursvergadering van 7 Augustus 1925 zijn voor ons jaarboek van minder beteekenis, maar eenige benoemingen zijn voor onze geschiedenis wel van gewicht.

De heer Spaan — 't N. V. B. bestuurslid — zal worden aangezocht onze belangen te behartigen in 't Zuiden. Wordt deze opdracht aangenomen, dan werkt in 't Noorden voor ons de heer J. Haccou (Groningen) en in 't Zuiden de heer D. C. Spaan (Helmond).

De andere benoeming, waarop ik doelde, was die van den heer J. Mutters tot secretaris, een definitieve dus inplaats van een tijdelijke.

En daarmede neemt de heer M. C. Blöte afscheid van de functie, die hij sedert 1 Maart 1909 op zeer lofwaardige wijze heeft waargenomen.

Elders in dit boek werd mij de gelegenheid gegeven de verdiensten van 't bestuurslid Blöte weer te geven en bepaal ik mij dus hier deze belangrijke bestuurswisseling te vermelden, onder bijvoeging, dat onze afgetreden secretaris kort daarop zijn bestuurslidmaatschap ook heeft neergelegd.

Onder aanbieding van een blijvend aandenken en tevens van 't eere-lidmaatschap onzer vereeniging — de eerste maal, dat wij dezen titel verleenden — wordt in hartelijke bewoordingen door den voorzitter van den heengaanden Zwaluwen-leider afscheid genomen.

Voor we dan 1925 schreven, werd 't Buitenland nog eens opgezocht. 't Bezoek gold 't onvergetelijke Parijs.

Tegen een Parijsche combinatie wordt op 24 December gelijk gespeeld (3—3); van Red-Star wordt op 2den Kerstdag gewonnen met 3—2.

Het jaar 1925 brengt ons op Mardi-Gras een nederlaag tegen de Belgen (2—1). Toch zouden wij dezen dag alweer niet graag op ons levenspad gemist hebben. 't Was als altijd een geslaagde sportdag met een genoeglijk vasten-avondslot.

Als onze Oranje-hemden dan op 15 Maart de Belgen in Antwerpen bezoeken, organiseeren wij te Amsterdam een wedstrijd tegen de in ons land toerende Exeter City. 't Werd eveneens een zeer geslaagde dag, waar onze vogels een mooie kans kregen, om goed voetbal te leeren. De uitslag werd 1—5, want, ging 't in de eerste helft gelijk op, na de rust nemen de Engelschen 't spel vrijwel in handen met bovengenoemden uitslag.

Waar Ajax hier de regeling had, liep — zooals we dat van deze vereeniging gewend zijn — alles prachtig van stapel en kunnen onze gastheeren en wij in alle opzichten op een goeden dag terugzien.

Dan komt er een succesdag van onze jeugd-elftal-organisatoren.

Of 't weer veel nachtrust gekost heeft, weet ik niet, maar zij slagen in 't arrangeeren van een wedstrijd van jongere spelers, genaamd Westelijk XI-tal en Kennemer XI-tal, die elkaar op 28 Maart te Haarlem ontmoeten. 't Is de vereeniging H. F. C., die ons hier met groote welwillendheid ter zijde staat.

Indien de afwikkeling wat aangenamer ware verloopen, dan zou ik den volgenden Zwaluwen-dag met groote voldoening vermelden.

Niettegenstaande de werkelijk zeer groote bezwaren, verbonden aan 't overbrengen van een goed elftal naar 't Noorden, is dit onzen secretaris Mutters gelukt. Op 26 April geven wij het Noordelijk elftal, dat voor de ontmoeting met Noord-Duitschland staat, een pracht oefen-gelegenheid te Groningen. Heel spoedig zullen wij ons daarvoor

echter niet meer inspannen, want de wijze, waarop men onze moeite waardeerde, was, zacht uitgedrukt, heel zonderling.

Deze ervaring is daarom zoo dubbel jammer, omdat district V onze hulp nog zoo goed kan gebruiken.

Op 2 en 17 Mei gelukt 't ons opnieuw, om jonge spelers in twee oefen-elftallen tegenover elkaar te stellen, resp. op 't Ajax terrein en D. F. C. veld.

Dat we ons gaarne in dienst van voetbal stellen en op zijn tijd ook los zijn van 't aardsche slijk, bewijzen wij bij verschillende gelegenheden, o.a. op 21 Mei, als onze vogels op 't terrein van Feijenoord spelen tegen West-Ham United en wij de netto opbrengst afstaan aan 't N. O. C. Onze schatmeester Willing nam hier de honneurs waar tot groote tevredenheid der gasten. Immers 't aardige verslag door hen gegeven van dezen dag eindigt met „leaving very late, but very happy".

Dat alle deelen des lands ons even na „aan 't herte" liggen, bewijzen we op 31 Mei.

Na den hiervoor vermelden steun aan 't Noorden, helpen we nu 't Oosten voor hun ontmoeting met de West-Duitschers.

Op 't terrein van Go-Ahead te Deventer spelen het Oostelijk elftal en de Zwaluwen een goed geslaagd oefenspel (5—2 voor ons).

Na aldus 't provinciale voetbal onzen steun te hebben verleend, zijn 't de studenten, die onze medewerking inroepen.

24 Februari 1925. Zwaluwen—Diables Rouges.

A. Jongbloets. H. Felix en O. N. Formenoy trachten een goal te forceeren.

Op 1 Juni 1925 stellen wij op 't Sparta-veld onze ploeg ter oefening tegenover de hunne en behalen in een vlot gespeelden wedstrijd een 6—1 overwinning. Gezien de goede krachten, die de studenten in hun elftal telden, was dat voor ons een mooie uitslag. Waar de studeerende jongelingschap met zwakke financiën bleek te kampen, lieten wij de financieele baten dezer ontmoeting gaarne aan hen.

Dan krijgen we een rusttijd tot 23 Augustus.

De Ned. Elftal-Commissie moet een elftal samenstellen, dat op 6 September 1925 een liefdadigheidswedstrijd moet spelen tegen een Belgisch dito en verzoekt ons voor oefening van deze combinatie een tegenpartij te willen zoeken.

Dat wij ook ditmaal er in slagen onze taak naar behooren uit te voeren, blijkt uit den geanimeerd gespeelden wedstrijd op 23 Augustus, waarin wij met 6—1 winnen.

Dat ik in 't jaarverslag 1924/'25 een der best geslaagde jaren noemde, is, gezien 't voorafgaande, zeker geen overdreven optimisme.

Onze jaarvergadering van 1925 houden we dan op 31 October te Amsterdam.

De leden betuigen daar hun groote tevredenheid door het geheele bestuur te herkiezen.

* * *

Het seizoen 1925/'26 is er een van vele goede voornemens, maar van bijna even zoovele teleurstellingen.

Een voorgenomen bezoek aan Engeland moet achterwege blijven.

't Plan om Westelijke en Oostelijke Zwaluwen op 't Hercules veld — Utrecht — tegenover elkaar te stellen, slaagt niet.

Pogingen om jongere spelers op Woensdag-avonden in April, Mei en Juni te laten oefenen moet opgegeven worden.

Een voorgenomen wedstrijd tegen een studenten-elftal op 't H.V.V. terrein slaagt evenmin.

De Kersttoer naar Parijs gaat niet door.

Maar dan is de misère ook opgesomd.

Mardi-Gras houdt er nog de gewenschte stemming in.

Op 16 Februari 1926 gaan we weer naar Brussel.

Ditmaal stellen de Belgen zich tegenover ons op het terrein van de Racing-Club de Bruxelles. Zij kunnen ons niet ten onder krijgen en moeten met een gelijk spel (2—2) tevreden zijn.

Dan is de „Jeugd" weer eens aan 't woord; ditmaal zijn 't de tweede klassers, waarvan twee gecombineerde elftallen elkaar ontmoeten op 't H. F. C. veld (2 April).

Als resultaat van dezen wedstrijd memoreer ik in 't bijzonder, dat een onzer beste spelers van het Nationale Elftal, n.l. Elfring, dezen middag „ontdekt" werd, voorwaar een niet geringe verdienste van de organisatoren dier wedstrijden, de H.H. Lotsy en Mutters.

In die dagen is er in de pers nog al wat geschrijf over de samenstelling van 't Nederlandsch Elftal. Men meent, dat de spelers uit „de provincie" — dat is dus Nederland minus het Westen — niet genoeg gewaardeerd worden en wijst er op, dat het Nationale Kampioenschap al meermalen door „provinciale" vereenigingen is behaald.

Geen betere oplossing van dit meeningsverschil dan een krachtmeting, dachten wij.

Op 13 Mei '26 krijgen we daarvoor weer de medewerking van Sparta.

Westelijke Zwaluwen stellen zich daar tegenover „Provinciale" dito's.

Deze ploegen werden geheel samengesteld volgens 't advies der Ned. Elftal-Commissie.

De uitslag was een 3—0 overwinning van 't Westen en **zou** dus aangemerkt kunnen worden als een bevestiging van de meeningen van velen, dat 't Westelijk spelpeil beduidend boven dat der andere provincies uitsteekt.

Volledigheidshalve moet ik hier aan toevoegen, dat de uitgenoodigde spelers van de Kampioensclub „Enschedé" voor hun plaats in 't provinciale elftal hadden bedankt en dat de samenstelling van de provincie-ploeg volgens velen niet gelukkig was.

Een zeer interessante strijd heeft daarna plaats op 19 Mei in 't Stadion te Amsterdam tusschen Roode en Witte Zwaluwen-elftallen, wederom samengesteld in overleg met de Ned. Elftal-Commissie.

Partij Wit telt thans verschillende spelers van 't Kampioenselftal maar verliest desniettemin met 4—1.

Ons buitenlandsch departement heeft zich inmiddels verzekerd van een wedstrijd tegen de naar Nederland komende Londonsche Middlesex Wanderers, die den 25en Mei op 't terrein van Sparta plaats heeft.

Als de overeenkomst is afgesloten, biedt 't Zwaluwen-bestuur dezen wedstrijd den N. V. B. aan, om haar dienstig te maken voor oefening van 't oranje-elftal.

Ons aanbod wordt geaccepteerd en 't is voor ons bestuur een groote voldoening, dat deze ontmoeting sportief en financieel voor den bond een zeer geslaagde dag werd.

De wedstrijd was zeer spannend en op 't kantje af werd van de Engelschen gewonnen.

't Nut van een neutraal lichaam, als de Zwaluwen, in ons bondsverband bleek bij dezen wedstrijd en den daaropvolgenden tegen de Belgen wel ten duidelijkste.

Men denke 't zich eens in, dat die buitenlandsche elftallen hadden gewonnen, en onze elf spelers niet als Zwaluwen-team, maar als nationaal elftal 't veld betreden hadden.

16 Februari 1926. Zwaluwen—Diables Rouges te Brussel.

V. l. n. r.: G. J. Krom (reserve). W. G. Anderiessen. W. Tap, C. J. Quax. H. Veldkamp Jr. L. A. R. Lash. Th. B. Keppels. H. Wamsteker. S. W. Küchlin. A. H. v. Haeren. Glendenning (trainer). R. Vis. G. J. v. Dam. W. Koster.

De Engelsche Sportbladen zouden niet, zooals bij onze overwinning op *hun* Kampioenen, op 15 Mei j.l., in alle talen gezwegen hebben, maar wijd en zijd zou den volke kond gedaan zijn, dat Albion haar superioriteit opnieuw bewezen had en dat een gewoon Engelsch elftal in staat was gebleken het *officieele* Nederlandsche Elftal te kloppen. Men zou wel listiglijk verzwegen hebben, dat 't maar een proefwedstrijd was geweest.

Onze volgende ontmoeting noemde ik reeds in verband met mijn opmerking omtrent het nut van „Zwaluwen" ploegen.

't Is de liefdadigheidswedstrijd te Rotterdam op 6 Juni — Sparta terrein — waar

onze ploeg, het Oranje-team, het tegen een Belgisch elftal opneemt. Alweer dus op 't Sparta-veld, waar wij, Zwaluwen, ons gaandeweg als kind in huis gaan gevoelen.

In tegenwoordigheid van tal van autoriteiten slaan de Zwaluwen het Belgisch Elftal met 3—2.

Door de medewerking van alle betrokken partijen kon een belangrijk bedrag als batig saldo voor liefdadigheids-doeleinden aan 't Hollandsch-Belgisch Comité worden afgedragen.

Gezien ons streven, om zooveel mogelijk te steunen daar, waar onze steun gevraagd wordt, betreuren wij 't zeer, dat wij een verzoek van den Belgischen Voetbalbond, om voor 't spelen van een liefdadigheids-wedstrijd te Luik met een ploeg over te komen, niet kunnen inwilligen. De tijd ontbrak ons helaas.

Kolenstaking en buitensporige financieele eischen zijn dan oorzaak, dat loopende onderhandelingen, respectievelijk met Engeland en Madrid, worden afgebroken.

Ons Jaarverslag vermeldt nog, dat onze financieele toestand gelukkig toestaat het Watersnood-Comité van ons meeleven bij nationale rampen te laten blijken.

Het jaar 1926 besluiten wij ditmaal eens niet met een toer naar Frankrijk, maar een flinke ploeg trekt onder leiding van Secretaris Mutters den Rijn over.

Op 25 December wordt te Keulen gespeeld, en weten wij met 3—1 te winnen. Misschien tengevolge van de zware Keulsche lucht wil 't den volgenden dag in Düsseldorf minder gelukken en zijn de Duitschers ons met 2—1 de baas.

Volgens het officiëele rapport liep alles „in de beste orde" af. Wij zijn wel gelukkig, dat onder onze bestuursleden steeds zulke goede toerleiders blijken te zijn, want dat is ook ieders werk niet.

Voorop staat, dat 't sportieve nummer één blijft, dat 't goede oefeningen moeten zijn, maar 't gezellige, 't genoeglijke mag ook niet uit 't oog verloren worden en om dan, wanneer men met een groep levenslustige jonge mannen op reis gaat, altijd de juiste grenzen te trekken voor wat op zoo'n excursie toelaatbaar is, is niet gemakkelijk.

De groote animo, die er altijd bij onze spelers bestaat voor de Zwaluwen-uitstapjes, is wel het beste bewijs, dat onze toerleiders als Blöte, Mutters en Willing daarin uitstekend slaagden en dat is een verdienste, die nog wel eens extra vermeld mag worden.

De kalender geeft dan aan, dat we het jaar 1927 zijn begonnen. Op 17 Juli zal het dus 20 jaar geleden zijn, dat Hirschman met zijn vijf sportvrienden de A. N. V. V. „De Zwaluwen" oprichtte.

Een jubileumjaar dus en hoewel een enkel maal de stemming wel eens wat down was, is er allerminst reden om geen plannen te maken voor een feestelijke herdenking van dien dag.

Als het bestuur op 10 Februari te Amsterdam bijeenkomt, worden dan ook terloops al plannen gemaakt voor de herdenking van 't a.s. feest.

In diezelfde vergadering keuren we goed, dat ons elftal, dat op 1 Maart naar Brussel gaat, zal worden samengesteld in overleg met de Ned. Elftal-Commissie.

Als die genoeglijke dag is aangebroken en ons elftal, door de Ned. Elftal-Commissie samengesteld, nogal eenige vreemde gezichten telt, kijken sommigen van ons wel wat bedenkelijk. Graag hadden we onze ploeg wat sterker gezien.

De uitslag 3—0, voor de Belgen, wijst er wel op, dat dit pessimisme niet geheel ongegrond was, wat niet wegneemt, dat als proefwedstijd, dus als contrôledag over 't reserve-spelmateriaal, deze dag zeker heel nuttig is geweest.

Voor de Ned. Elftal-Commissie is 't wel gemakkelijk, als ze weten, welke spelers ze

moeten nemen, maar 't is ook wel eens gemakkelijk, als dit college ziet, wie ze *niet* moeten nemen.

Wij hadden dien dag bovendien 't voorrecht den aanvoerder van het Nationale Elftal, Harry Denis, onder onze gasten te mogen tellen, wien wij daardoor de gelegenheid gaven eens rustig de verrichtingen van zijn helpers en a.s. helpers gade te slaan.

Tot dusverre was 't niet de gewoonte geweest, dat de Belgen ons bezoek met een contra-dito beantwoordden, maar voor 1927 was bepaald, dat dit wel 't geval zou zijn.

Op 15 April worden na afloop van een oefenwedstrijd op 't H. F. C. terrein de bestuurs-hoofden opnieuw bij elkaar gestoken.

De trainerskwestie, speciaal voor het Noorden, staat op de rol en zal dit plan zoo mogelijk uitgewerkt worden.

In de bestuursvacature zal worden voorzien door den heer H. W. H. Herberts uit te noodigen een plaats in ons bestuur te willen innemen en is 't mij aangenaam hieraan te kunnen toevoegen, dat wij van hem een gunstig antwoord kregen.

Met klem dringt onze voorzitter er dan nog eens op aan, dat onze vereeniging krachtig zal gaan werken voor 't organiseeren van oefendagen met elftallen jongere spelers, opdat wij een degelijke reserve vormen en die ter beschikking kunnen stellen van de Ned. Elftal-Commissie voor eventueele aanvulling der Olympische ploegen.

Een zeer groote teleurstelling volgt dan.

De Engelsche Corinthians hadden den wensch te kennen gegeven eenige wedstrijden in ons land te komen spelen tegen hun Hollandsche naamgenooten en de Zwaluwen. Met de Nederlandsche Corinthians kwamen wij toen overeen, dat zij op 23 April en wij op 24 April partij zouden geven, waarbij wij dan besluiten deze ontmoeting wederom aan den N. V. B. aan te bieden ter oefening van het Nederlandsch Elftal.

Voor alle betrokken partijen was 't wel een zeer groote tegenslag, dat de Engelschen door allerlei omstandigheden hun uitstap naar 't continent niet konden uitvoeren.

Voor ons was dit dubbel jammer, omdat wij door de afspraak met de Corinthians een verzoek van den Franschen Voetbalbond, om op 24 April te Amiens te komen, hadden moeten afwijzen.

De Secretaris van de pers- en propaganda-commissie van den N. V. B. stelt zich dan met ons in verbinding voor 't spelen van een wedstrijd in Zeeuwsch Vlaanderen.

Een zeer bekend Nederlander moge gezegd hebben, dat heel „Zeeuwsch Vlaanderen" hem nog „niet de botten van één Hollandschen grenadier waard is", wij, voetballend Nederland, denken er heel anders over en gaarne steunden wij 't plan van den Zeeuwschen Voetbalbond, die zich via de pers- en propaganda-commissie wendde tot 't overige Nederland, om door een propaganda-tocht van een onvervalscht Hollandsch elftal te toonen, dat wij ook van ons Voetbal-Nederland geen duimbreed gronds wenschen af te staan.

De pers- en propaganda-commissie begreep, dat dit juist een kolfje naar onze hand was en ze had juist gezien.

Ons dagelijksch bestuur aanvaardt de opdracht deze aangename taak uit te werken. Helaas slaagden wij nog niet, niettegenstaande alle moeite en inspanning, om een geschikt elftal samen te stellen.

Gelukkig is deze zaak nog niet van de baan, want vriend Wijnmalen drong nog eens aan, om deze zaak opnieuw op te vatten.

Karel Lotsy is er, als ik dit schrijf, ijverig voor in de weer en ik heb alle hoop, dat wij *dit* keer *wel* slagen.

Voor 't Jaarverslag van 't Jubileumjaar zou 't een *mooie* bladzijde worden.

Alle politiek gedoe ten spijt blijven wij met onze Belgische sportbroeders de beste maatjes en op 26 Mei komen zij ons te Rotterdam het beloofde tegenbezoek brengen.

Met 2—1 herstellen wij onze reputatie na de Brusselsche nederlaag.

Voordat de 20ste geboortedag aanbreekt, vergaderen we nog eenmaal au grand complet, om de feestviering te bespreken. Maar de genomen besluiten blijven nog een verrassing.

En hier moet ik 't overzicht van 't jubeljaar afbreken.

Moge 't slot mij nog veel stof geven voor 't jaarverslag '26/'27, want de arbeiders waren even talrijk als andere jaren, de oogst tot dusverre slechts matig.

H. F. C.—Ajax.

De wedstrijd, waarbij onze tegenwoordige nationale doelverdediger v. d. Meulen door eenige Zwaluwen-bestuurderen „ontdekt" werd.

Maar alles bijeengenomen kunnen zij, die in 1907 de Zwaluwen oprichtten met voldoening terugzien op hetgeen zij daarmede in 't belang van voetbal bereikt hebben.

De namen van de oprichters waren reeds een waarborg, dat ernstig en goed werk mocht verwacht worden en zij, die in dit groepje 20 jaar geleden vertrouwen hebben gesteld, hebben juist gezien. Zij hebben niet teleurgesteld, integendeel, de verwachtingen van 1907 zijn verre overtroffen en daarom breng ik hier mijn medebestuurders, tevens oprichters, Hirschman en Van den Berg nog eens een extra eere-saluut.

***

Met enkele algemeene beschouwingen wil ik dit overzicht graag besluiten.

Voor de meesten, ook aan hen, die nauw bij de zaak van voetbal zijn betrokken, is 't niet voldoende bekend, met hoeveel moeite 't samenstellen van elftallen, bestaande uit spelers van verschillende vereenigingen, gepaard gaat.

Het N.V.B. competitie-programma eischt reeds zeer veel van de spelers en van de weinige vrije Zondagen, die overblijven, vraagt de eigen vereeniging voor ontmoetingen buiten de competitie nog 't hare.

Ware 't practisch uitvoerbaar, 't liefste zouden wij onze combinaties dan ook op weekdagen in 't veld brengen.

Dit zou dan echter alleen kunnen met studeerende of nog schoolgaande spelers en dan nog bijeen gehaald uit de naaste omgeving van de plaats, waar de ontmoeting zou plaats hebben. Dat wij dan in de verste verte ons doel niet kunnen bereiken, is duidelijk.

't Zwaluwen-bestuur heeft zich bovendien steeds op 't standpunt gesteld, dat zooveel als eenigszins mogelijk was, rekening moest worden gehouden met de wenschen onzer clubbestuurders, omdat wij ten volle beseffen, hoe moeilijk die taak tegenwoordig al reeds is.

Dit alles in aanmerking genomen, meenen wij met voldoening te mogen wijzen op hetgeen tot stand gebracht werd.

Tusschen de haast overladen wedstrijdprogramma's ieder jaar — behoudens dan in de oorlogsjaren — nog gemiddeld een 4-tal goede wedstrijden in binnen- en buitenland met gemengde elftallen te organiseeren, is een resultaat, dat tot tevredenheid stemt en *tevens* een bewijs, dat onze spelers onze wedstrijden als een *leerzame* en *aangename* afwisseling beschouwen, waarvoor zij zich, indien eenigszins mogelijk, graag beschikbaar stellen.

Wanneer we dan de samenstelling van ons Nederlandsch Elftal en de proefelftallen nagaan, dan zien we daar verschillende spelers bij, *die via een Zwaluwen-combinatie* die hoogste voetbalplaats bereikten, een succes dus voor hen, maar ook voor ons.

Ik wees er reeds op, dat gedurende de oorlogsjaren ons werk vrijwel stil stond. Onze gewone taak was toen bijna onuitvoerbaar geworden. Of 't juist gezien was, om in plaats van met 't getij de bakens eens wat te verzetten en te trachten ons voor de sportzaak, zij 't dan niet op de gewone wijze, verdienstelijk te maken, meen ik te mogen betwijfelen.

Maar deze tijd van stilstand werd gevolgd door jaren, waarin met verdubbelden ijver de hand aan den ploeg werd geslagen en 't Zwaluwen-werk meer dan ooit tot zijn recht kwam.

Of algemeen 't nut van een schakel in 't voetbalverband, als „de Zwaluwen" wenschen te zijn, wordt erkend en gewaardeerd?

Oorspronkelijk wel, maar de laatste jaren niet zoo algemeen meer.

Toen een vereeniging als de onze niet bestond, voelden de leidende personen in den N.V.B. de behoefte aan een dergelijke organisatie. Nu zij 20 jaar heeft gewerkt, men dus het gemis van zoo'n bemiddelend lichaam niet kent, wordt gaandeweg minder haar bestaansrecht gevoeld.

Dit is een vrij algemeen verschijnsel en zonder twijfel zou bij een verdwijnen onzer vereeniging binnen afzienbaren tijd de behoefte, evenals voor 20 jaar, weer blijken.

Voetballers zijn net als gewone menschen. Wat men heeft, wordt gewoonlijk niet gewaardeerd. Maar *dat* wat je *niet* hebt!!

Uit de sportpers is reeds gebleken, dat getracht wordt ons een deel onzer taak te ontnemen, omdat men meent 't nu zelf wel te kunnen.

Wij, Zwaluwen-bestuurders, twijfelen er geen moment aan, dat, hetgeen wij tot dusverre voor voetbal deden, ook wel door anderen had gedaan kunnen worden.

Maar toch stellen wij ons de vraag: waar wij onze taak vervullen, ons stipt houdend aan alle reglementaire bepalingen, overal vermijdend het terrein van anderen te betreden, welke redenen kan men dan hebben, om een groep van personen, die uit zuivere liefde voor de zaak zich daarvoor blijft interesseeren, die dat doet, zooals

dit overzicht aantoont, met voldoende kennis van zaken en met succes, geleidelijk aan van hun plaats in 't N.V.B. verband weg te dringen en zonder eenige aanwijzing hun taak in handen van anderen te brengen.

Dit komt mij voor in een sportorganisatie, waarin men toch sportieve opvattingen ten opzichte van elkaar moet laten voorgaan, niet de juiste wijze van appreciatie te zijn.

Ned. Bonds-Elftal—English Wanderers (1—6), 2 April 1899 op 't H. V. V. terrein.

Jan v. d. Berg (mede-oprichter der Zwaluwen) als c. forward van het Ned. Bonds-Elftal.
Staand v. l. n. r.: J. W. de Goeje. H. Blijdenstein (P. W.). E. G. Mundt (H. V V.), A. G. van Waveren (H. F. C.). W. Reidt (Sparta). A. Broese van Groenou (H. V. V.). H. Gerth van Wijk (Haarlem). H. A. Tromp. scheidsrechter.
Zittend v. l. n. r.: J. H. Kremer (Haarlem) aanvoerder. E. Koolemans Beijnen (Ajax, Leiden). J. J. v. d Berg (Haarlem). J. F. Sol (H.B.S.), H. Krüseman (Haarlem).

Naast deze voor ons minder prettige ervaringen, hebben wij onzerzijds velerlei redenen tegenover personen en organisaties erkentelijk te zijn.

En mocht een enkele clubleider ons eens met een schuin oog aanzien, omdat wij hem vóór waren met 't organiseeren van een wedstrijd, over 't algemeen valt de medewerking van onze clubbesturen zéér te roemen. Zonder die medewerking zou ons programma er wel heel schraaltjes hebben uitgezien.

En waar 't er om ging terreinen voor onze ontmoetingen beschikbaar te stellen, daar werd die gastvrijheid steeds op de prettigste wijze verleend.

Met een deel der pers zijn we helaas iets minder goede maatjes geworden.

Laat ik volstaan met de verklaring, dat ik het persoonlijk zeer betreur en ik 't heel graag anders zou willen.

Uit de jaren, dat ik als Secretaris van de pers- en propaganda-commissie van den N.V.B. veel met de pers in aanraking kwam, herinner ik me nog *te* goed, dat er met onze sportredacteuren héél goed samen te werken is.

Met waardeering vermeld ik dan ook, dat, dank zij de publicaties van den bekenden sportjournalist J. Hoven, althans zoo nu en dan nog eens aandacht aan onze vereeniging wordt geschonken.

Wat onze toekomst betreft, ben ik niet onverdeeld optimist. We blijven de paar laatste jaren *te* angstvallig binnen de lijnen van een zeer scherp afgebakend arbeidsveld.

Wij *moeten* er meer aandacht aan schenken, dat ons bestaan en ons werk meer naar buiten blijkt, opdat de zoo hoog noodige waardeering, om met animo verder te arbeiden, ons verzekerd zij.

Gaan we met ruimeren blik om ons heen zien en met eerbiediging van andermans terrein en bestaans-eischen voor ons doel werk zoeken, wáár 't maar te vinden is, dan zal blijken, dat er langs directen en indirecten weg nog genoeg te doen valt, om de juiste beoefening van ons spel te bevorderen, tot voldoening van ons zelf, voor de zaak, die ons allen lief is en bovenal voor den bloei van de A.N.V.V. „de Zwaluwen".

Doorn, Juni 1927.

P. A. DE HAAN.

JAN J. VAN DEN BERG

EEN eigenaardig verschijnsel in de voetbalwereld is, dat ze heel weinig figuren telt, die èn op 't groene veld èn achter de groene tafel tot de uitblinkers behooren.

J. J. VAN DEN BERG.

Tot die zeldzame figuren behoort Jan J. v. d. Berg, een der oprichters onzer vereeniging.

Reeds in den voetbal-almanak van 1902—'03 vinden we hem afgebeeld bij de reeks portretten van onze beste spelers.

Van den Berg kon toen reeds wijzen op een zeer eervolle spelersloopbaan. Met eenige, later in de voetbalwereld zeer bekende figuren vinden we hem al genoemd in 't keurig verzorgde H. F. C. boek, als een der Ripperda-spelers.

Dit vroeg te gronde gegane clubje was zijn oefenschool, nadat de eerste ballen door hem bewerkt waren, met toestemming van vader Mulier, in de Koekamp.

Van den Berg wordt dan lid van de H. F. C. „Haarlem", in welke vereeniging hij na Kremer de captain-plaats inneemt en deze behoudt, tot hij circa 1908 't voetballen er aan moet geven, na zijn club ruim 15 jaar trouw te hebben gediend.

Maar niet alleen „Haarlem" profiteerde van dezen eminenten speler.

Nog maar enkele jaren heeft de N. V. B. Nederlandsche elftallen samengesteld, als Van den Berg een plaats in een vertegenwoordigend N.V.B. team waardig gekeurd wordt.

Als rechts-binnen vinden we hem op 10 April 1898 te Rotterdam in 't veld tegen de Eng. Wanderers. Nog vier maal valt hem die onderscheiding te beurt en wel:

2 April 1899	den Haag	tegen	Eng. Wanderers,
25 Dec. 1901	Haarlem	„	F. C. de Paris,
30 Mrt 1902	den Haag	„	Old Xaverians,
13 April 1903	den Haag	„	Boldklubben af 1893.

Op dezen kenner van spel en spelers valt in 1904 de aandacht van 't kiezerscorps en brengen deze hem in 't bondsbestuur, waarmede de eerste „International" zijn intrede in dit hoogste voetbalcollege doet.

Zoowel in 't bondsbestuur als in 't Zwaluwen-bestuur mochten wij verschillende jaren met Van den Berg samenwerken.

Inderdaad *samen*werken!

Als medewerker toch behoort Van den Berg tot de aangenaamste menschen. Zijn gezond en eerlijk oordeel wordt door dezen all-round sportsman steeds op prettige wijze kenbaar gemaakt; er gaat iets opgewekts van hem uit.

Geen wonder dat hij èn als clubleider èn als elftalaanvoerder groote populariteit bezat, want ook als Voorzitter van „Haarlem" bleek hem de leidersplaats volkomen toevertrouwd.

Wie, die in Haarlem aan sport doet, kent Jan van den Berg niet?

't Lag voor de hand, dat deze voetbalrot in verschillende N.V.B. commissies een plaats vond.

Zoowel de spelregelcommissie als de elftalcommissie telden hem onder hare leden. Deze laatste belangrijke functie bekleedde hij tot 1920.

In dat jaar werd hij benoemd tot directeur van het Amsterdamsche Stadion.

Gelukkiger keuze hadden Commissarissen moeilijk kunnen doen.

Aangenaam in den omgang met personen uit alle maatschappelijke kringen, met een uitstekende kijk op menschen en zaken, is hij voor deze functie als geknipt.

't Was deze benoeming, die Van den Berg uit alle N.V.B. functies deed verdwijnen, omdat in leidende N.V.B. kringen 't bekleeden van dezen werkkring niet vereenigbaar werd geacht met amateurisme, een opvatting, die door zeer velen als niet juist werd geoordeeld.

Wij, Zwaluwen bestuurderen, rekenen dezen pur sang amateur graag tot de onzen en door zijn bestuursplaats in de Zwaluwen te behouden, ging Van den Berg's kennis voor de zaak van voetbal niet heelemaal verloren. Zulke goede beoordeelaars van spelers, als hij, hebben we niet veel.

Moge de waardeering zijner medebestuurders voor hem een reden zijn, zijn wel eens geopperd plan tot heengaan nog lang bij een voornemen te laten.

Mij zou dat voor onze zaak zeer verheugen.

Doorn, April 1927. P. A. DE H.

HET LEIDEN VAN TOEREN IN HET BUITENLAND

HET spelen van wedstrijden in het buitenland is van oudsher een der grootste genoegens van de voetbalsport geweest, in het bijzonder wanneer het niet gaat om één enkelen wedstrijd, maar om meerdere, zoodat van een bepaalden *„toer"* gesproken kan worden. Dat is volkomen te begrijpen, omdat daarbij het sportieve genot samengaat met de heerlijkheden van het groot-toerisme : vacantie-vrijheid, kennismaken met vreemde landen en menschen, het aanschouwen van ander natuurschoon, dan het eigen land biedt, het bezoeken van wereldsteden, het verkeeren in goede hotels en door dat alles verruiming van blik en het verkrijgen van gemakkelijkheid in optreden.

Toeren in het buitenland kunnen dan ook van groote waarde zijn, zoowel voor de verbetering van het spelpeil als voor de deelnemers individueel. Of die waarde tot haar recht komt, hangt voor een groot deel af van de wijze, waarop de toer *geleid* wordt. Zonder goede leiding kan een toer niet alleen uit sportief oogpunt een mislukking zijn, maar ook een ramp voor de vaak jonge deelnemers, wanneer deze, onder het ouderlijk toezicht vandaan, gelegenheid krijgen om uit den band te springen en dingen te doen, waarover ze in hun eigen omgeving niet zouden durven denken.

***

De leiding van toeren in het buitenland is dus een zware en verantwoordelijke taak, die men niet lichtvaardig op zich nemen mag en zoo ergens, dan zijn hier de ouderen in de voetbalwereld op hun plaats.

Alleen hij, die weet de capaciteiten te bezitten, om inderdaad als *leider* van anderen op te treden en die bereid is eigen gemak en genoegen op te offeren ten bate van de door hem geleiden, mag deze taak op zich nemen. Hier wordt dus een man van *karakter* geeischt, die van nature een moreel overwicht heeft op zijn omgeving, een man ook met takt en menschenkennis, die spoedig ziet, wat voor vleesch hij in de kuip heeft, die eenerzijds beleidvol weet te schikken, doch anderzijds den moed bezit, om zich te doen gelden en eerbiedigen, en met vaste hand onder alle omstandigheden de leiding in handen kan houden.

***

Wie vóór alles de populaire, „getapte" man wil zijn en bij zijn menschen in het gevlei wil komen, wie ook bij den meest vriendschappelijken omgang niet zijn waardigheid als leider hoog durft houden en den noodigen afstand bewaren, die is ongeschikt voor het leiderschap van een buitenlandschen toer. De leider moet het centrum zijn van het gezelschap, de vraagbaak en de vriend van allen, maar hij is ook *het gezag*, dat zich waar noodig doet gelden en waaraan niemand zich ook maar bedektelijk kan onttrekken. En het is te moeilijker dit gezag te handhaven, omdat het vrijwel uitsluitend berust op de persoonlijkheid van den leider. Tuchtmaatregelen zijn er weinig en àls die toegepast moeten worden, daalt de stemming al heel gauw. Dit mag echter geen reden zijn om zoo noodig, en dan hoe eer hoe liever, krachtig in te grijpen, in de eerste plaats door het vriendschappelijk-vermanend onderhoud onder vier oogen, bij herhaling door openlijke

afkeuring in tegenwoordigheid van den geheelen troep, dan de uitsluiting van feestelijkheden of uitstapjes en als uiterste maatregel: terugzending naar huis. Maar bij een even bezadigde als krachtige leiding zal het waarlijk niet tot dergelijke maatregelen komen.

***

De *voorbereiding* van den toer is de eerste taak van den leider, die begint met een zorgvuldige keuze van de tegenstanders, tenzij men uitgenoodigd is, zoodat men

25 Dec. 1924. Zwaluwen—Combinatie Club Français en Stade Français (3—3) te Parijs.

V.l.n.r.: A. J. Coucke (consul N.V.B. te Parijs), F. Smeets. Jhr. A. W. Snouck Hurgronje. H. Legger. M. C. Blöte. W. Overmeer. A. J. Le Fèvre. M. C. Sigmond. G. A. Visser. J. Mutters, P. N. Sint. H. L. B. Denis. K. J. J. Lotsy. S. Lioni. H. A. Vermetten. S. W. Küchlin. J. de Koningh en G. J. v. Dam.

tevoren weet, tegenover wie men in het veld komt. In beide gevallen heeft de leider te zorgen, dat zijn elftal behoorlijk partij kan geven, zoodat zijn spelers noch tegenover te sterke, noch tegenover te zwakke tegenstanders uitkomen. Het eene is al even onaangenaam als het andere.

De financieele regeling met de ontvangende vereenigingen of bonden moet zóó zorgvuldig schriftelijk worden vastgelegd, dat elk misverstand is buitengesloten. Niets toch is zoo ellendig, als op een toer van amateurs te moeten gaan marchandeeren! Krijgt men behalve de reiskosten geen vergoeding voor onderhoud, doch wordt men gast in het buitenland, dan verzuime de leider niet zich vooraf zekerheid te verschaffen over

de wijze van inkwartiering, de maaltijden enz. Men zorge, dat alle deelnemers bijeen blijven, dus in hetzelfde hotel logeeren. Kan men het zoo geregeld krijgen, dat de deelnemers gezamenlijk logeeren in één als slaapzaal ingerichte hotelzaal, dan kan dat buitengewoon gunstig zijn voor de stemming. Het Haagsche elftal is op die manier ingekwartierd geweest bij de stedenwedstrijden te Gothenburg en het resultaat was, dat de geest in de „chambree" van den eersten tot den laatsten dag uitstekend was. Het voortdurend tezamen zijn gaf een saamhoorigheidsgevoel, een opgewektheid en een dikwijls schaterende vreugde, als ik op geen anderen tocht heb meegemaakt. Kliekvorming is het ergste, wat men op een tocht kan hebben, ze wekt achterdocht en naijver en als die eenmaal ontstaan, is het vrijwel ondoenlijk ze weg te krijgen. De leider behoort dan ook van vroeg tot laat *bij en tusschen den troep te zijn, om te zorgen, dat het verband behouden blijft.*

* * *

De leider zorge, dat elke deelnemer vóór de afreis in het bezit is van een *programma*. Dit moet de reisroute volledig vermelden, met de overstap-stations, naam en ligging der hotels met telegram-adres, juiste data van aankomst en vertrek met het oog op toezending van correspondentie, enz. Men geve elken deelnemer twee exemplaren van het programma, zoodat hij er thuis een kan achter laten. Ouders weten gaarne, waar hun zoon, vrouwen waar hun man is en — ze hebben er recht op. Men vermelde op het programma ook naam en adres van de Nederlandsche diplomatieke of consulaire ambtenaren in de steden, waar men verblijf zal houden en het is niet alleen een eisch van beleefdheid, dat men bij *belangrijke* toeren die ambtenaren vooraf daarmede in kennis stelt en zorgt, dat zij eenige uitnoodigingen ontvangen voor het bijwonen der wedstrijden. In dat geval mag de leider ook nooit verzuimen bij het gezantschap of het consulaat zijn opwachting te maken, althans zijn kaartje af te geven. Het inachtnemen van alle vormen der wellevendheid is op een toer in het buitenland een eerste vereischte. Het mag niet voorkomen, dat de officieele Nederlandsche vertegenwoordiger in het buitenland uit de dagbladen moet vernemen, dat een groep landgenooten ter plaatse in het openbaar optreedt. En het zou vrij onheusch zijn met een bezoek of kennisgeving van aankomst te wachten, tot men dien vertegenwoordiger noodig heeft, om uit een of andere moeilijkheid geholpen te worden.

* * *

Het aantal spelers, dat men uitnoodigt, is afhankelijk van dat der te spelen wedstrijden, maar in elk geval zorge men voor een behoorlijk aantal reserves. Moet men b.v. drie wedstrijden spelen, dan mag men wel zes reserves medenemen.

Gaat men deelnemen aan feestwedstrijden ter gelegenheid van een jubileum, een tentoonstelling of iets dergelijks, dan verzuime men nooit een geschenk voor de gastheeren mede te nemen. Kleine geschenken onderhouden de vriendschap en de hoffelijkheid, dat men uit zijn eigen land een passend geschenk medebrengt, liefst met een nationaal of plaatselijk cachet, wordt altijd zeer gewaardeerd. Organiseert een bond of vereeniging min of meer geregeld toeren naar het buitenland, dan is het wel zeer aardig voor geschenk steeds hetzelfde onderwerp te kiezen, zooals het b.v. bij den Haagschen Voetbalbond traditie is een zilveren ooievaar aan te bieden, het symbool, dat in het stadswapen prijkt.

Ten slotte zorge de leider bij de voorbereiding, dat alle deelnemers weten, wat zij moeten medenemen en voor labels in een opvallende kleur, zoodat alle bagage steeds

gemakkelijk te herkennen en bijeen te houden is. Kaartspelen e.d. voor tijdverdrijf in den trein — waarbij men spelen om geld uitsluit — en reislectuur mogen niet ontbreken. En men neme een klein formaat vlag mee!

Voorts zorge de leider bij een langeren tocht, dat Hollandsche kranten en tijdschriften worden nagezonden. Als men drie dagen op reis is, verlangt men in den regel al naar nieuws uit het vaderland.

* * *

Een goede, opgewekte geest is nummer één gedurende den tocht. Maar ook: *een zuivere geest!* De leider zij zich op dit punt zijn plicht indachtig: *hij zorge voor den goeden toon en de goede vormen.* Hij wake tegen alle excessen, niet door preeken, maar door te zorgen voor bezigheid en goede afleiding. De moreele verantwoordelijkheid van den leider is zéér groot. Niet alleen moreele uitspattingen, maar elk wangedrag, ook in

25 December 1924. Zwaluwen—Combinatie Stade Français en Club Français te Parijs.

J. de Koningh en H. A. Vermetten trachten vergeefs den gevaarlijken c. forward der Combinatie te houden.

den vorm van zoogenaamde kwajongensstreken, moet voorkomen worden. Bedenk, dat de vreemdeling ons land ook beoordeelt naar het gedrag van elke groep Hollanders, die in het buitenland toert. Men vorme een gezelschap van *heeren* en elke afwijking van de goede vormen en den goeden toon worde door den leider in de kiem onderdrukt. Men zal dan wel eens een botsing hebben met een of ander lastig element, maar wie die niet aandurft, moet geen leiderschap op zich nemen.

De leider zelf zij een lichtend voorbeeld van correctheid onder alle omstandigheden, waaronder de vreugde allerminst behoeft te lijden.

* * *

De leider houde de belangstelling van allen levendig, door allen steeds van alles op de hoogte te houden en waar mogelijk overleg te plegen. De gemeenschappelijke middagdisch is, wanneer geen gasten aanwezig zijn, daarvoor de aangewezen plaats.

Daar geve de leider steeds het volledige programma uit voor den volgenden dag, waarvoor een reisschrijfmachine goede diensten kan bewijzen. Bij een grooten tocht kan de leider dan ook niet zonder een assistent. Maar er zij steeds één leider, één verantwoordelijk man.

* * *

Met het medenemen van „supporters" zij men zéér voorzichtig! Zij kunnen door achterklap en excessen de taak van den leider zéér bemoeilijken en hij heeft over hen

niet zooveel overwicht als over de spelers. Men eische dan ook vooraf volledige onderwerping aan de maatregelen van den leider en schrome niet bij een begin van moeilijkheden den betrokken supporter „beleefd maar vrij" de verdere deelneming aan den tocht te ontzeggen.

Ten slotte in dit verband nog een eenigszins netelige vraag. De spelers zijn in den regel jong en ongetrouwd, de leiders ouder en gehuwd. Mag de leider zijn vrouw meenemen?

Neemt men in aanmerking, dat de leider zich geheel aan zijn tochtgenooten moet kunnen wijden, dat hij van vroeg tot laat bij hen zal moeten zijn, om zich de leiding niet te zien ontglippen, dan moet de gestelde vraag in het algemeen *ontkennend* beantwoord worden.

Zijn sommige spelers echter vergezeld van hun vrouw of meisje, zoodat men met een gemengd gezelschap op reis gaat, dan is het zéér wenschelijk, dat ook de leider van zijn vrouw vergezeld is, mits deze dan ook de kwaliteiten heeft, om als een ware *leidster* op te treden van de dames-afdeeling. Maar dan neemt de tocht ook een geheel ander karakter aan en wordt het nog veel moeilijker het vormen van afzonderlijke groepjes te voorkomen. Het sportieve karakter van den tocht geraakt dan meer op den achtergrond en het wordt een toeristenreis met een sportief tintje. Ook dat heeft zijn waarde en zijn bijzondere genoegens, maar — gaat het in de eerste plaats om de sport en de wedstrijden, dan geloof ik, dat het beter is geen dames uit te noodigen.

Aan den leider van elken toer staat dus te beoordeelen, wat het zwaarste moet wegen.

MOORMAN.

Scheidsrechter, voorheen!

C. W. VAN HASSELT

EEN Rotterdamsche sportfiguur, neen, eigenlijk een Nederlandsche sportfiguur van groote beteekenis is C. W. van Hasselt. Hij heeft behoord tot de mede-oprichters van de Zwaluwen. Deze kwaliteit noem ik in dit boek in de eerste plaats.

Maar hij heeft nog veel meer gedaan.

Ik verbeeld mij niet, dat ik volledig zal zijn, als ik enkele van zijn groote daden op sportgebied ga opnoemen. Wie Van Hasselt persoonlijk kent, ziet over de sportfeiten, die deze op zijn rekening heeft, heen en ziet in de eerste plaats de enthousiaste figuur. Er kan in Rotterdam op het gebied van sport niet iets gebeuren, of Van Hasselt is er bij. Hij is haantje-de-voorste in den gunstigen zin van het woord. Hij laat er geen gras over groeien. Hij is actief en altijd bereid om te werken.

C. W. VAN HASSELT.

Indertijd, toen een verdwaasd gemeenteraadslid van onze eerste havenstad het noodig vond, om de oudbakken Zondagswet toe te passen en met een voorstel kwam, om voetbal op Zondag te verbieden, is er een groote machtige agitatie op touw gezet, met Van Hasselt als spil. Als overwinnaar is hij met de zijnen uit het strijdperk getreden.

Toen bij de voltooïing van het Rotterdamsch stadhuis ook de sportwereld niet achter kon blijven met een geschenk, was Van Hasselt de initiatiefnemer, bracht Van Hasselt iets goeds tot stand.

Nu weer met de Olympische Spelen voor '28 is hij in het Rotterdamsche Olympisch Comité de stuwende kracht: als voorzitter van de sportcommissie heeft hij de leiding genomen en van hem gaat veel initiatief in goede richting uit.

Burgemeester Wytema en Van Hasselt bij de Zilveren-Bal wedstrijden. 11 September 1927

Van Hasselt's contact met de sportwereld dateert van de jaren van '90 of eigenlijk van '80. Toen begon hij al te voetballen en te zwemmen. In dezen laatsten tak van sport heeft hij ook al zeer veel lauweren geplukt. Menig record heeft hij op zijn naam gehad, menigen triomf heeft hij geoogst en prachtig propagandistisch werk heeft hij als voorzitter van de R. Z. C. tot stand gebracht.

Maar wij — voetballers — kennen hem het best en in dit boek komt hij het meest tot zijn recht als voetballer. Hij was als achterspeler van Sparta en van het Nederlandsch

Elftal een terrier, een vinnige, faire speler. Een van zijn mooiste partijen heb ik gezien samen met Jules v. d. Linde, den ouden captain van R. A. P. en deze twee kleine en tengere achterspelertjes waren toen aan den top van hun roem. Zij deden voor elkaar niets onder en hun backpartijen uit die dagen behooren nog altijd tot het beste, wat er op voetbalgebied vertoond is.

Als initiatiefnemer voor de wedstrijden tusschen Nederland en België heeft Van Hasselt ook groote beroemdheid verworven en toen hij zoo argeloos in het begin van deze eeuw met tien andere spelers naar Antwerpen trok, om daar zijn vriend Havenith te bezoeken, heeft niemand kunnen vermoeden, dat daardoor de kern geboren werd voor een wedstrijdserie, die tot zulk een beroemdheid zou groeien als thans de ontmoeting met de Belgen.

Wij kennen Van Hasselt en wij bewonderen hem nog jaar op jaar als lid van de Zilveren-Voetbal-Commissie. Ook als zoodanig geniet hij een zeer groote populariteit, want hij is in de huidige commissie het meest actieve lid. De regeling op het terrein is geheel in zijn hand en met den welbespraakten voorzitter is hij nog de eenige van de commissie, die van de oprichting van de Zilveren-Voetbal-Commissie af deel uitmaakt van de leiding.

Er zouden nog pagina's over Kees van Hasselt te vullen zijn. Wij kunnen b.v. nog vermelden, dat hij nog altijd een record op zijn naam heeft, een record, wat misschien niemand zich herinnert. Hij is n.l. bij den eersten officieelen wedstrijd om het kampioenschap van Nederland tusschen R. A. P. en Vitesse in Utrecht — ik meen in het jaar 1895 — scheidsrechter geweest.

Maar nu genoeg. Van Hasselt staat nog te zeer in de beweging, dan dat wij al zijn daden en kwaliteiten uitgebreider zouden moeten memoreeren. Hij is nog lang niet afgewerkt en men lette maar eens op, dat er nog heel wat uit zijn vingers zal komen, voordat hij zijn grijze hoofd ter ruste legt.

Kees van Hasselt met zijn levendige opgewektheid, met zijn joviale belangstelling is voor mij in de sportwereld altijd een prettige figuur geweest.

M. T.

VLUCHTIGE ZWALUWEN-MÉMOIRES

HET was 1908.

Ik woonde in Rijswijk en hield kippen. Bij elke twaalf kippen had ik één haan. Ik had twaalf hanen. We kregen vele eieren en die verdwenen in onze magen of er kwamen kuikens uit.

Op 'n ochtend stond ik een kippenhok schoon te maken — dat deed ik zelf; dat was de charme van 't métier —; ik redderde onwelriekende uitwerpselen van hanen en hennen.

Toen kwam er een brief. Van Hirschman. Of ik secretaris van de Zwaluwen wilde worden. Draad-antwoord, want er was haast bij.

Daar stond ik in m'n kippenhok! Ik seinde terug: „All right".

Twee dagen daarna bracht de post een pakket; de nalatenschap van m'n voorganger. Ik werkte drie dagen en drie nachten en had toen alle onopengemaakte brieven gelezen.

H. A. MEERUM TERWOGT, oud-secretaris der Zwaluwen, als scheidsrechter bij den wedstrijd Zweden—Denemarken te Stockholm.

Het was vóór de Olympiade in Londen, in 1908. Er moest wat gebeuren, wat gedaan worden.

Chadwick was er. Ik noodde hem in de Bor te komen, indertijd een populair voetballers-établissement. Er waren toen nog geen intieme bartjes met hooge krukken en schoone vrouwen, dure cocktails en omsluierd lamplicht.

Chadwick kwam. We bespraken alles gewichtig. We zouden gaan oefenen. We gingen oefenen. Op het H.V.V. veld. Touwtje springen en hardloopen rond het speelveld.

Er zijn er, die daar aan meededen, die nu al officieren met gouden kragen zijn, die groote banken besturen, die boeven veroordeelen, die blinde darmen uitpeuteren en die, kortom, andere gezellige dingen verrichten in een, wat men noemt, „nette positie".

We hielden oefen-wedstrijden met feesten na afloop. We waren toen nog niet zoo sober in training; we kenden toen nog geen medische keuring. Bloeddruk-onderzoek was ons vreemd. We zaten na den wedstrijd bij Hoogendijk te bitteren en we gingen 's avonds gezellig eten en daarna een paar huisjes verder.

Zoo ongeveer ging 't in de kinderjaren van de Zwaluwen.

M. T.

HET ZOEKEN EN OPLEIDEN VAN SPELERS VOOR DE NATIONALE PLOEG

DIT onderwerp is voor de Zwaluwen van belang, eerstens omdat zij zich interesseeren voor alle vraagstukken, welke betrekking hebben op ons spelpeil en voorts omdat, willen de Zwaluwen een hulpactie voeren, het van veel belang is precies te weten, waar er nog ruimte is voor particulier initiatief naast de actie, die van bondswege uitgaat.

Vroeger had de Nederlandsch-Elftal Commissie rond te zien en tegen den tijd, dat er een internationale wedstrijd in het zicht was, werden de spelers met aanleg en routine gekozen, om het land te vertegenwoordigen. Later liet men de gekozen spelers eerst een oefenwedstrijd spelen of wanneer het de deelneming aan Olympische Spelen gold, dan werden zooveel mogelijk de uitverkorenen tezamen en ieder afzonderlijk geoefend onder leiding van een oefenmeester.

Wanneer dan een of meerdere onzer „internationals" niet voldeden, dan werd de oorzaak meestal in hoofdzaak gezocht bij de Nederlandsch-Elftal-Commissie, die een verkeerde keuze had gedaan en er immers „toch niets van wist".

Aannemende, dat deze Commissie het noodige kwantum fouten maakte, dat noodzakelijkerwijze aan alle menschelijk werk kleeft, was de opvatting toch in één opzicht in het algemeen onjuist, omdat de oorzaak verkeerdelijk gezocht werd in een zekere keuze in plaats van in het systeem.

Achteraf gezien, zijn, onder dit licht bekeken, verschillende verwijten aan de N.E.C. eerder grappig. De N. E. C. reisde niet genoeg, indien hare leden maar iederen Zondag het land afreisden op zoek naar „internationals", dan ware het euvel van geen voldoening gevende spelers in de nationale ploeg afdoende verholpen. (Hierbij ging men blijkbaar van de gedachte uit, dat men „internationals" zoo maar vindt, in plaats van dat de adspirant-internationals er eerst geleidelijk voor geschikt worden).

In theorie lijkt dit mooi, doch in de practijk blijft er van dit hulpmiddel niet veel over. Voor een oogenblik veronderstellende, dat er deskundige amateurs hiervoor te vinden zouden zijn, dan wijst de practijk toch uit, dat dergelijke liefhebbers al spoedig genoeg van hun baantje krijgen, men kan dan nieuwe zoeken en aanwijzen, doch deze moeten opnieuw ervaring opdoen en waar dit element — geen verdienste, doch niettemin zeer noodzakelijk — een zeer belangrijke rol speelt, zou het resultaat zijn, dat men met deze werkwijze waarschijnlijk meer verloor dan won. Buitendien is men dan geneigd zijn aandacht te laten vallen op spelers, die toevallig hun „beau jour" hadden of op spelers, die, wanneer men ze in een gecombineerde ploeg zet, enorm kunnen tegenvallen.

De N. E. C. en de later daaruit ontstane Technische Commissie volgt in het algemeen deze stelregels:

1°. dat iedere voetballer van aanleg en de noodige geschiktheid in staat moet zijn het tot speler in de Nationale ploeg te kunnen brengen. Dit is niet alleen een eisch van billijkheid tegenover den ambitieusen speler, doch tevens een eisch van nationaal voetbalbelang. De beste krachten, waarover ons kleine land beschikt, dienen ook naar voren gebracht en gebruikt te worden;

2°. Voetbalsterren komen niet als meteoren onder de openbare aandacht, doch de spelers met aanleg kunnen onder voor hen gunstige omstandigheden zich vaak tot sterren ontwikkelen.

Men kan zorgen, dat de ontwikkelingsvoorwaarden zoo gunstig zijn, als de omstandigheden het toelaten.

Zelden bestaat een ploeg echter uit elf „sterren". Naast de spelers met grooten aanleg, die snel naar voren komen, zijn er altijd een aantal enthusiasten, die door gestadige en doelmatige oefening het tot groote hoogte kunnen brengen.

Om aan de gedachte onder 1° genoemd te voldoen, volgt de T. C. een systeem van arbeidsverdeeling:

a. de Districtscommissies;

b. de Correspondenten in diverse steden.

De Correspondenten vestigen de aandacht der Districtscommissies op de op den voorgrond tredende spelers met aanleg in hun stad, die nadere beoordeeling verdienen.

Teneinde hieruit het beste materiaal te verzamelen, heeft men zich gedacht, dat de Districtscommissies nu en dan wedstrijden inrichten, waaruit een keuze uit de aanbevolen spelers wordt samengebracht, teneinde hun waarde ook buiten clubverband te kunnen beoordeelen, zich een oordeel te vormen over de sterke en zwakke punten in het spel van iederen speler en onderlinge vergelijkingen tusschen in aanmerking komende spelers te vergemakkelijken.

In de practijk is deze werkwijze door de Districtscommissies nog niet geheel doorgevoerd, doch geleidelijk wordt in die richting gestuurd.

Een zelfde systeem wordt toegepast door de T. C. ten aanzien van de Districtscommissies, alleen met dit verschil dat de practische toepassing wèl plaats vindt, voor zoover althans de weinige gelegenheden tusschen het druk bezette competitieprogramma daartoe mogelijkheid bieden.

Een zwak punt in deze werkwijze vormt soms de bezetting der functies van spelbeoordeelaars. Het zijn niet alle koks, die lange messen dragen; zoo nu en dan blijkt de waarde van aanbevolen spelers zeer problematiek.

Door de waarde der aanbevelingen in de rapporten, die geregeld uitgebracht dienen te worden, kan men zich na eenigen tijd meestal wel een beeld vormen van de deskundigheid van Districtscommissieleden en Correspondenten, ook doordat dezelfde spelers in dit systeem noodzakelijkerwijs door meerderen beoordeeld worden.

Dit is een zeer belangrijk punt, omdat, indien de keuze niet oordeelkundig geschiedt, het doel van het stelsel voorbij geschoten wordt.

Wat punt 2 betreft, zoo worden de jonge spelers, uitgekomen in proefwedstrijden, waarin men een zekeren aanleg meent te ontdekken of die groote ambitie toonen om zich op te werken, onder leiding van den bondsoefenmeester gebracht.

Hetzelfde geldt voor andere spelers, waarvan men meent, dat zij tot bruikbare „internationals" te vormen zijn.

Behalve dat dezen kunnen profiteeren van de lessen en ervaringen van den bondsoefenmeester, is het noodig, dat men ze in belangrijke semi-internationale wedstrijden laat uitkomen, ten einde hen de noodige routine te kunnen laten opdoen voor dergelijk soort wedstrijden en tevens na te gaan of men zich in de waarde dier spelers voor internationaal voetbal niet vergist heeft.

Bij stelselmatige toepassing dezer werkwijze kan het natuurlijk altijd mogelijk blijven,

dat een speler in de nationale ploeg een „off day" heeft, doch het aantal mislukkingen van spelers als „international" wordt op deze wijze tot een minimum beperkt.

Het is ook al weer jammer, dat de gelegenheid, om dergelijke belangrijke proefwedstrijden te arrangeeren, zich zoo weinig voordoet. Tot nu toe is in dit opzicht alleen de wedstrijd op Mardi Gras te Brussel, tusschen Roode Duivels en Zwaluwen, de eenige geregeld terugkeerende „fixture" gebleken.

In den grond der zaak is de moeilijkheid, waarmede men in hoofdzaak te kampen heeft, de omstandigheid, dat de Hollander meestal vijf pooten aan een schaap wenscht te hebben.

Indien het Nederlandsch-Elftal niet voldoende succes behaalt, dan is niet het gebrek aan „sterren" of onvoldoende voorbereiding der hoogste spelkwaliteit de oorzaak, maar de T. C. wordt vaak als de schuldige aangezien.

Doch wanneer diezelfde T. C. dan vraagt in de gelegenheid gesteld te worden de voorbereiding wèl deugdelijk te doen zijn, dan klagen de betreffende vereenigingen, dat door het afstaan van spelers voor proef-, oefen- en internationale wedstrijden zij zelve geen wedstrijden kunnen arrangeeren en in hunne recettes getroffen worden.

Moeilijkheden zijn er om overwonnen te worden, en de moeilijkheid, die zich hierbij voordoet, is wel deze: hoe kan men verbetering brengen in het overdreven particularisme en chauvinisme van eenige vereenigingen, waaronder er sommige zijn, die schijnen te meenen, dat hunne spelers een bezit vormen, waarop zij een zekere monopolistische aanspraak kunnen doen gelden.

De oplossing zal in deze richting gezocht moeten worden, dat onder erkenning der vereenigingsbelangen, deze zich meer doen inspireeren door den echten voetbalgeest, die eischt, dat een speler zijne persoonlijke belangen in dienst stelt van en zoo noodig achter stelt bij die van zijn ploeg en dat de kleinere gemeenschap (club) zich op het zelfde standpunt stelt ten opzichte van de grootere (bond of land).

Bij een beleidvolle aanvatting van dit onderwerp blijf ik mijn volle vertrouwen behouden in de goede gezindheid èn van den Nederlandschen voetballer èn van de Nederlandsche vereenigingsbesturen.

C. A. W. HIRSCHMAN.

G. W. DIJXHOORN

OM den staat van dienst van dezen Zwaluwen-oprichter te kunnen naslaan, moet ik de allereerste uitgaven van onzen Voetbal-Almanak ter hand nemen.

Daarin vinden we Bill Dijx, zooals zijn populaire naam was, vermeld als: Secretaris van den Nederlandschen Voetbalbond, lid van vrijwel alle N. V. B. commissies, Consul en Scheidsrechter.

G. W. DIJXHOORN.

Voegen wij daarbij, dat hij mede H.B.S. en Haagschen Voetbalbond bestuurde, dan is 't duidelijk, dat Dijxhoorn iemand was van groote werkkracht, en heeft de N.V.B. in de eerste jaren van uitbreiding zeer veel aan hem te danken gehad.

Zeker, de N.V.B. van omstreeks 1900 was bij lange na niet de groote sportorganisatie van thans, maar 't secretariaat was ook geen ambt, personeel stond niet ter beschikking.

Alles en alles moest in den eigen vrijen tijd gebeuren en zoo moesten vrijwel alle uren, die Dijx na studie of kantoor overbleven, voor de zaak van voetbal opgeofferd worden.

's Werelds bekende loon — ondank — was ook zijn deel.

In 1900 wordt zijn bondsbestuurs-lidmaatschap niet verlengd, maar in 1901, als er door de benoeming van Ch. J. Engelberts tot Vice-Voorzitter een Commissaris-plaats open komt, doen zijn nog talrijke aanhangers een poging hem weder in het bestuur te brengen.

Een scherpe verkiezingsstrijd, zooals de N. V. B. nog niet gekend had, volgt.

Zes candidaten betwisten elkaar 't eere-gestoelte.

Dijxhoorn wordt sterk gesteund door zijn clubgenoot J. E. Stokvis — het tegenwoordige lid van 't Indische parlement —, die met grooten ijver, misschien wel wat tè ver gaanden, deze verkiezings-campagne voor hem leidt.

't Mag niet baten en met 25—14 stemmen overwint, gesteund door Amsterdam, de candidaat van het Noorden. (Vergelijken we dit aantal stemmen eens met dat, wat nu uitgebracht wordt bij bestuursverkiezingen, dan demonstreert dat wel de geweldige verbreiding van voetbal).

Als Clubman is Dijxhoorn 't meest bekend in de kringen van H.B.S. en P.W., de laatste, doordat hij eenigen tijd leerling was van de Handelsschool te Enschedé.

Als speler is hij nooit op den voorgrond getreden, wat hij met de meeste voetballeiders — Jan v. d. Berg en Dirk van Prooye met name uitgezonderd — gemeen heeft.

Verder dan tot een genoeglijk partijtje keepen bracht hij 't niet. Op 't Malieveld, waar in die dagen alles wat voetbalde elkaar rendez-vous gaf, toonde hij die talenten.

't Meest bekend is Dijx wel als scheidsrechter en als zoodanig ziet zijn staat van dienst er keurig uit.

Gedurende de jaren, dat hij op onze lijst van umpires voorkomt, werden hem wel de meest belangrijke ontmoetingen toevertrouwd.

Zijn ietwat bazige natuur komt hem bij dat ambt goed te pas, want hij hield zijn twee en twintig-tal behoorlijk onder den duim. Met referee Dijxhoorn viel niet te spotten en wij zouden tegenwoordig nog heel goed eenige leiders, uit zijn hout gesneden, kunnen gebruiken.

Zondag in, Zondag uit, doorkruist hij ons land en kent de spelers uit alle windstreken.

Dat Hirschman hem dan ook opneemt in 't intieme clubje, waarmee hij de Zwaluwen opricht, lag voor de hand, temeer daar die twee in andere functies al heel wat hadden samengewerkt.

Dijxhoorn neemt bij de oprichting het secretariaat op zich, maar reeds na één jaar ziet hij zich genoodzaakt zijn talrijke sportfuncties neer te leggen.

Daarmede verdwijnt uit onze voetbalwereld een actieve figuur met leiderstalent en een goed kenner van spel en spelers.

Toen Dijxhoorn voor eenige jaren eenigen tijd in Patria doorbracht, zeide hij mij „mijn voetbaltijd vergeet ik nooit".

En wij, die hem goed gekend hebben, praten nog vaak over den soms wat driftigen, maar toch zoo genoeglijken, opgewekten sportmakker, en waardeeren 't vele, dat hij voor voetbal deed.

Doorn, Juni 1927. P. A. DE H.

Scheidsrechter, thans!

TWINTIG JAAR ZWALUWENWERK

ALS er bij de Good Old de een of andere mijlpaal in 't zicht komt, begint ie! „Zou je me, liefst nog vóór middernacht, kunnen toesturen ... een kort gezellig overzicht van hetgeen er in die jaren gebeurd is? Je weet wel, nietwaar en hoe ik het bedoel, enfin dus tot vanavond laatste bestelling (aangeteekend s.v.p.)".

Karel (Lotsy) is nu eenmaal zoo. Attila, de Geesel Gods, was z'n meerdere niet, eerder zoowat z'n gelijke. Met de H.F.C. heb ik nog tot 1929 rust. Gode zij dank en ik was al bezig rustig verder te vermummiën, toen .... in eens .... het bekende aspergeachtige handschrift. Alweer 'n Boek dus! Maar nu voor de Zwaluwen. En of ik daar nu maar één twee drie iets voor schrijven wou??

Mulier, als belangstellende op 't H. F. C.-veld.

Hooggeschatte, ik kan daar — met den besten wil van de wereld — niets voor schrijven.

„Spelpeilverbetering en het naar voren brengen van komende sterren" ziedaar jullie doel, als ik me niet vergis. Welnu, ik denk er even onpartijdig over na en zeg: Ja menschen, tot verbetering van het „spelpeil", daartoe werken jullie wel degelijk mede. Dat doel wordt wel is waar ook door den Bond in 't oog gehouden, maar jullie zijn van oordeel: „Twee zien meer dan één". Wat de Elftal-Commissie al *niet* ziet, daar kan, als je de kranten gelooven wil (vooral de vakpers kan daarover soms leelijke hoozen loslaten), een gewoon mensch niet bij. Dat is 'n gewoon terugkeerend verschijnsel, komt even geregeld weer terug als Paschen en Pinksteren. Vóór de groote match, vooral tegen de Belgen, heet het meestal: „Wij houden ons hart vast, de opstelling deugt niet!" In Rockanje bij voorbeeld loopt me daar nog 'n spilletje rond, die het heele XI-tal in z'n zak heeft. Enfin, de N.E.C. *wordt* nu eenmaal niet wijzer. Als achterdeur komt er dan gewoonlijk bij: „Maar, nietwaar? voetbal blijft voetbal". Dat wil zeggen: je kunt nooit weten, hoe 'n koe een haas vangt en de Duitsche buren zeggen terecht: Wenn der Hahn steht auf dem Mist, ändert sich 's Wetter, oder bleibt wie's ist.

Wint zoo'n murw gescholden ploeg, dan zeggen de vakbladen: Zie je nou wel! Wij zeiden het reeds in ons veelgelezen, hooggeacht nummer van verleden week: „Voetbal blijft toch maar voetbal!"

Ik voor mij geloof niet zoo sterk in „spelverbetering". Ons spel zou over de geheele linie vooruitgaan, als er beter gespeeld werd. Dát is wel een waarheid als een koe. Maar of het peil nu op de *beste* manier gebaat wordt door eenige Zwaluwen-ontmoetingen. Neen, dat geloof ik niet. Ik geloof, dat mèèr en *geregeld* oefenen en

tevens mêêr en *serieuzer* en *zwaarder* athletische training, meer abstinentie van slikslokjes in hyper aangenaam gezelschap en mêêr *vertrouwen* in hetgeen een goede trainer zegt, de spelers in de eerste plaats individueel, ieder voor zich, beter zou kunnen voorbereiden en hen vooruit zou doen gaan. Zet men zulk een ijverig, *serieus geoefend* jongmensch dan in een Zwaluwen XI-tal, dan heb je kans het neusje van den zalm aan den haak te krijgen. En laat dan die jonge Zwaluwen maar lustig over onze frissche weilanden rondzwieren en zwalken, draaien en tuimelen, al zwenkend en gierend uit 'n goede positie naar een vrij fladderenden kameraad-Zwaluw, aansuizend, overwippend in stormvlugge boldervlagen en de heele ploeg in elkaar zwaluwstaartend tot o! zoo'n hecht geheel, dat haaksch in elkaar zit, want ik houd van haaksch werk, ook in voetbal.

Een kiesche taak en een moeilijke is *„het naar voren brengen van komende sterren"*. Zijn er sterren, die den glans al verliezen, voordat ze goed en wel vaste sterren geworden zijn? Helaas ja. Het portret in de krant, de familie zelf al 'n week of wat te voren stapelgek en met gouden horloges werkende, vóórdat het veulen nog in de wei is geweest! Ach er zijn er wel, wier beenen die weelde niet kunnen dragen. En ook blijkt het een feit, dat een XI-tal commissie niet *alle* hoekjes en gaatjes van ons brave vaderland kan afreizen, om hooggeroemde kleine sterretjes te komen bekijken of ze rijp zijn voor het oranje-truitje. Daarom is het wel een zêêr listig en juist denkbeeld geweest van die vóórvliegers, die op dat Zwaluwen-denkbeeld zijn gekomen en zoodoende aan tal van nog niet door ranja-koorts aangetaste, of door halfgare ooms en tantes over het ampel beklommen hobbelpaard gesmeten jongelieden, de gelegenheid hebben geboden, om de donzige nestharen eerst eens bij een paar proefvluchten gelegenheid te geven te verstuiven.

Zij zijn de teeltbedjes, de pépinières, waar dan weldra de verspeende exemplaren uit geplukt kunnen worden.

Dan zijn de donzige nestpluizen verstoven, dan zijn de slagpennen gegroeid en zijn ze geworden slagvaardige, snelwiekige Zwaluwen, sterk op den vleugel, die dan ook wel wat letterwijs zijn geworden en óf zelf hebben leeren inzien, dat hun geschamper op de Commissies, die er geen kijk op hebben volgens hun zeggen, toch wel wat præmatuur is geweest en dat ze nog lang niet in een oranje trui kunnen verschijnen, óf zich hebben leeren aanpassen aan de eischen, die aan het dragen van dit veel begeerde kleedingstuk nu eenmaal moeten gesteld worden. Zijn ze eenmaal door dit alles heen, laten ze dan gerust Engelsche profs verslaan, ze zullen er niet door over de kook raken, want het mooie spel zelf is o! zoo'n verstandige mentor.

Jonge Zwaluwen, het zij zoo! Gier, zwier, zwenk en tuimel, buitel, draai, zwaai en maai in felle flitsen over onze velden en laat uw spel inééngezwaluwstaart zijn als het hechtste, meest haaksche getimmerte, wat we ooit te velde zonden. Zoo zij het!

MULIER.

TERUGBLIK EN TOEKOMSTIDEAAL

ONDER onontkoombaren dwang van den zichzelf noch anderen ontzienden samensteller van dit boek genoopt, mijn gedachten te concentreeren en door een hoe schamele bijdrage dan ook, van mijn belangstelling voor het Zwaluwen-festijn blijk te geven, dwalen mijn gedachten — hoe zou 't bij een jubilé ook anders kunnen? — van heden naar verleden en wederom terug.

Wat was onze lievelingssport in dat verleden, wat is er van haar geworden, ten deele zelfs verworden, wat was ik zelf destijds, wat ben ik nu?

Egocentrisch, wil ik even bij mij zelf blijven.

Destijds een schrale gymnasiast, thans een welgedane scholarch, een plichtsgetrouwe leider eener inrichting voor voorbereidend hooger onderwijs, maar ook — dank den Olympischen goden — leider onzer oudste voetbalvereeniging.

Haarlemsche sportmenschen van welhaast dertig jaren terug, hoe zoude 't ons te moede geweest zijn, hadden wij destijds in plaats van Loosjes, Jan van den Berg enz. een onzer leeraren als ouderen voetbalvriend moeten erkennen. Ik vrees, beroerd, en onzen vroeden leermeesters zoude het al niet beter vergaan zijn. Betrad ooit een onzer docenten de sportvelden, werd ooit met oprechte belangstelling naar den uitslag van een wedstrijd geinformeerd? Viel ooit een vriendelijk woord over datgene, wat voor ons eigenlijk *alles* was, wat onze gedachtenwereld beheerschte; werd ooit de kans geschonken om op Maandagmorgen, kreunende in de bank met geradbraakte ledematen en pijn aan alle kanten, *niet* door den een of anderen kwaadwillige aan het bord geroepen te worden, teneinde aldaar cirkels te trekken, die associaties opwekten aan den aftrap, rechthoeken te teekenen, die aan doel- en strafschopgebied herinnerden, om ten slotte met gebogen hoofd, maar bitter hart, onder schimp naar je plaats gejaagd te worden, rampzalig, maar waarlijk niet zachtmoedig of lijdzaam martelaar van je lievelingssport?

En thans! Verscheen er niet op een der mooiste Zaterdagen in 't voorjaar op het *sportterrein van een der Haarlemsche scholen* een keurbende van onderwijzers en leeraren, om partij te geven aan een schare jongeren, onder leiding van een schooljongen als arbiter! Mocht ik zelf niet in een schoolwedstrijd het genot smaken tot tweemaal toe door een leerling der vierde klasse met ijskoud ambtelijk gezicht bestraft te worden met een strafschop, en terecht!

Waarlijk, Zwaluwen-vrienden, de jongens zien hun leeraren thans anders, ze weten, dat het ook maar gewone menschen zijn, die behagen scheppen in hetgeen ook hun een genoegen is, die behept zijn met dezelfde neigingen en feilen, waar ook zij onder zuchten; de leeraar is geen natuurlijk vijand meer en ... ook voor ons, leeraren, wat is het toch anders geworden, wat is er aan onze zijde een onschatbare winst, de *vriendschap* onzer leerlingen!

Weet gij, geleerde, die daar op uw kamer zit te broeden over wetenschappelijkheden, omgeven van uw beste vrienden, encyclopedieën en sammelberichten, gij, die uwe lessen een last vindt, gedragen terwille van het dagelijksch brood, weet gij, wat het zeggen wil, wanneer een leerling onder vriendelijk „sorry" u een bal in de maagstreek schopt, wanneer hij met aanhankelijke welwillendheid u poogt te haken of gij hem, als hij

laat merken, dat hij u acht en vreest, niet om uw geestelijke meerderheid, niet om uw strengheid of sarcasme, maar om uw vermoed, wellicht geconstateerd, lichamelijk overwicht?

Maar, scherts terzijde, de vriendschap onzer jongens, ik schrijf het nog eens, dat is onze winst op het sportveld gedurende de laatste decenniën, een winst zoo onbeschrijfelijk groot, dat wij harentwil *onzen* leeraren uit den ouden tijd alles vergeven, wat zij op sportgebied aan ons misdreven hebben, immers zij wisten niet, wat een jongen was, de jongen in henzelf was morsdood!

Gezegend dus de leeraren, die met hun jongens op voet van gelijkheid kleedkamer en sportveld betreden, dank aan mannen als Martien Houtkooper, Jur Haak en den

De schrijver van dit artikel. Dr. C. Spoelder (4e persoon van rechts, staande), als speler van het veteranen-team der H. F. C.

velen minderen goden, die wij wel als leeraren kennen, maar die de voetbalsport met hun jongens in stilte beoefenen, of die wij als aangename sportvrienden gaarne zien, maar die met hun leeraarschap niet te koop loopen.

Zij allen waren en zijn nog maar pioniers, want er valt op dit gebied *ter propaganda van onze sport* — en uitsluitend de zuiverste amateursport natuurlijk — nog veel meer te bereiken.

En zoo volge dan, na bovenstaande vergelijking van den ouden en den nieuwen tijd, de omschrijving van twee vurige wenschen.

Ten eerste: dat de leeraren-voetballers meer contact met elkaar mogen krijgen, dat er eens of tweemaal per jaar, mijnentwege in combinatie met schoolwedstrijden, in de echte amateurscentra, ik denk aan den Haag, Haarlem, Utrecht enz., gelegenheid geboden wordt op de terreinen der oude vereenigingen tot vriendschappelijke spelen

van leeraarselftallen. De ouderen, de pioniers, zullen zeker niet mankeeren, maar ook de *talrijke* jongeren, die er langzamerhand *moeten* zijn, komen dan opduiken: we krijgen gelegenheid een revue, een monstering te houden, vast te stellen, hoe groot onze macht in de schoolwereld is.

Ten tweede: gij, leeraren-voetballers, op de vrije middagen naar het veld met onze jongens; niet uwe gaven beperken tot klein, afgepast gepruts met eigen leerlingen op een schoolsportveldje, maar **óp**, naar het veld der oude amateursvereenigingen, speelt daar in breeden kring uw partij, weest ook daar de mentor onzer jeugd, geeft u wat moeite voor de leiding eener geregelde oefening van onze adspiranten, put ook op dit gebied uit uwe toewijding voor uw ambt de kracht en den lust een nuttige vraagbaak in het vereenigingsleven te zijn!

Onze vereenigingen hebben dit broodnoodig in dezen tijd van jeugdorganisatie en jeugdleiding, waarin wij den strijd moeten aanbinden met zoovele corporaties, die niet de jongens voor de sport willen winnen, maar wel door die sport hen tot zich lokken.

Vreest niet voor een schoolvos te worden aangezien, die tijd is voorbij en ge zijt immers oud-voetballer, wat zeg ik, nóg voetballer, nóg jongen in uw hart!

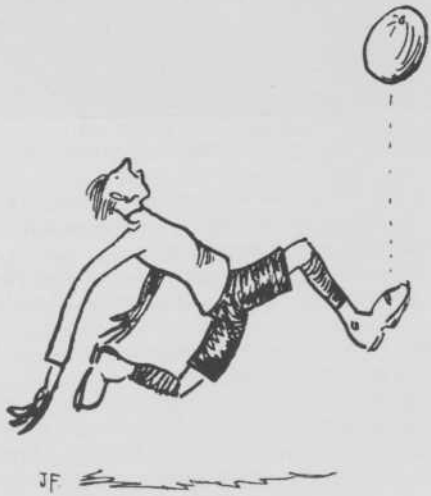
Hooggeachte Zwaluwen, Gij, die reeds zooveel nuttigs in het belang onzer sport hebt tot stand gebracht, wellicht zult gij ook voor de vervulling dezer desiderata, zeker van wat het eerste aangaat, iets kunnen doen; wij hopen het!

Aanvaardt inmiddels de nederige hulde en gelukwenschen van een bescheiden dienaar der voetbalsport.

Gelukkig de vereeniging, die bij haar jubilé kan verklaren: „Ziet, zooveel heb ik gewrocht!", gelukkiger nog zij, die met jeugdigen durf zich voorneemt: „Ziet, zooveel wil ik en kan ik nog verrichten!"

In beide opzichten zijt Gij gelukkig te prijzen!

C. SPOELDER.
Gymn. Harlem Rector.
Voorzitter der H.F.C.

Mr. J. LIEFTINCK

IN een boek, gewijd aan de geschiedenis van de Zwaluwen, mag Mr. J. Lieftinck niet ontbreken. Hij heeft behoord tot de oprichters van de vereeniging; hij was ook één dergenen, die belangstelling had voor de dalende spelkwaliteit toenmaals.

Mr. J. LIEFTINCK.

Lieftinck was een type. Een all-round sportsman. Hij was hockey-speler en tennisser en hij was bij dat al een voortreffelijk organisator, op korten termijn.

Vóór de Olympische Spelen in 1908 heeft hij in Haarlem vóór-Olympische spelen georganiseerd. Hij met De Kanter en Peltenburg, om natuurlijk Loosjes en Swens niet te vergeten.

Van dit kwintet was Lieftinck de ziel, soms wat rumoerig, soms wat „Leidsch-oprecht", maar in ieder geval: de ziel.

Menige hockey- en bandytoer heeft hij georganiseerd en de weinige keeren, dat hij de Algemeene vergaderingen van den N.V.B. bezocht, zei hij daar op kordate wijze rake dingen.

Hij is een van de baanbrekers geweest van wat men later de Corinthian-gedachte genoemd heeft, m.a.w. hij behoorde tot hen, die het twintig jaar geleden betreurden, dat jongelui uit de z.g. betere kringen het voetbal den rug toedraaiden en hij zocht met zijn vrienden — zij het tevergeefs — naar middelen, om dit gevaar af te wenden.

Lieftinck heeft ongetwijfeld een plaats in de eere-galerij der Zwaluwen-bestuurderen verdiend.

Ook als schaatsenrijder had hij een groote reputatie. Zijn liefhebberij was de lange afstand. Vandaar dat hij belangstelling had voor stedentochten. In 1909 of '10 nam

BOB GLENDENNING,
de Bonds Oefenmeester, als schoenmaker vóór een Internationalen wedstrijd, met Krom als assistent.

hij deel aan den Elfstedentocht in Friesland met Jhr. Sminia en Jhr. Jan Feith. Hij vocht ook voor Bandy, waar hij kon; maar zijn grootste vijanden in dezen tijd waren onze lauwe winters, die geen ijs brachten, zoodat bandy niet beoefend kon worden.

Een paar jaar geleden, toen Lieftinck over was uit Indië, liep ik hem op de „Witte" tegen het lijf. Hij was dadelijk weer enthusiast, dadelijk vol plannen; hij kritiseerde dit en dat, prees en laakte en hij vond 't toch maar zoo verduiveld jammer, dat het mooie voetbal aan het afsterven is juist in de kringen, die het in ons land geïntroduceerd en groot gebracht hebben.

Bij de viering van het Zwaluwen-feest kan men overtuigd zijn, dat er in Indië een warm hart voor het heil van de Nederlandsche sport klopt. Dat is het hart van Jan Lieftinck.

M. T.

VOETBAL EN DE BUITENSPELREGEL

HET is onmiskenbaar, dat de wijziging van den buitenspelregel van invloed is geweest op het spel. In ons land heeft men dat nog niet zoo sterk kunnen bemerken, omdat helaas onze voetballers nu niet bepaald een studie maken van de fijnere punten van het spel en van de spelregels. Laat ik dat eerst eens wat nader motiveeren. De meeste spelers hebben een zeer elementaire opvatting van hun taak. Spelen ze achter, dan hebben ze er voor te zorgen, dat er geen doelpunten tegen komen, spelen ze in het midden dan moeten ze den bal aan hun voorwaartsen geven en wanneer het gevaar dreigt, achter een handje komen helpen, spelen ze in den aanval, dan is hun taak het maken van doelpunten.

Met deze opvatting, gepaard aan een dosis handigheid met den bal en het noodige uithoudingsvermogen, brengen ze het gemakkelijk tot de eerste klas. Dat laatste ging vroeger niet zoo eenvoudig. Toen had men over het heele land twintig of dertig eerste klassers, wat dus drie à vierhonderd eerste-klas spelers beteekende. Tegenwoordig heeft men vijftig eerste-klas clubs, die dus zoo ongeveer het dubbele aantal spelers noodig hebben. Maar al te vaak dekt dan de vlag de lading, m. a. w. maakt het feit, dat een speler in een eerste-klas elftal uitkomt, hem tot eerste klasser, niettegenstaande de kwaliteit van zijn spel ten hoogste derde klasse is.

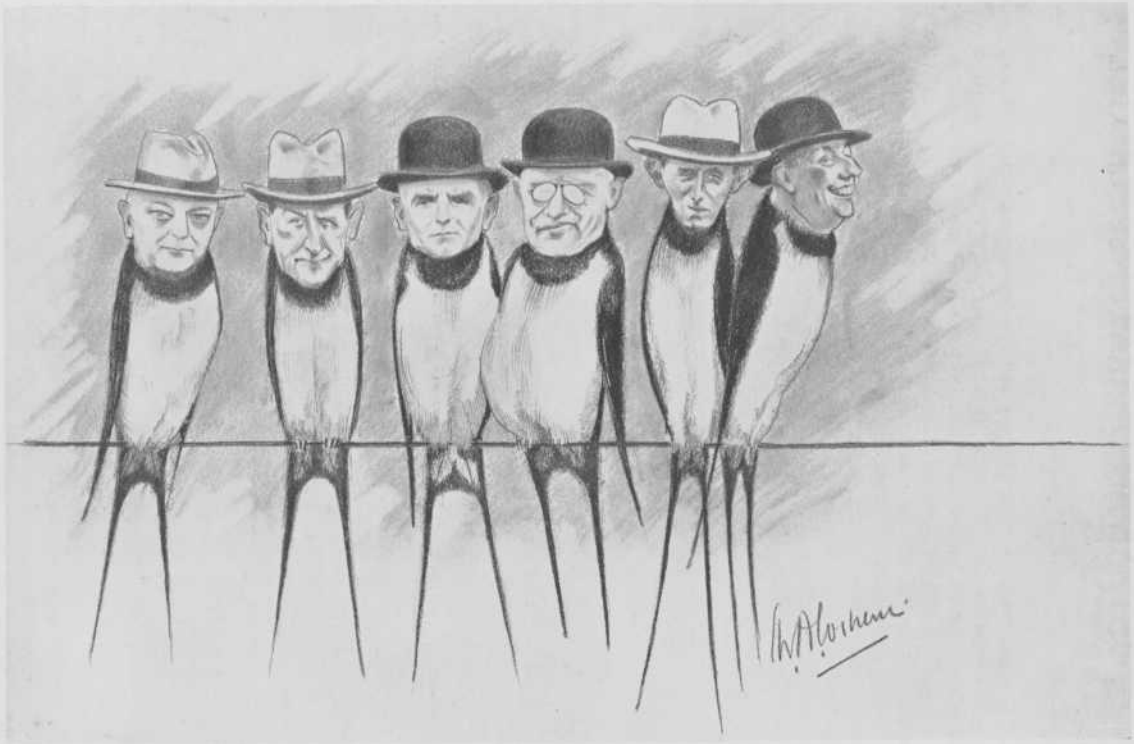
Toen Groothoff zelf nog floot.

* * *

De vraag naar goede eerste-klas spelers overtreft eigenlijk verre het aanbod, spelers komen te gemakkelijk in de eerste klas, reeds dat werkt verslappend op de liefhebberij, om zijn spel zoo hoog mogelijk op te voeren. Zeker, wanneer een sport waard is beoefend te worden — en dat is voetbal toch ontegenzeggelijk! — dan is ze ook waard goed beoefend te worden. Maar laten we eerlijk zijn en erkennen, dat er voor elke krachtsinspanning eigenlijk een prikkel noodig is en dat die prikkel voor het meerendeel onzer Nederlandsche voetballers ontbreekt. Een aansporing, om zich zorgvuldig te oefenen en zijn spel te ontwikkelen, ligt b.v. in de kans op een kampioenschap, op een plaats in een vertegenwoordigend gewestelijk elftal of — en dat is wel het hoogste — in het nationaal elftal. Na de eerste maand van het voetbalseizoen weten 75 % der spelers reeds, dat hun club geen kans meer heeft op het kampioenschap. Ongeveer tegelijkertijd worden de gewestelijke elftallen gepubliceerd en waar het Nederlandsch Elftal in den laatsten tijd zoo ongeveer een „vaste bemanning" heeft, is voor een groot deel van de voetballende jongelingschap reeds na een paar maanden de prikkel tot verdere ontwikkeling van hun spel verdwenen.

* * *

Ons Bestuur in caricatuur.

P. A. de Haan. H. J. Willing. J. J. v. d. Berg. C. A. W. Hirschman. J. Mutters. K. J. J. Lotsy.
(De heer H. W. H. Herberts werd eerst aan het einde van het seizoen 1926-'27 tot bestuurslid gekozen).

Napoleon hield er bij zijn soldaten de animo in door te verklaren, dat iedere soldaat den maarschalksstaf in zijn ransel had; kunnen de Zwaluwen nu niet eens een goed werk doen door den voetballers de overtuiging bij te brengen, dat ze allemaal in hun koffer met zich dragen hun internationaal hemd of — ja, wat krijgen onze internationals eigenlijk als blijvend aandenken? Ik hoop toch, dat men ze iets beters geeft dan het speldje met het afschrikwekkend symbool van voetbal zonder hersens, drie beenen en een bal, waarvan ik er een paar van den N.V.B. als aandenken kreeg voor het optreden als grensrechter bij internationale wedstrijden.

Een dergelijke overtuiging is zeker een prikkel tot meerdere inspanning.

Dat zoo'n prikkel tot iets goeds brengt, zien we wel aan het spel van ons vertegenwoordigend elftal. Gaat het spel van sommige spelers niet met sprongen vooruit, zoodra ze eenmaal de zekerheid hebben, dat ze een plaats in de nationale ploeg hebben en dat ze hard moeten werken, om die plaats te behouden?

Het ontbreken van een prikkel, voor een groot deel te wijten aan het tegenwoordig maar al te gemakkelijk veroveren van een plaats in de eerste klas, werkt m.i. fnuikend op de verbetering van het spel. De vereeniging „De Zwaluwen" heeft op dit gebied nog wel wat goeds te doen, met alle waardeering voor hetgeen de vereeniging tot dusver reeds heeft gedaan. Vooral lijkt me een goed ding het spelen van internationale Zwaluwenwedstrijden, waarbij in het elftal geen internationals mogen uitkomen. Men geeft daardoor ook aan anderen kans, om zich te onderscheiden en zich naar boven te werken.

***

Ik meen U hier voldoende duidelijk uiteengezet te hebben, dat de liefhebberij, om het spel tot in de kleinste onderdeelen te bestudeeren, bij het meerendeel onzer voetballers niet zoo buitengewoon groot is, dat het daaraan te wijten — of eigenlijk zou ik in het bijzondere geval moeten zeggen „te danken" — is, dat de gewijzigde buitenspelregel nog niet zoo'n invloed op het Nederlandsche spel heeft uitgeoefend, als dat in Engeland het geval is.

In Engeland is men tot de overtuiging gekomen, dat de nieuwe buitenspelregel alleen dan tot het maken van meer doelpunten zou kunnen leiden, wanneer men elk spoor van individueel spel uitschakelde, den bal zeer snel en liefst over grooten afstand verplaatste — middenvoor naar vleugel, rechtshalf naar linksbuiten enz. — en derhalve een soort overrompelingstaktiek toepaste. Groote technische vaardigheid met den bal werd daardoor vrijwel overbodig; deze kunst werd dan ook in vele gevallen verwaarloosd. Door dat spel kwamen werkelijk meer doelpunten, de vele overrompelingen gaven aan de toeschouwers de noodige emotie, men meende dan ook, dat men voetbal door de verandering van den buitenspelregel in nieuwe en beter banen had gebracht.

Betrekkelijk spoedig kwamen echter velen tot andere, in dit geval betere, gedachten. Men besefte, dat succes, verkregen door groote handigheid met den bal, volmaakt meesterschap over het bruine monster, toch eigenlijk een veel grooter attractie is, zoowel voor de spelers als voor de toeschouwers, dan het maken van doelpunten door overrompelende aanvallen. Hoe dikwijls is het in den laatsten tijd voorgekomen, dat een elftal, dat handig en aantrekkelijk voetbal liet zien, dat in het veld verreweg de meerdere was van de tegenpartij, geslagen werd door een snel en doortastend elftal, dat het spel met verre trappen verplaatste en die overrompelende aanvallen met een goed schot wist te besluiten! Hoe weinig bevrediging van het sportief gevoel gaven dergelijke wedstrijden!

Als een sprekend voorbeeld haal ik aan den wedstrijd van Heracles tegen Ajax om het kampioenschap van Nederland. Deze wedstrijd bleef onbeslist, doch er was geen twijfel over de vraag, welk elftal eigenlijk het belangwekkendste voetbal had gespeeld. Het soepele, losse spel der Amsterdammers, het keurig sluitende samenspel, dat alles deed zelfs den geestdriftigsten Heracles-supporter erkennen, dat het spel van Ajax superieur was.

Ik heb in het vorig seizoen meer dan één wedstrijd gezien, waarbij het betere voetbal, d. w. z. beter volgens de oude opvatting, het moest afleggen tegen snel en overrompelend spel.

***

Het heeft echter in Engeland niet zoo heel lang geduurd of enkele clubs zijn tot de overtuiging gekomen, dat het vroegere spel zoowel voor de spelers als ook voor de toeschouwers veel meer genot gaf en zoo zijn er ook eenige elftallen in Engeland, die weer meesterschap over den bal gesteld hebben boven snelheid en door nauwgezette training tot het uiterste opgevoerd uithoudingsvermogen. De Schotten hebben meesterschap over den bal steeds als no. 1 op hun programma gehouden, misschien is dat juist de oorzaak, dat er in Engeland op het oogenblik nog steeds een groote vraag naar Schotsche beroepsspelers is.

Ik ben steeds een tegenstander geweest van wijziging van den buitenspelregel. Het doet me dan ook genoegen, dat er thans in Engeland meer en meer stemmen opgaan tegen de wijziging. Men erkent wel, dat er iets goeds in den nieuwen regel zit, doch daar staat tegenover, dat de wijze, waarop men aan de bezwaren van den tegenwoordigen buitenspelregel tracht tegemoet te komen, er toe zullen leiden, dat de ware voetbalkunst verloren gaat. Het wordt nu veel gemakkelijker een succesvol voetballer te worden dan onder den ouden regel.

In Oostenrijk is het zelfs reeds voorgekomen, dat een speler, die nog geen twee jaar voetbal speelde, reeds met succes een plaats in het vertegenwoordigend elftal innam.

Wat men nu wil, dat is, dat men, zooals de Schotten het reeds doen, handigheid met den bal, technische vaardigheid derhalve, als het voornaamste onderdeel van het spel zal blijven beschouwen en dat men zich er op zal toeleggen, te trachten de moeilijkheden van den gewijzigden buitenspelregel niet alleen door snelheid en overrompelingstaktiek, doch door de ware voetbalkunst, door meesterschap over den bal, tot oplossing te brengen. De Schotten hebben duidelijk bewezen, dat dit mogelijk is, het vereischt echter veel oefening om het zoover te brengen.

***

Ook in Nederland kan men dat doen, ik beschouw het als een dankbare taak van de vereeniging „De Zwaluwen", welke toch de verbetering van het spel in haar devies voert, om de spelers in de eerste plaats te overtuigen, dat voor een ieder de deur tot internationaal voetbal open staat, indien men zijn spel door oefening tot volmaaktheid brengt en in de tweede plaats, dat meesterschap over den bal en niet snelheid het beginsel van alle voetbalwijsheid is.

Bilthoven, 3 September 1927. C. J. GROOTHOFF.

N. GIJS JANNINK

ENSCHEDE . . . . .

Wanneer men het station van deze nijvere Textielstad verlaat en niet links — door de nieuwe wijken — zich stadwaarts spoedt, doch zich ter rechterzijde wendt door een park met hoog geboomte, dan komt men plotseling op een open vlakte, waar eenige goals en afrasteringen er op wijzen, dat hier de voetbalsport hoogtij viert en waar eenige tribunes den volke kond doen, dat er ook publieke belangstelling voor deze wintersport bij uitstek in de katoenstad is.

N. G. JANNINK.

Wanneer men het terrein betreedt, waar geen tribunes meer staan en slechts een vriendelijk clubhuis noodt tot rust en een overzichtelijk geheel, dan betreedt men daar, par manière de dire, „historische gronden".

Het terrein in het Volkspark van de E. C. & F. C. „Prinses Wilhelmina" 1885, het veld, waar het oude, roemruchtige P. W. haar groote triomphen heeft gevierd, waar tal van kampioenschappen verspeeld werden en herhaaldelijk Engelsche teams op bezoek kwamen en waar thans nog een deel der Enschedeesche jongelingschap zich aan de voetbalsport wijdt, waar ook — en gelukkig! — de ouderen met hun dikwijls reeds volwassen zonen en neven, des zomers het cricketspel beoefenen.

1924. Een koude nattige Zaterdagmiddag in '24; een middag, waarop regenbuien van tijd tot tijd naar beneden kletterden, waarop windvlagen over het open terrein gierden, waarop . . . . . er gevoetbald werd; erger, of moet ik zeggen, *beter* nog, dat er een wedstrijd gespeeld werd! Er werd gegleden en gestreden, er werden doelpunten gemaakt en goals verhinderd! Geen officieele wedstrijd, geen publiek, geen echte, dus . . . . . geen slechte scheidsrechter.

Géén publiek — ja toch! Een lange forsche kerel, stevig en massief gebouwd, dikke jekker aan, pet op. Hij leunde tegen het clubhuis en volgde met aandacht, maar dan ook met volle aandacht, hetgeen op het terrein aan zijn voeten geschiedde: een voetbalwedstrijd! Noch regenbui, noch windvlaag konden de beide teams binnen de krijtlijnen bewegen, de ontmoeting eerder te beëindigen, dan na tweemaal vijf en veertig minuten. Maar ook, noch regen, noch windvlaag, konden „het publiek", zegge en schrijve één man, bewegen eerder heen te gaan, dan eerst na negentig minuten, toen de spelers, nat en vermoeid, maar onderling gezellig pratende, vriend en „vijand" door elkaar, het clubhuisheuveltje opkwamen en zich gingen verkleeden.

Eerst toen ging het éénmannige publiek heen.

De olde Gijs Jannink (hij duide deze kwalificatie niet euvel, zij wordt gebruikt ter onderscheiding van de jongere generatie!), de „olde" Gijs Jannink had het dien storm- en regenachtigen middag thuis niet kunnen uithouden: P. W., zijn P.W., speelde een friendly-game en de tegenstandster was er ook een uit de tachtiger jaren.

Gingen zijn gedachten terug, tientallen jaren terug, toen het voetbal nog in de

kinderschoenen stond, het nog slechts op enkele plaatsen gespeeld werd, er nog geen propaganda werd gevoerd, geen onverkwikkelijkheden plaats vonden? Het schijnt — de voetbalgeschiedenis-vorschers zijn het hier niet geheel eens — het schijnt, dat weliswaar het oude H. F. C. het eerst het voetbal propageerde naar buiten, toen Mulier in 1879/'80 dit spel invoerde, maar zoover men heeft kunnen nagaan, was het wijlen J. B. van Heek, die in 1878 van zijn eerste reis naar Engeland voor het allereerst een voetbal naar ons land medebracht.

Gijs Jannink begon zijn voetballoopbaan in het 1e elftal der rood-wit-blauw gestreepte P. W.'ers in 1892; het duurde eenige jaren, toen hij tot aanvoerder werd gekozen, welke functie hij bleef behouden. Zeer moeilijk was het in den beginne tegenstanders naar Enschede te krijgen, clubs uit Haarlem en Amsterdam wilden wel thuis spelen, maar voelden er bitter weinig voor, de verre reis naar het „donkere Twente" te ondernemen. Het Wageningsche Go-Ahead wist een middenweg te vinden; thuis won zij in 1891 met 3—1 van P.W.; de return-ontmoeting vond plaats in ..... Zutphen, waar de Enschedeërs met 1—0 zegevierden; dat was in 1892 op de Varkensweide in het Berkelstadje en tevens de eerste wedstrijd, waarin Gijs Jannink medespeelde. Het eerste contact: Holland—Duitschland had in 1896 plaats, toen Jannink c.s. tegen de Handelsschule in Osnabrück met 1—0 zegevierden. Het „Duitsche" team bestond uit 3 Engelschen, 2 Belgen, 3 Hollanders, 1 Zweed, 1 Noor en tenslotte zoowaar nog één Duitscher ook! en nog wel een, die mededelde, want hij was zoo dik, dat hij den te kleinen doelmond bijkans geheel vulde.

De grootste bloei-jaren van P.W. heeft Jannink âlle medegemaakt: 1903/'04/'05/'06 '07 (in 1907/'08 werd U.D. kampioen, doch zij overwon P.W. niet! 2—2, 2—2); deze seizoenen waren voor de oude Enschedeesche wel „de voetbaljaren van Pericles". Steeds eenzelfde kern van spelers: Harry Blijdenstein, de Beltmans, Barendtzen, Münch, J. van Heek, Ter Brake, Teerink, Palthe, Ter Kuile, Janssen, enz. enz., een reeks van constante en trouwe P.W.'ers, een eerbiedwaardige voetballijst, die bij de ouderen thans nog menige prettige gedachte aan het verleden zal opwekken. Jannink was een all-roundspeler: hij was zoowel als back, halfback en als forward op zijn plaats. Zijn stevigheid — ook al in zijn jongere jaren — maakte, dat hij van zijn kracht steeds goed, maar fair gebruik maakte, terwijl het eigenaardige zich voordeed, dat het leek, of hij zich niet snel verplaatsen kon, maar de werkelijkheid leerde, dat hij met eenige formidabel lange passen toch heusch wel snel ter been kon zijn! Voorts een bijzonderen kijk op het spel, niet meer loopen dan noodzakelijk was, zijn positie in het veld begrijpen en ook doorgaans juist op het kritieke moment weten in te grijpen.

Een bijzonderheid was destijds, dat Jannink bleef voetballen, ook toen hij, de dertig gepasseerd zijnde, getrouwd en vader van eenige telgen was. Dat was een dikke twintig jaar geleden in zekeren zin een unicum. Ook iets, dat tegenwoordig veranderd is, want in de meeste elftallen loopen nu vaak meerdere vaders — en dikwerf van groote gezinnen — rond.

Onafgebroken heeft Gijs Jannink P.W. zijn (niet geringe) krachten gegeven, uitgezonderd dan den tijd, dat hij in Engeland vertoefde. Hij steunde zijn club, die hij mede groot hielp maken, met woord, met daad en met zijn voorbeeld.

De N.V.B. wist Jannink naar juiste waarde te schatten; hij maakte jarenlang deel uit van de Nederlandsch-Elftal Commissie.

Het oude P.W. was in de dagen van Jannink een geducht tegenstandster! Zij was vele jaren haast niet te slaan, maar bovendien was het een krachtig elftal en een wedstrijd,

vooral in Enschede, beteekende met recht „den leeuw in zijn hol bestrijden". In het U.D.-archief is nog een aanplakbiljet bewaard gebleven van een wedstrijd U.D.—P.W.: het is eigenhandig geteekend en geschilderd en met groote letters vermeldt het: „*a.s. Zondag Groote Buffeljacht U.D.—P.W.*" Stelt U eens voor, dat in de tegenwoordige voetbalmaatschappij een dergelijke aankondiging plaats vond! Resultaat: couranten vol, extra-nummers der sportbladen, legio Commissies van onderzoek!

Om 't Kampioenschap van Nederland in 1904.

Gijs Jannink (staand, 2e van links) als speler in 't P.W. elftal bij den wedstrijd P.W.—Velocitas (Br.) (2—2).

Jannink en P.W., in zekeren zin de Siameesche (Enschedeesche) Voetbaltweelingen. Over één van beiden schrijven is niet doenlijk, volledigheid nog veel minder.

Het moet voor „Captain Gijs" wel een heel groote teleurstelling geweest zijn, dat het met P.W. geleidelijk — althans wat voetbalresultaten betreft — minder is geworden. In de 2e klasse werd aanvankelijk met succes gespeeld, maar toen er een strubbeling kwam met den N.V.B. en deze blijkbaar niet voelde, dat men „moreel-verplicht" was te trachten P.W. in het N.V.B. verband te houden, toen gaven de Pioniers van Twente er den brui aan en verlieten den N.V.B., die aan P.W. toch zooveel te danken heeft gehad. Zonder in deze partij te willen of kunnen stellen, komt het mij voor, dat de N.V.B., juist tegenover P.W., alles in het werk had moeten stellen, om mogelijke kwesties bij te leggen. Behoorlijke menschen aan beide zijden, waarom dan niet een conferentie en een wederzijdsch medewerken, om de moeilijkheden uit den weg te ruimen?

P.W., de oude Prinses, is uit den N.V.B. getreden; nu reeds meerdere jaren. Wie gelijk heeft gehad, weet ik niet, maar wel weet ik, dat de N.V.B. niet maar zoo „Prinses Wilhelmina" — die voor het Nederlandsche Voetbal, dus ook voor den N.V.B., zoo onnoemelijk veel werk heeft verricht en het allermoeilijkste: pioniersarbeid! — had mogen laten gaan. Door het werken en streven van P.W., van haar voormannen, waarvan Jannink een der eersten was, is feitelijk de geheele Oosthoek van ons land ontgonnen voor de Voetbalsport.

De oude club van den ouden Jannink speelt nu met jonge krachten, onder leiding van een generatie-jonger, wederom een Jannink, in den Plaatselijken Bond. En 's zomers, als het Cricket hoogtij viert, ziet men ook verschillende ouderen weer voor den dag komen en met een vuur en enthusiasme het bat hanteeren, het veldwerk verrichten, als waarmede eens, tientallen van jaren her, gevoetbald en .... gepionierd werd.

De samensteller vroeg mij om eenige aanteekeningen over Gijs Jannink. Het zijn er slechts eenige en dan ook geweven (wij zijn in Twente) om en door P.W. Dat kon ook niet anders. Wat Jannink voor P.W. was en nog is, wat P.W. voor hem steeds zal blijven, maakt het zoo heel logisch, dat deze twee begrippen niet te scheiden zijn.

En weer zie ik op dien regen- en stormachtigen Zaterdagmiddag dien langen forschen kerel, de pet diep in de oogen, de kraag van den jekker hoog op, tegen windvlagen en regenbuien in, huiswaarts trekken, een glimlach om zijn mond, denkende over hetgeen eens in zijn jonge jaren was, hoe het thans is .... maar toch een glimlach, omdat hij voelt, dat het voetbal als sportieve ontspanning voor P.W. nog niet verloren is, dat de cricketsport bij de Prinses bloeit; ik zie den olden Gijs Jannink, een der voetbalpioniers uit het donkere Oosten huiswaarts keeren, Jannink, vroeger één van de P.W. figuren in het veld, een der menschen, die de basis vormden van P.W., en nu nog — diep in zijn vijftigste jaar — nog een van de krachtige moreele steunpilaren van de oude Prinses, die toch jong blijft.

Aan het hoofd waarvan wij nu weer een Jannink weten, een jongere editie, bereid om te strijden voor de club van zijn voorgeslacht, daadwerkelijk op zijn post, om te maken van P.W., the best of it!

En hierbij zal ieder amateur-sportsman vlak naast hem staan.

Deventer, 29 Juli 1927. H. M. LUGARD.

SPELVERBETERING

INDIEN men op een of ander gebied iets wil „kunnen", dan zal dit verlangen alleen te bevredigen zijn door den wil uit te voeren, waarmede het beoogde doel bereikt kan worden.

Het onverzettelijk, onder alle omstandigheden, uitvoeren van dien wil is hoofdzaak.

De uitvoering gaat gepaard met ontzeggingen, teleurstellingen en groote, dikwijls eentonige vermoeienissen.

De liefhebber, voetballer van nature, heeft niet veel leiding noodig, omdat hij voor zichzelf wel precies gevoelt, wat hij noodig heeft: hij zal tot elken prijs (door ijver,

16 Februari 1926. Zwaluwen—Diables Rouges (2—2) te Brussel.

W. G. Anderiessen, A. H. v. Haeren en C. J. Quax in actie.

ontzeggingen, vermoeienissen, ondanks teleurstellingen) in alle détails en bijzonderheden van het spel willen doordringen, teneinde zich deze ten nutte te maken.

Technische en wetenschappelijke hulp van een trainer zullen hem gemakkelijker en eerder tot zijn doel voeren.

De voetballer, die van nature minder aanleg heeft of door omstandigheden over minder tijd beschikt, heeft tegenwoordig het groote voordeel, dat hij zich onder de voor hem onontbeerlijke leiding van een club- of N. V. B.-trainer kan stellen.

Dit is voor hem noodzakelijk, omdat de trainer onmiddellijk ziet, wat er hapert en precies weet, hoe het bij te brengen of te verbeteren.

De spelers hebben te bedenken, dat de uitvoering van het spel in de eerste plaats

uithoudingsvermogen vereischt. Een half-back loopt per wedstrijd ± 13 K.M., een forward ± 10 K.M. en een back ± 5 K.M.

Van huis uit heeft niemand voldoende uithoudingsvermogen, men moet het dagelijks aankweeken door eentonige oefeningen als touwtje springen, boksbal en loopen over langen afstand (2000 Meter). In den zomer is langen afstand zwemmen (niet laten drijven of telkens op den rug uitrusten, maar met elken slag kracht doen) en roeien (geen koffieploegstijl, dus ook inspannend) zeer nuttig voor onderhoud en overgang naar het voetbalseizoen.

Overigens is athletiek, als springen, hoog en ver, korte-afstandloopen, starten, speerwerpen, kogelstooten, juist ook door de afwisseling (er is dus minder eentonigheid), van onontbeerlijk belang.

Heeft men dit punt onder de knie en onderhoudt men dit, dan bestaan er om zoo te zeggen geen vermoeienissen meer en zal een zware wedstrijd de voldoening geven, dat men kan volhouden en menschelijkerwijze gesproken geen schade aan de gezondheid kunnen toebrengen, terwijl in het geval van onvoldoende uithoudingsvermogen men zich oververmoeit zonder voldoende resultaat voor de club en voorzichzelf, met zeer groote kans van schade voor eigen gestel en nadeel voor den naam van ons goede voetbal.

Van spelers met uithoudingsvermogen kan men tenminste verwachten, dat zij werken tot het bittere einde en een nederlaag niet slikken, voordat het eindsignaal geklonken heeft.

Na het uithoudingsvermogen komt de balbehandeling. Evenals met punt 1 is hierbij een groote mate van geduld noodig.

De balbehandeling kan men weer in drieën splitsen n.l. 1. kopwerk, 2. lichaamswerk en 3. voetwerk.

Het koppen beoefent men het beste tegen een muur of met zijn beiden: men oefene hoog en laag, ver en dichtbij, op richting met voorhoofd, achterhoofd, zijkanten van het hoofd en op doorgeven met het middengedeelte van het hoofd. Men laat de ballen met een boog voor doel plaatsen en mikt op verschillende plaatsen hoog en laag in het doel, terwijl men ook de oefening omgekeerd moet doen, d.w.z., dat men den bal zeer solide uit den doelmond wegkopt (backs bedenken hierbij, dat, wanneer de keeper den bal kan behandelen, zij hem hierin niet mogen vóór zijn, maar het hem juist gemakkelijk moeten maken door den man af te houden).

Tot slot moet men leeren opvangen verre ballen, n.l. die, welke de keeper uit het doel naar de voorhoede trapt. Wees voorzichtig met koppen tegen den wind; als er tijd is, vang den bal op de borst op, stop hem en drijf op; met den voet trapt men verder en zuiverder, dan men met het hoofd plaatst, bovendien lokt men met opdrijven de tegenpartij van haar plaats.

Het lichaamswerk met den bal bestaat in het opvangen op de borst, (ingeval de bal te laag is, om te koppen of indien koppen niet gewenscht is en men den bal voor den voet wil hebben) en het opvangen op de dijen (dit is ook een goede stopmethode).

Het voetwerk is wel het omvangrijkste, het bestaat uit 't stoppen van den bal, links en rechts, van hoog en van langs den grond, van uit elke richting en vanaf elken afstand, uittrappen links en rechts, met wreef, zijkanten en punt, afstandtrappen, richten, laag en hoog, ineens uit de lucht en langs den grond van elke richting en stilliggend.

Zoowel op nat als droog terrein moet men hierin bedreven zijn, men kan deze oefeningen reeds met z'n tweeën doen, het is dan wel vermoeiend, echter goed voor het uithoudingsvermogen en men krijgt veel meer beurten, dan wanneer er meer liefhebbers zijn: met 4 of 5 personen is de oefening nog zeer nuttig; omdat oefenen *„leeren"*

beteekent, moet het rustig gebeuren, dus met volstrekt niet meer spelers dan noodig is, om het elkaar in den weg loopen te voorkomen.

Het zeer snel leeren dribbelen met den bal vlak voor den voet is van het grootste belang; men doet dit rond het veld zonder paaltjes, in rechte lijn, in hoek of in cirkel met paaltjes, ook „zwerven" zonder en met bal (om de twee of drie passen met groote snelheid zig-zag loopen) is zeer aan te bevelen. Teneinde vastheid van richting te controleeren, plaatse men 4 of 5 ballen met een onderlingen afstand van twee passen in één lijn op schots-afstand voor doel; men neme een flinken aanloop en zonder dezen te onderbreken tracht men alle ballen op dezelfde plaats in het doel te krijgen, men kan deze oefening moeielijker maken, door één rij ballen links en een andere rij

5 April 1914. Nederland—Duitschland (4—4).

Dirk Lotsy (3e van rechts) als aanvoerder van het Ned. Elftal bij den eersten landenwedstrijd in het Stadion te Amsterdam.

rechts te leggen en dan om beurten links en rechts trappen; natuurlijk zijn nog moeilijker opgaven te doen, maar met het hierboven genoemde goed uit te voeren, kan echter worden volstaan.

Een bekend goed midddel om te leeren richten, is het mikken links en rechts op een paal.

Het oefenen van het hooghouden van stuitende ballen, om deze in het spel gemakkelijk over de tegenpartij heen te wippen, mag niet worden vergeten.

Naast baltechniek oefene men op schouderwerk. Wanneer het in een wedstrijd voorkomt, dat men den bal niet meer kan bereiken, maar dat men door een flinken duw, tegen de schouders van den speler der tegenpartij, dezen kan beletten den bal te spelen, moet men dit altijd doen; het is de zekerste weg en verreweg verkieselijk boven een wanhopigen, van te voren tot mislukking gedoemden, verren uitval naar den bal; immers, ge wordt dan gepasseerd, ligt vermoedelijk wijdbeensch op den grond en zijt eenige

kostbare oogenblikken van het spel uitgeschakeld. Ander en even nuttig lichaamswerk is het met de borst afhouden van een speler der tegenpartij, om eigen spelers vrij spel te geven. Anderzijds moet men, als men zelf in het bezit is van den bal, erop rekenen een stevigen duw te weerstaan; hoe sneller men loopt, hoe meer kracht men kan geven; een schijnbeweging, alsof men het op een botsing laat aankomen, om deze op het juiste moment te ontwijken, kan voordeel geven, vooral ook, omdat bij een volgend treffen de tegenpartij niet zeker is van wat zal gebeuren; van deze weifeling kan dan gebruik gemaakt worden.

Bezit men nu uithoudingsvermogen en balmacht, dan rest alleen nog maar of liever dan volgt nog het voornaamste, de uitvoering, de meest nuttige toepassing in den wedstrijd.

De goede toepassing leert men door veel deel te nemen aan partij- en wedstrijdspelen, ook door wedstrijden te gaan zien. Het lezen van goede Engelsche lectuur (er bestaan uitmuntende werken met wenken voor het spel, door kopstukken uit het Engelsche voetbal geschreven) zal zeer zeker de inzichten in het spel verruimen en de uitvoering vergemakkelijken. 't Spreekt vanzelf, dat men in den wedstrijd afhangt van zijne medespelers en van het spel der tegenpartij; voorop zij echter gesteld, dat men onzelfzuchtig zij. Hiermede wordt bedoeld, dat in alle gevallen, waarin één der medespelers een betere kans heeft, om den bal te plaatsen of om te schieten, gij den bal aan hem moet afstaan; probeer geen onmogelijke dingen, b.v. den bal door den man heentrappen, ge kunt niet altijd naar voren of zijwaarts spelen, de tegenpartij is er ook nog, maar speel dan achteruit op half-back, back of keeper (dit laatste naast de goal); terugspelen heeft hetzelfde nuttige effect als naar voren spelen, het is geenszins een bewijs van zwakte of dat men geslagen is, integendeel is het bewijs van goed inzicht, want wel erkent ge hierdoor de goede opstelling der tegenpartij, maar tevens toont ge, dat ge haar de baas bent door met terug te spelen den aanval op een ander punt mogelijk te maken. Tracht niet een bal, dien ge alleen maar even tippen kunt, hetzij met hoofd of voet, altijd nog te willen aanraken, als hij zonder dit toch regelrecht bij uw eigen partij terecht komt; de aanraking doet hem van richting veranderen en noch gijzelf noch de medespeler heeft daarvan voordeel, want de bal geraakt buiten beider bereik; een schijnbeweging om de tegenpartij in de war te brengen en eigen spelers daardoor een seconde meer tijd te geven kan in dergelijke gevallen zeer nuttig toegepast worden, maar blijf van den bal af. Bedenk, dat ge in het spel geheel en al en op iedere plaats van elkaar afhankelijk bent; niet één speler kan den wedstrijd winnen zonder den steun van zijn tien makkers, noch een voorhoede-man noch een keeper is *alléén* in staat een wedstrijd te winnen, zooals hun zoo dikwijls wordt toegeschreven, altijd is er hulp, hetzij door opstelling, schijnbeweging, toeloopen, toespelen of afhouden door medespelers geweest. Niet de voorhoede, noch de verdediging wint of verliest, het geheele elftal wint of lijdt de nederlaag.

Ten einde in het spel beter aan elkaar te leeren gewennen, bestaan verscheidene goede oefeningen in positiespel.

Men oefent b.v. met een geheele voorhoede en loopt zoo vlug mogelijk van goal tot goal heen en weer, terwijl men den bal schuin vooruit langs den grond van speler tot speler laat circuleeren; men kan dit ook per vleugel beoefenen met een halfback erachter, in driehoeksvorm.

Verder kan men zich in een cirkel opstellen, waarbinnen één of meer aanvallers, die dan den bal, dien de spelers langs den cirkelomtrek elkaar toespelen, moeten trachten te bemachtigen. De bedoeling is, dat de spelers op den cirkelrand, die den bal niet hebben, zich zoo opstellen, dat zij vrij staan en hun de bal toegespeeld kan worden. In den

wedstrijd moeten n.l. de spelers, die in de onmiddellijke nabijheid van den speler met den bal zijn, zich zoo vrij opstellen, dat, als hij, die den bal heeft, in moeilijkheden komt, altijd den bal aan hen kwijt kan. Voor de aanvallers is het taak den bezitter van den bal zoo aan te vallen, dat hij den bal niet kan spelen naar de plaats, die voor hem het nuttigst of gemakkelijkst is.

Ons bestuurslid Lotsy, als tennis-umpire.

Het bekende zessenvoetbal of partijtjes van aanval en verdediging mogen niet ontbreken.

Routine, hersenwerk en snelle uitvoering, gepaard aan uithoudingsvermogen en baltechniek, zijn gegevens, die iemand tot goed speler kunnen stempelen.

Om dit alles te verkrijgen, is tijd en geduld en voortdurend bijhouden van oefeningen noodig; men is niet in één of twee jaar 1e-klassespeler, ook al speelt men in een 1e elftal van een 1e-klasseclub.

Is men wel 1e-klasser, dan is men er nog niet, want om het te blijven is voortdurende training noodig, aangezien anders anderen U voorbijstreven.

Met goeden wil kan iedere goed gebouwde gezonde Hollandsche jongen met normale hersenen een goed voetballer worden; hij onthoude echter, het stemme tot bescheidenheid, niet tot teleurstelling, dat er altijd is baas boven baas, maar dat het kunnen spelen van wedstrijden, het leven en werken voor de eer van de vereeniging, waaraan men zooveel genot dankt, toch waard is zich er moeite en vermoeienis in den vorm van regelmatig oefenen voor te getroosten. Men vergrijpe zich niet om slecht spel, of niet oefenen te trachten te verontschuldigen door de tegenwoordige ellendige gangbare voetballeugen, „ik speel voor mijn pleizier" en zoo te doen voorkomen of het winnen van den wedstrijd

niet telt en niet het vooropgezette doel, niet de inzet van eer is, waarom het gaat. Als men verliest of slecht speelt, kan men dat onmogelijk pleizierig vinden: het kan nooit pleizierig zijn, om door slecht spel de tien andere spelers van het elftal, de club en hare aanhangers teleur te stellen; het kan niet en het is minderwaardig, om medespelers harder te laten werken en zwoegen dan ge zelf doet; wordt desondanks gewonnen, dan deelt ge onverdiend in de eer, dat is klaploopen; wordt verloren dan dupeert men daarmede zoovele anderen. Het is niet verdedigbaar, integendeel zeer laakbaar en voor zijn pleizier speelt men zoodoende niet. Spelers, die zich dus niet voor 100 % willen of kunnen geven, moeten niet in wedstrijden, vooral geen competitiewedstrijden uitkomen; men speelt hier om de eer van de overwinning; met hoe meer inspanning deze behaald wordt, des te waardevoller is zij, des te grooter genot is dit. Een nederlaag wordt niet geëxcuseerd met „ik speel voor mijn pleizier", dat is niet alleen een leugen, het is laf, en karakterloos.

D. N. LOTSY.

P. A. DE HAAN

WELKE Frisia-veteraan, die gevraagd wordt in dit Zwaluwenboek iets te verhalen van den „Frisiaan bij uitnemendheid" zoekt nog niet denzelfden dag in oude paperassen naar gegevens betreffende hun „Pa", om, na ordening hiervan, terstond aan 't werk te gaan, teneinde aan de vergetelheid te ontrukken, wat hij gedaan heeft voor „zijn" club hoog in 't Noorden, voor de Zwaluwen en niet in 't minst voor de voetbalsport in 't algemeen.

P. A. DE HAAN.

In 1894 trad „haantje" als lid toe tot de juniores-afdeeling der L. A. C. Frisia, om reeds het volgend jaar met algemeene stemmen gepromoveerd te worden tot gewoon lid.

Spoedig ontdekte men, dat in dezen Frisiaan niet alleen een speler, maar ook een bestuurder stak, want in 1898 werd De Haan 2e secretaris en in 1899 1e scribent.

In 't eeuwjaar kwam Volharding (Amsterdam) naar Leeuwarden op Kersttoer; de toenmalige Voorzitter, de heer Hekkenberg, was tevens Secretaris-Penningmeester van den N. V. B. en bij zijn bezoek aan „Ljouwert" leerde hij De Haan dermate waardeeren, dat hij hem verzocht een candidatuur te willen aanvaarden voor het Bondsbestuur. De keuze bleek een goede te zijn, want deze in 't geheele Noorden geziene figuur, kreeg belangrijken steun uit het Westen en uit zes candidaten werd P. A. de Haan gekozen.

Frisia moest nu tijdelijk haar clubman missen, die ter voltooiing zijner handelsopleiding naar Amsterdam vertrok. Volharding pikte den Noorderling onmiddellijk in, benoemde hem tot vice-voorzitter, doch in 1903 zien we „Pa" weer in Friesland terug.

In den eersten tijd wilde hij als bondsbestuurder liever geen clubbestuurder zijn, maar als de groote fusie der Leeuwarder clubs aan de orde komt, wordt die alleen goedgekeurd onder voorwaarde, dat De Haan praeses zal zijn en in 1905 neemt hij dan ook de teugels in handen.

Om De Haan als clubleider te teekenen, neem ik het Frisia-gedenkboek ter hand en citeer daaruit:

„In 1905 nam P. A. de Haan — Frisia's père de la victoire — de opperste „leiding der zaken op zich en reeds dadelijk deed z'n krachtige hand zich gevoelen".

„De dagen, dat in het Noorden Leeuwarden *het* voetbalcentrum, Frisia de „toonaangevende club en P. A. de Haan, tevens lid van het N. V. B.-bestuur, „de machtige dictator was, die dagen van roem en glorie waren aangebroken.

„In 1907—'08 werd Frisia I kampioen, Frisia II kampioen en Jong Frisia kampioen.

„Zoo werd het 25-jarig jubileum gevierd. In die dagen der kampioenschappen „was P. A. de Haan Frisia's Bismarck en Jan Meindersma, onze captain, haar „Moltke".

Gaandeweg namen zaken en 't openbare leven hem steeds meer in beslag en in 1909 wilde De Haan aftreden, maar een door alle Frisianen onderteekend verzoek: „het Smeekschrift der Edelen" deed hem blijven.

Dat de vereeniging zijn werken nog altijd waardeert, dat hij, de eere-voorzitter, nog altijd *de* praeses is, bleek bij 't 40 jarig bestaan.

In 't verslag over dat feest van 1923 lezen we:

„Dan, ineens, rijzen alle aanwezigen overeind en onder de tonen van het „clublied treedt de eere-voorzitter P. A. de Haan binnen. Nauwelijks is de muziek „geëindigd of een donderende ovatie begroet den nieuw aangekomene. Ondanks „de groote opofferingen, die hij zich daarvoor moest getroosten, wilde de oud-„praeses aanwezig zijn bij 't feest van Frisia, van *zijn* club, waarvoor hij nog „altijd zoo intens meeleeft".

Als Bondsbestuurder had de heer De Haan o.a. zitting in Kas-, Scheidsrechters- en Reglementscommissie en was hij Voorzitter van de Noordelijke Elftalcommissie.

Maar de taak met voor hem de prettigste herinneringen en de meeste voldoening was het secretariaat van de pers- en propagandacommissie en in deze qualiteit traden De Haan's capaciteiten vooral op den voorgrond.

Als scheidsrechter werden hem in 't Noorden en in de Oostelijke 1e-klasse tal van wedstrijden toevertrouwd en indien de verhouding tusschen twee clubs in 't Noorden niet „je dat" was, werd De Haan er gewoonlijk op afgestuurd. Sterk staande als hoofd-bestuurslid en altijd met tact wetende op te treden, liep alles dan met een sisser af.

Zijn zaken en belangrijke functies in het openbare leven dwongen hem in 1912 zijn plaats in de sportwereld op te geven. Dat de jaarlijksche ontmoetingen met België zulk een belangrijke factor in elk voetbalseizoen vormen, zag De Haan reeds toen ter tijd in, want hij was de man, die met klem aandrong op continueering van deze wedstrijden, door Van Hasselt ingesteld.

16 Februari 1926. Zwaluwen—Roode Duivels (2—2) te Brussel.

Quax, Veldkamp, Anderiessen en Wamsteker in actie.

't Hem aangeboden Eerelidmaatschap van den N.V.B., maar vooral zijn bestuurslidmaatschap van de A.N.V. „De Zwaluwen", zijn eenige nog overgebleven sportfunctie, blijven hem nog binden aan de voetbalwereld.

Dat De Haan al spoedig een plaats in 't bestuur der Zwaluwen als Noordelijk man werd aangeboden, lag voor de hand. Nu is de ligging van dit district eenmaal zoo, dat contact met 't overige voetballend Nederland niet gemakkelijk, in ieder geval een kostbare geschiedenis is, maar door zijn bemiddeling fladderden de Zwaluwen toch eenige keeren

over de Noordelijke velden. In 1913 beleven we voor 't eerst, dat een Noordelijk speler — de Achillesman Willy Westra van Holthe — in 't nationaal elftal wordt opgenomen, wat vermoedelijk niet gebeurd zou zijn, als deze speler niet door de Zwaluwen, dus door den Noordelijken vertegenwoordiger naar voren was gebracht. Waar mogelijk kwam hij dus voor zijn oud-district op.

Na een zeer ernstige ongesteldheid nauwelijks weer in staat tot werken, weet hij een Oost-Noord—Zwaluwen ontmoeting in Zwolle te bewerken, terwijl in 1925 een sterke Zwaluwenploeg overkwam naar Groningen tot oefening onzer spelers.

Op deze wijze blijft er contact tusschen Zwaluwen en 't Noorden en wij betreuren 't heel erg, dat dit contact niet nauwer is.

Onze oud-praeses is ongetwijfeld een goed beoordeelaar van spelers, bovendien iemand, die zich vrij weet te houden van misplaatste clubliefde, van sympathie en antipathie en wiens adviezen zeker steeds door een ieder van hooge waarde worden geacht.

Met groote waardeering gedenkt De Haan altijd, dat, toen jarenlange ongesteldheid 't hem onmogelijk maakte aan de zaak der Zwaluwen actief deel te nemen, zijn medebestuurderen hem steeds weer op zijn zetel terugbrachten.

Wij hopen, dat zijn gezondheid hem nog jaren lang zal toestaan voor de openbare zaak te werken tot heil van onze sport en niet minder tot voorbeeld van anderen. Want wie onzer herinnert zich niet de eminente wijze, waarop „Pa de Haan" presideert, waarop hij een receptie weet te leiden, waarop hij genomen besluiten uitvoert, zelfs al zijn ze in strijd met zijn eigen opinie.

Wij, die hem kennen uit zijn werken voor de zaak van 't voetbal, onderschrijven geheel, wat niemand minder dan Mr. J. A. N. Patijn, destijds burgemeester van Leeuwarden, thans van den Haag, van P. A. de Haan verklaarde, toen hij om gezondheidsredenen als raadslid moest aftreden:

„De heer De Haan was een scherpzinnig man en een aangenaam mensch om mee om te gaan".

Leeuwarden, Augustus 1927. H. VALKEMA.

NA TWINTIG JAREN

JUBILEA zijn de meest geëigende momenten, om een blik achterwaarts te werpen en tevens naar de toekomst te zien.

Indien wij dit bij gelegenheid van het twintigjarig bestaan der Zwaluwen doen, dan is een der eerste vragen, die zich voordoen, wel deze:

Is datgene, wat de oprichters der Zwaluwen zich voorgesteld hadden, in vervulling gegaan?

Zwaluwen—Diables Rouges.

De Zwaluwen strijken op 't veld der Union St. Gilloise neer.

Die vraag zou met ja en met neen te beantwoorden zijn en de oorzaak van dit eigenaardige antwoord ligt in de taak van de Zwaluwen zelven.

De Zwaluwen bestaan niet om hunszelfs wil, doch hun doel is steeds geweest een nuttige functie te vervullen bij de verheffing der Nederlandsche spelkwaliteit, een functie, die zich wijzigt naar gelang der omstandigheden.

Nu is het nooit de taak van de Zwaluwen geweest de spelkwaliteit in zijn geheel te verzorgen, ook niet in den tijd, dat er voor dit onderwerp niet veel aandacht was en men eenvoudig afwachtte, wat de clubs er zich van aantrokken.

Aanvankelijk was, formeel gesproken, de taak van de Nederlandsch-Elftalcommissie niet anders, dan het aanwijzen der spelers voor de nationale ploeg. Om dit goed te

kunnen doen, is later de bemoeienis uitgebreid: oefen- en proefwedstrijden voor de nationale ploeg, trainen der spelers voor het vertegenwoordigend elftal enz.

De Zwaluwen doen dus niets dan aanvullend werk leveren en dit aanvullende heeft zich in den loop der jaren zeer sterk gewijzigd, omdat allengs iets meer voor spelpeilbelangen werd gedaan en de algemeene toestand veranderd is.

In den engeren zin der hierboven gestelde vraag zou men haar dus ontkennend moeten beantwoorden, want in verschillende opzichten dachten de oprichters zich den aard van het aanvullende werk anders, dan het in werkelijkheid is gebleken te zijn.

Vat men de vraag echter in breeden geest op, dan hebben de Zwaluwen in het algemeen wèl beantwoord aan het doel, dat men zich voor oogen stelde.

Tevens geeft dit moed voor de toekomst, mits dan dezelfde soepelheid en zelfinperking betracht wordt, als waarnaar in het verleden gehandeld is.

Immers, indien de Zwaluwen iets ter hand hebben genomen en het wordt door Bond of vereenigingen overgenomen, dan moge het soms eenige moeite kosten, om de behartiging van een onderdeel (waarvoor men de pionier geweest is en dat vanwege de offers en toewijding, die men er aan ten koste heeft gelegd, lief is geworden) voortaan door een ander te zien behandelen, toch zal men zich daarover heen moeten zetten, om het doel der Zwaluwen getrouw te blijven.

De Zwaluwen verkeeren in dit opzicht in den paradoxalen toestand, dat het hun niet anders dan aangenaam moet zijn, dat het aanvullende werk zich steeds meer beperkt, omdat dit een bewijs is, dat voor de verheffing van het spelpeil meer en meer door anderen wordt gedaan.

Dat het ooit zoover komen zal, dat er voor de Zwaluwen niets meer te doen overblijft, is niet aan te nemen.

Immers het is een gewoon verschijnsel, dat naarmate aan een zaak meer aandacht gewijd wordt en deze zich allengs meer ontwikkelt, zich steeds nieuwe arbeidsterreinen openen, waarop nuttig werk te doen valt.

Dat bij den arbeid der Zwaluwen veel beleid getoond dient te worden, heeft het verleden bewezen.

Het standpunt is geweest den N. V. B. in zijn werk te steunen en tevens, zooveel als doenlijk is, de belangen der Vereenigingen te ontzien.

Er zijn tijden geweest, dat het niet wel mogelijk was veel te ondernemen; toen heette het: „de Zwaluwen doen niets"; daarna volgde een tijdperk, waarin de omstandigheden ons gunstiger waren, doch toen waren er Vereenigingen, die meenden, dat het werken der Zwaluwen aan hunne financieele belangen afbreuk zou doen.

Wanneer men dergelijke meeningen tegenover elkaar hoort, is dit in vele gevallen het bewijs, dat men den juisten middenweg gevonden heeft.

Resumeerend kom ik tot deze conclusie, dat, wanneer men in aanmerking neemt de gelegenheden, dat de Zwaluwen wat doen konden, zonder de opvattingen van den N. V. B. te dwarsboomen en de belangen der vereenigingen te schaden, er dan alleszins reden is, om over het verleden tevreden te zijn.

Wat de toekomst betreft, zie ik die met vol optimisme in; indien de voorteekenen niet bedriegen, dan gaan wij een tijd tegemoet, waarin de spelpeilbelangen veel meer naar voren zullen komen en de Zwaluwen zullen daarbij een nuttige hulpactie kunnen voeren.

Met het uitspreken van de hoop, dat ik mij daarin niet vergis, wil ik dit artikeltje besluiten.

C. A. W. HIRSCHMAN.

H. J. WILLING

BIJ deze beeltenis zullen de meesten direct denken aan den scheidsrechter, want als zoodanig is Bep Willing in de voetbalwereld wel 't meest bekend.

Reeds in 1896 zien we Willing belast met de voetbalrechtspraak en deze ondankbare taak houdt hij vol tot 1922.

Dan meent ook hij de fluit aan de wilgen te moeten hangen en verdwijnt helaas weder een der besten onzer umpires van de voetbalvelden.

Evenals onze spelers, geven velen onzer voetbalrechters hun taak op, terwijl ze nog zoo moeilijk gemist kunnen worden.

Ons corps telt er nog lang niet genoeg, die 't centrale bureau vol vertrouwen overal heen kan dirigeeren.

Willing behoorde tot die weinigen.

De meest belangrijke, de meest spannende, voor 't clublot de meest beslissende wedstrijden werden onder zijn leiding gesteld.

't Zou te ver voeren daarvan een overzicht te geven, evenals een volledige opsomming van de internationale ontmoetingen, door hem geleid, achterwege moet blijven.

H. J. WILLING.

Maar niet onvermeld mag blijven, dat zoowel België—Holland in 1905 als Holland—België in 1906 door Willing gescheidsrechterd werden.

Dat hem — den Nederlander — de leiding werd gegeven van een internationale ontmoeting, waarin zijn eigen landgenooten een der partijen waren, is wel de grootste hulde, die men aan de eerlijkheid en de juistheid van iemands rechtspraak kan brengen.

Naast België en Duitschland — 6 × — doen Denemarken, Zweden, Oostenrijk en Frankrijk een beroep op zijn leiderstalenten.

Een 1e-klasse scheidsrechter moge dan niet die populariteit verwerven, die een internationale speler soms verovert, voor de voetbalgemeenschap is hij minstens evenveel waard.

Dat Zondag in, Zondag uit tusschen de voetballers verkeeren, doet hem de meesten hunner en tevens hun spel kennen en in 1910 wordt Willing dan ook verzocht een plaats in ons bestuur in te nemen. Als dan in 1913 A. C. van IJzeren het beheer der financiën wenscht over te dragen, wordt Willing bereid gevonden hem op te volgen.

Op dat terrein heeft Willing dan reeds zijn sporen verdiend.

De schatkist van H. B. S. beheerde hij verscheidene jaren zóó nauwgezet, dat men hem daarvoor huldigde door aanbieding van 't eere-lidmaatschap der vereeniging.

Zijn goede bestuurseigenschappen kwamen ook den Haagschen Voetbalbond ten goede, waar hij naast Kips en Hirschman een leidersplaats innam.

Slaan we de geweldige bron van voetbalgegevens, die Sam Bronkhorst ons leverde met zijn boek „Hup Holland" na, dan vinden we ook daar den naam H. J. Willing diverse keeren vermeld.

Als lid van de Kascommissie maakt Willing in 1900 zijn entrée in de wereld van N.V.B. officials. Deze commissie dient hij daarna van 1909 tot 1913 nog eens.

In 1903 aanvaardt hij de functie van *plaatsvervangend* lid der protestcommissie, om van 1918—1925 *lid* der commissie te zijn. Daarna wordt hem de zeer moeilijke taak opgedragen in dit college den voorzittershamer op te nemen, welke taak hij nu nog vervult.

Dat een onzer beste scheidsrechters in de betreffende commissie een stem in 't kapittel kreeg, is duidelijk.

Van de scheidsrechters-commissie maakt hij deel uit van 1910 tot 1919, als ook daar de voorzittersstoel door hem wordt bezet. Dan neemt hij een jaar rust, om in 1920 nog eens voor één seizoen terug te keeren.

Deze belangrijke lijst van functies moet nog worden aangevuld met die van lid der spelregel-commissie.

Van 1910 tot 1924 is hij daarvan lid, om ook daar met 't voorzitterschap te worden bekleed en ook op die plaats troont Willing nog.

Deze geheele verdienstelijke staat van dienst gaat nog om buiten hetgeen Willing als Zwaluwen-bestuurder deed, voor welke vereeniging hij, zooals ik reeds opmerkte, sedert 1913 als penningmeester fungeert.

Graag zou ik hier eenige verslagen citeeren onzer kascommissies. Zij allen getuigen van keurig en accuraat financieel bewind der Zwaluwen-financiën.

Maar ook hier moet ik mij bepalen tot de enkele vermelding, dat deze taak hem al zoo vele jaren is toevertrouwd, evenals 't secretariaat van de alom in den lande zoo bekende en gewaardeerde Zilveren-Voetbal-Commissie.

„Ships that pass in the night" is hier wel niet geheel van toepassing, maar onwillekeurig denk ik aan deze woorden, wanneer ik hier eens een figuur naar voren heb mogen brengen, die nu al jaren en jaren een enorm stuk werk voor de zaak van voetbal heeft gedaan, zonder dat de voetbalwereld daar veel van bemerkt en daardoor in waardeering misschien wel wat te kort schiet.

Gelukkig bleef ons bondsbestuur niet in gebreke. In September '22 werd aan Willing het N. V. B. onderscheidingsteeken uitgereikt.

Het is een zeer verdiende erkenning voor zijn veel en belangrijk werk voor de zaak van voetbal gedaan.

Doorn, April 1927. P. A. DE H.

DE ZWALUWEN EN DE NEDERLANDSCHE CORINTHIANS

IN het algemeen is een 20-jarige levensduur voor een voetbalvereeniging niets bijzonders. Het clubverband, de gemeenschappelijke belangen van de leden, een plaatselijk saamhoorigheidsgevoel, gesteund vaak door een enthusiasten supporterskring, zijn sterke factoren voor de instandhouding van een eenmaal gevestigde vereeniging.

Factoren, welke echter ontbreken ten aanzien van het verband, dat de vereeniging „de Zwaluwen" stichtte. Als hun bewegelijke natuurgenooten, de kleine blauwe vogeltjes, vliegen ook de roodgetruide Zwaluwen-spelers na elk samenzijn weder uiteen, verspreiden zich over het land. Daarom is een 20-jarig bestaan van deze vereeniging wèl iets bijzonders. De club wordt in wezen gedragen door de bestuurderen en voor hen feitelijk alléén is dit jubileum van beteekenis De moeilijke taak, welke zij zich hebben gesteld: „verbetering van het spelpeil van het Nederlandsche Voetbal" hebben zij met de beperkte middelen, welke hun ten dienste stonden, zonder ophef nagestreefd onder veelal moeilijke omstandigheden. De steeds grootere overlading van het competitieseizoen, het steeds stijgende aantal vriendschappelijke wedstrijden van club-, steden- en bondselftallen, de uitbreiding van het internationale programma, lieten den Zwaluwen steeds minder gelegenheid, om hun proefteams te vormen en de zoo noodige methodische en serieuse aanraking te brengen met ploegen, waarvan de onzen inderdaad iets konden leeren.

En daarbij sloot de oorlog gedurende bijna de helft van hun bestaan alle buitenlandsche aanraking af.

Een oogenblik dreigde de oprichting van de vereeniging „De Nederlandsche Corinthians", met de bedoeling, om het voetbal te propageeren in de milieu's van vroeger, waar de belangstelling sterk dalende was, door een reeks van misverstanden op een oorlogje, ook met de Zwaluwen, uit te loopen. Te rechter tijd hebben de bestuurderen van beide organisaties echter het mooiste verbond gesloten, dat mogelijk is, n.l. een „gentleman's agreement", dat onmiddellijk de basis vormde van volledige en vertrouwensvolle samenwerking.

Deze samenwerking bepaalt zich thans nog hoofdzakelijk tot de regeling van wedstrijden. Het spelen van wedstrijden toch is een van de voornaamste middelen, die beide organisaties voor hun doeleinden behoeven: de Zwaluwen voor de opvoering van het spelpeil, de Corinthians voor de propaganda in die kringen, waar vroeger het voetbal het drukst en zeker niet het slechtst beoefend werd. Men gevoelt, dat hier zelfs een gemeenschappelijk belang is: het materiaal, dat door de propaganda der Corinthians weder tot voetballen gebracht wordt, wordt straks door de algemeene zorg der Zwaluwen opgevangen, om tot meerdere volmaking te worden gebracht. En men gevoelt tevens, dat bij dezen arbeid „de wedstrijd" niet het

16 Februari 1926.

Quax in actie tegen de Roode Duivels.

eenige middel kan zijn. De Zwaluwen hebben dit ook ingezien, gaan daarom ook aanschouwelijk te werk door het houden van lezingen en zij trekken gelden uit voor het, zoo mogelijk, beschikbaar stellen van trainers voor bepaalde gebieden, welke daaraan het meeste behoefte hebben. Ook op dit laatste punt valt mogelijk in de toekomst door samenwerking van beide organisaties nog meer te bereiken. In ieder geval is dit punt van groote beteekenis in het werkprogram der vogels, omdat ons Nederlandsche voetbal goede trainers dringend noodig heeft.

Ten slotte wil ik er nog op wijzen, dat de Zwaluwen niet altijd — evenmin als de Corinthians — op veel steun van den N. V. B. hebben kunnen bogen, al verrichten zij als erkende vereeniging nuttig werk bij de samenstelling van proef- en keurelftallen.

Dit is jammer, omdat de bond nu eenmaal niet alles zelf kan doen. Mogelijk, dat de bond in de toekomst zijn houding in deze zal wijzigen en tot inniger samenwerking zou kunnen geraken, hetgeen stellig aan het algemeen ten goede zou komen. Want het belang, dat de Zwaluwen voorstaan, *is het belang van den bond.*

Gaarne zeg ik den samensteller van dit boekwerk dank voor de gelegenheid, welke hij mij gaf voor deze korte beschouwing, welke ik beëindig met mijn beste wenschen uit te spreken voor de vereeniging de Zwaluwen en een krachtig, doelbewust werkplan voor — laat ik bescheiden zijn — de volgende 20 jaren.

J. G. PATER.

GEEST EN LEIDING

TOEN men mij vroeg, om voor het uit te geven Gedenkboek der Algemeene Ned. Voetbalvereeniging „De Zwaluwen" eene bijdrage te leveren, heb ik dit verzoek met graagte aanvaard, omdat het mij eene ongezochte gelegenheid bood, te wijzen op twee zeer belangrijke factoren, die mij in de „Zwaluwen"-organisatie steeds zoo bijzonder hebben aangetrokken, n.l.: de geest en de leiding!

Zij vormen juist het stokpaardje, dat ik zoo gaarne berijd en dat ik ook thans als inspireerend element weer voor me zie.

Geest en leiding! Zij zijn onafscheidelijk van elkaar, omdat de geest in een uit heterogene bestanddeelen bestaand geheel in groote mate afhankelijk moet worden geacht van den aard der leiding, terwijl deze op haar beurt niet weinig vergemakkelijkt wordt, wanneer de geest zich kneedbaar toont.

Ik heb bij alle mogelijke gelegenheden betoogd, dat als eerste waarborg voor succes, op maatschappelijk en op sportief terrein, geldt de zekerheid, dat een basis van kameraadschap, goed vertrouwen en onderling waardeeren aanwezig is. Alleen op zoo'n basis acht ik een gezonde en succesvolle samenwerking mogelijk.

En 't is juist de bewondering, die ik koester voor de van het Bestuur van „De Zwaluwen" uitgaande leiding, welke mij er toe brengt, om het succes en het aanzien van „De Zwaluwen" te vereenzelvigen met dat Bestuur, dat stuk voor stuk uit mannen bestaat, die weten, wat zij willen en die er op uit zijn, om uit de paring van moraliteit en goede techniek iets te scheppen, dat den naam van het Nederlandsche voetbal in dubbel opzicht eer aandoet.

„De Zwaluwen" vormen eene vereeniging met een onbegrensd aantal leden, die tot in alle uithoeken van ons land zijn verspreid. Is het op zich zelf reeds eene zaak van beleid en menschenkennis, om uit 'n klein milieu een kern van eensgezinde karakters naar voren te brengen, deze taak wordt dubbel zoo moeilijk, als het te bestrijken terrein de afmetingen onzer gezamenlijke elf provincies aanneemt. Desniettemin is het „Zwaluwen"-bestuur er, bij al zijne toeren en bij al zijne wedstrijden, in kunnen slagen een 14- of 16-tal boys van gelijkwaardige mentaliteit bijeen te brengen. Oogenschijnlijk kwam hierbij de techniek op het tweede plan, maar in wezen werd en wordt dit verschil geëlimineerd door het moreel, de vader van het onontbeerlijk enthusiasme.

En dan de leiding! Een toer, een wedstrijd, een toernooi, zij kunnen nog zoo aantrekkelijk gemaakt worden, zij zijn tot mislukking gedoemd, indien de leiding zich niet aanpast aan het geheel en er niet uitsluitend op uit is, om den goeden geest gaande te houden en op te voeren.

Zonder deze goede leiding en zonder de verzorging van een aangenamen geest, waardoor elke afstand tusschen leiders en spelers wordt opgeheven, zou eene vereeniging als „De Zwaluwen" geen 20-jarig bestaan beleefd, hoogstens een één-jarig bestaan overleefd hebben.

Geest en leiding! De hechte basis van het Zwaluwen-complex! Ik huldig u in de huldiging uwer leiders, die op hun beurt de spelers van geest naar voren weten te brengen! Laat ook in de toekomst de verzorging van geest en leiding domineeren boven elke andere overweging en ik voorspel u eene toekomst, nog eervoller dan uw verleden en nog bloeiender dan uw heden!

J. P. VAN BEL.

J. MUTTERS

HET is heel lang geleden, ik weet niet meer precies in welk jaar, maar het was ongeveer in '10 of '11. Buskop, bestuurslid van den N.V.B. in dien tijd, was Voorzitter van de Scheidsrechterscommissie. Hij was in zaken in Rotterdam en ik sprak hem veel.

Onze secretaris als scheidsrechter bij den landenwedstrijd Duitschland—Zwitserland.

Ramseyer (Zwitserland). Mutters. Harder (Duitschland).

Op een goeden dag zei hij tegen mij: „Je moet toch eens met mij meegaan, om dien Mutters te zien".

„Die Mutters?" vroeg ik verbaasd.

„Ja, die Mutters; hij lijkt mij wel een goed scheidsrechter in den dop".

Ik had den naam wel eens gelezen in aanstellingen van den N.V.B., ik had hem zelf, toen ik die aanstellingen regelde als lid van de scheidsrechterscommissie, al eens benoemd hier en daar, maar ik kende hem toch niet in functie.

Het was, meen ik, op Goeden Vrijdag, dat H.B.S. een friendly game speelde tegen een of ander Engelsch team. Mutters scheidsrechterde en Buskop en ik stonden op

Houtrust aan den kant. Na een kwartier keek ik Buskop aan en zei: „allright, eindelijk hebben wij weer eens iemand, die goed wordt".

Toen was hij al goed en hij is goed gebleven; hij is heel goed geworden.

Mutters heeft een mooie loopbaan en is nog steeds bezig om die te verfraaien.

Hij heeft ongetwijfeld z'n figuur voor het scheidsrechteren mee en ook zijn optreden is rustig en vertrouwenwekkend. Men vergeet maar al te dikwijls, dat dit de hoofdfactoren zijn voor het succes van een scheidsrechter. Mutters heeft nooit op scheidsrechterlijk gebied een aanmatigend en daardoor onverstandig standpunt ingenomen. Hij heeft vooral in de jaren, dat hij nog niet groot was, begrepen, dat hij van zijn oudere collega's veel zou kunnen leeren en overnemen. Dat heeft hij ook gedaan, met het gunstige gevolg, dat hij de goede kwaliteiten van de oudere collega's tot de zijne gemaakt heeft. De zwakke elementen, die ze hadden in hun stijl van scheidsrechteren, heeft hij zorgvuldig weten te elimineeren.

Wat zijn slagen als internationaal scheidsrechter aangaat, beschikt hij ook nog over een groote factor, die in vele gevallen beslissend is voor het succes. John Lewis zei het eens tegen me:

„A good referee ought to be a good man *on* the field and *off* the field!"

Dit geldt vooral voor een internationaal arbiter: die moet ook buiten het veld, na afloop op recepties en op feestmaaltijden, zijn land waardig kunnen vertegenwoordigen.

Ook deze kunst verstaat Mutters.

Natuurlijk heeft hij, zooals ieder scheidsrechter, zijn zwakke dagen gehad, hij heeft ook in zijn stijl hier en daar misschien een enkel foutje, maar over het algemeen is hij een uitmuntend arbiter, die den N. V. B. groote diensten bewezen heeft en die ook op internationaal gebied de lauweren, die hij verworven heeft, ten volle verdient.

In 1924 bij de Olympische Spelen te Parijs was hij aanvankelijk benoemd voor het leiden van den eindstrijd. Toen is hij slachtoffer geworden van allerlei onsmakelijke intriges en men is er toen nog in geslaagd hem den wedstrijd uit handen te nemen.

Moge hij in 1928 gelukkiger zijn! Hij heeft daar recht op.

Wat moet ik schrijven over Mutters als secretaris van de Zwaluwen? In die functie ken ik hem weinig; slechts uit de verte als leider van toeren of toertjes, die ik — op een afstand — heb gadegeslagen. Ook in die kwaliteit lijkt hij mij een goede kracht, wat ook de meening is van hen, die die toeren meer intiem bijwoonden.

Mutters is — en dat is de hoofdzaak — een gezellige sportmakker, die het voetbal ten slotte een warm hart toedraagt en van zulke menschen houd ik.

M. T.

KEURING VAN VOETBALLERS

REEDS menig woord is gesproken en geschreven over dit onderwerp. Sinds jaren is door de Medische Commissie van den N.V.B. gewezen op het nut en op de noodzaak van de keuring. In 1923 verscheen een open brief aan de eerste-klasse vereenigingen, ten deele overgenomen in de groote pers, afgedrukt in het Bondsjaarverslag 1923 '24, waarin reeds alle punten scherp werden geformuleerd, n.l. ongevallen-behandeling, een voetbal-ongevallenstatistiek, zooals die in het buitenland bestaat, keuring van spelers vóór het seizoen en contrôle tijdens het seizoen. Met nadruk werd er op gewezen, dat bij het voetbalspel, evenals bij iedere andere sport, kans bestaat, dat een intensieve uitoefening gevaar op kan leveren voor het lichaam van den speler. Sommigen loopen gevaar, doordat zij tijdelijk niet in conditie zijn, en toch een wedstrijd spelen, anderen, doordat zij door een of andere lichamelijke afwijking ongeschikt zijn voor alle wedstrijd-spel.

Een medische keuring alleen kan deze gevaren voorkomen. Ten einde de mogelijkheid van een keuring over de geheele lijn in te voeren, werden door de medische commissie districtsartsen aangesteld, die zouden trachten in contact te komen met de vereenigingen eenerzijds en de medici anderzijds; op deze wijze zou een medische verzorging van alle voetbalvereenigingen tot stand moeten komen.

Bij het organiseeren van dezen dienst zijn belangrijke verschillen van inzicht ten opzichte van de keuring aan het licht gekomen.

In de eerste plaats wat betreft de wenschelijkheid van een verplichte keuring. In haar Open Brief zegt de Medische Commissie uitdrukkelijk: „Wie de verantwoordelijkheid van het leiding geven in de voetbal-maatschappij heeft aangedurfd, moet ook niet bang zijn openlijk voor dit nadeel (n.l. eventueele gevaren voor de gezondheid) van deze sport uit te komen en zal goed doen bij het besturen met deze omstandigheid rekening te houden".

Een groote groep van leiders weigert deze verantwoordelijkheid te aanvaarden en brengt die over op de volwassen spelers zelf en op de ouders en voogden van minderjarige spelers, zich beroepend op de vrijheid van iederen speler, ouder of voogd om hierin te beslissen. Zij stellen zich dan ook met scherpte tegenover de invoering van een verplichte keuring, weigeren alle Maszregelung.

Het is hier niet de plaats, om nogmaals alle verschilpunten te behandelen. In een vergadering van de Zwaluwen in 1926 te Amsterdam werden deze punten behandeld en met een deel van het debat overgenomen in de sport-pers. Wie de verantwoordelijkheid voor het individu voelt, ziet in de verplichte keuring een normale beveiliging van den speler, omdat hij zelf niet weet, waar en wanneer de gevaren van het spel hem bedreigen. Maar in de tweede plaats bleek, dat in de voetbal-maatschappij de belangstelling voor de invoering van de keuring nog zeer gering is en wel in *alle* kringen van deze maatschappij.

Er zijn gelukkig uitzonderingen, maar de praktijk heeft geleerd, dat, waar geen verplichte keuring bestaat, het aantal, dat zich vrijwillig laat onderzoeken, zeer, zeer gering is.

Dat een verplichte keuring heilzaam werkt, kan blijken uit de feiten. In de plaatsen, waar door de plaatselijke bonden een keuring is ingevoerd, worden jaarlijks een vrij groot aantal candidaat-spelers afgekeurd voor beginnende longaandoeningen, hartgebreken en een enkel maal gewrichtsziekten. Zonder een verplichte keuring zouden deze menschen zijn gaan spelen en zouden zij zichzelven vermoedelijk onherstelbare schade hebben toegebracht.

2 April 1923. Nederland—Frankrijk.

Frits Kuipers (H. F. C.) (geheel rechts) als captain van het Ned. Elftal, dat Frankrijk met 5—1 sloeg.

Wanneer wij de verschillende soorten van spelers nagaan, dan kunnen wij hen verdeelen in: de adspirant-leden van een vereeniging, de geregelde wedstrijdspelers en de uitverkorenen van de vertegenwoordigende elftallen (Olympische en andere).

1. Voor alle adspirant-leden van een vereeniging zou men, alvorens zij actief lid mogen worden, een verplichte keuring moeten instellen. Deze kan geschieden door den huisarts of den vereenigingsarts.

2. Alle geregelde wedstrijd-spelers moeten aan het begin van het seizoen gekeurd worden.
   Dat ook voor wedstrijd-spelers een contrôle noodig is, weet ieder medicus, die sportsmen geregeld keurt. Groote onderzoekingen in het buitenland hebben

bewezen, dat speciale typen schade kunnen ondervinden van hun sport. Alleen een contrôle kan deze gevaren tijdig constateeren.

3. De spelers, die gekozen zullen worden voor een vertegenwoordigend elftal, moeten, vóórdat officieel hun namen bekend zijn gemaakt, zijn goedgekeurd.

Reeds sinds jaren worden de vertegenwoordigende spelers „gekeurd". Een zeker cynisme laat mij hier aanhalingsteekens gebruiken. Geen lid van de Medische Commissie, die ooit die keuring verricht heeft, zal hierin een aanval op zich zien, maar slechts een aanval op het systeem, dat, trots alle pogingen van de commissie, nog niet is gewijzigd, nl. het systeem van keuren vlak voor een wedstrijd. Een goed onderzoek is niet mogelijk onder een zich vullende tribune en te midden van het hameren van nieuwe klosjes onder schoenen. Dan is alleen een momenteele ongeschiktheid vast te stellen. En de ervaring heeft geleerd, wat voor waarde deze controleering heeft.

Maar ook een keuring na het bekend worden van de namen der gekozenen is een foutief systeem. De sport-pers heeft dan reeds lang over het geheele land naam en foto verspreid, eventueel beschouwingen gegeven. Een latere afkeuring op medische gronden moet voor den speler dubbel onaangenaam zijn; gebeurt het kort voor de belangrijke ontmoeting zelve — wat met het sterk gevulde programma van het komende jaar zou kunnen gebeuren — dan kan het ook een slechten invloed op het moreel van het elftal hebben.

Men voere daarom in, dat eerst door de Technische Commissie aan de door hen gekozen medici worden opgegeven de namen van de te kiezen spelers. Deze zijn verplicht zich binnen een bepaalden termijn te laten keuren. En pas nadat de betrokken spelers zijn goedgekeurd, worden de namen gepubliceerd.

Wanneer in dit jaar de Technische Commissie zal samenwerken met een medicus (wat tot nu toe door omstandigheden buiten de macht van de commissie om niet tot stand is kunnen komen) dan zal men m.i. deze gedragslijn moeten volgen.

Bovendien is deze dan nog gemakkelijker te volgen, waar deze medicus dan alle spelers, die voor een vertegenwoordigend elftal in aanmerking komen, ook „medisch" zal keuren. Hierdoor wordt het bezwaar, dat dit systeem langzaam zal werken, dan ondervangen. In de praktijk zal dan een nieuwe ster eerst gekeurd moeten worden, voordat zijn ontdekking wereldkundig wordt gemaakt.

En dan vooral een verplichte keuring en een bindend advies van den keurenden medicus!

F. C. KUIPERS.

TRAINING

U vraagt me enkele opmerkingen te maken over „training".

Hierover valt weinig nieuws meer te vertellen. Iedereen weet:

dat het kleine dagelijksche beetje het moet doen;

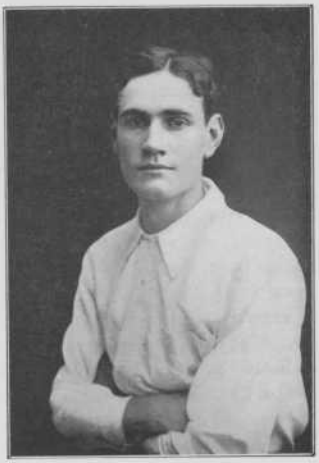
dat regelmaat plicht moet zijn;

dat „all round zijn" de uitblinkers in een speciaal deel zal geven.

Dus verschillende sporten beoefenen.

Ofschoon roeien en voetballen b.v. moeilijk samengaan (let U maar op, zoodra voetballers in een raceploeg zitten, beginnen hun medespelers zelfs aan te voelen, dat er wat aan mankeert), is het voor beide sporten toch bevorderlijk, dat ze afzonderlijk beoefend worden.

En wil men nog verder gaan, dan zal men elke plaats in een spel ingenomen moeten hebben, om een goed speler te kunnen zijn.

JUST GÖBEL

Zoo gaat het ook met de training voor athletiek: niet zich dadelijk specialiseeren, maar elk onderdeel apart eerst beoefenen. Later komt wel voor den dag, waarvoor men het meest geschikt is.

Lichamelijke opvoeding vraagt niet naar uitblinkers, maar zal ze tenslotte geven.

Training eischt dus systeem en de geringe dagelijksche oefening „doet het hem". Maar daarnaast is als hoofdvereischte, dat men zich geheel kan geven. In een sportsfeer leven, doet ook wat. Geen belemmerende dingen of bezwarende omstandigheden.

Eisch van een zakenman niet, dat hij zijn hoogste sportprestaties toont. Sport is goed voor „de zaak", maar de zaak niet voor de sport.

Wel is juist noodig, dat men, om tot de hoogste sportprestaties te komen, een gedeelte van den dag hersenwerk verricht (alsof men dat bij het spelen niet noodig heeft, zal men zeggen). Het lichaam vraagt dit om in evenwicht te blijven.

Sport is middel, dat is juist, maar kan op een gegeven oogenblik, als het tijdelijk doel wordt, ook alles opeischen.

Elke sport zal natuurlijk in zijn onderdeelen beoefend moeten worden. Uithoudingsvermogen, techniek en stijl.

Ofschoon voetbalsport werkelijk den minsten tijd vergt, moeten toch deze onderdeelen niet vergeten worden en men moet niet alles op de intuïtie laten aankomen. Techniek is vereischte en kan een groot tekort hieraan goed maken.

Bij zware sport, waar serieuze training noodig is, is het wenschelijk, dat dit onder goede leiding gebeurt. Want, al zullen sportbeoefenaars zeer goed weten, wat tot de training behoort en waarop gelet dient te worden, om overtraining te voorkomen, toch is het een vereischte, dat iemand hen onder contrôle houdt. Gewicht enz. zal gecontroleerd

moeten worden en men moet dit niet aan hen zelf overlaten, aangezien deze voortdurende contrôle op eigen lichaam tenslotte noodlottig kan worden.

Het voortdurend de aandacht op zich zelf concentreeren is nadeelig. Iemand, die alleen leeft om gezond te zijn, zal tenslotte eindigen met ongezond te worden. Dus hetzelfde principe volgen als in een ziekenhuis. Patienten worden door het verplegend personeel gecontroleerd en behooren niet zich zelf te controleeren. Ik heb roeiers meegemaakt, die door het angstvallig nagaan van hun gewicht buiten hun doen raakten.

Bij training behoort een rationeele voeding. Het lichaam vraagt wel naar wat het noodig heeft, maar toch zou het niet kwaad zijn hieraan tegemoet te komen Verhoogde spierarbeid verlangt verhoogde calorieëntoevoer, die in den vorm van vet het geschiktst is, om het niet noodzakelijk te maken, dat men te groote hoeveelheden behoeft te eten en zoo overbelasting van de spijsverteringsorganen te voorkomen. Maar koolhydraten blijven toch de hoofdzaak (uitgezonderd dan alcohol). Roeiers echter moeten ook een goed stuk vleesch eten (in oorlogstijd werd dit vervangen door kaas), daar de spieren naast de koolhydraat-stofwisseling nog een eiwit-stofwisseling hebben, die speciaal verhoogd is bij vermeerderde tonus der spieren, wat bij roeien het geval is (het evenwicht bewaren veroorzaakt deze).

Algemeen bekend is, dat rooken door zijn nadeelige uitwerking op het hart en zenuwsysteem fataal is voor sport. Ziet men onder de beste voetballers toch nog rookers, dat zal bij roeiers niet gaan, al was het alleen maar, dat de keel te droog wordt. Gedurende de vóórtraining — het wennen aan elkaar, tot de boot stil ligt — kan het nog wel worden toegestaan, maar tijdens de training zal men het wel uit zijn hoofd laten. Rookverbod moet voor elken sportbeoefenaar gelden.

Of het geringe gebruik van alcohol bij de uitoefening van sport al of niet schadelijk is, is eene nog niet uitgemaakte kwestie.

Elke sportbeoefenaar weet zeer zeker al deze onderdeelen van de training: levenswijze, voeding, rooken, alcohol, enz. Eveneens zal algemeen bekend zijn, dat tijdens wedstrijden niet te koud en te veel water gedronken moet worden. Beter is gorgelen met koud water.

Sommigen ziet men klontjes suiker nemen, anderen tegen het eind van een wedstrijd een beetje alcohol als stimulans gebruiken.

Maar wat ik nog nooit hier aangetroffen heb is, dat men eenige aandacht schenkt aan het zoutgebruik. Zout immers is het allervoornaamste van de voeding. Bij bepaalde nierziekten, waarbij men zout aan de patiënten onthoudt, kan dat soms stoornissen geven. Ze worden absoluut lusteloos. Zout heeft men nu eenmaal noodig.

Het is een bekend feit, dat in de Rocky Mountains wilde dieren geregeld naar de „lickstones" of daar genoemd „saltlicks" gaan. De ruwe bodem, die op verschillende plaatsen uit zout bestaat, is op verscheidene plekken glad geworden door het likken der wilde beesten, waarvan elke soort zijn vaste plaats schijnt te hebben.

De gedachte is toen opgekomen, dat, indien dat zout goed is voor dieren, het ook goed voor menschen kon zijn, want dieren doen nooit iets voor niets.

Driscol of Wilde, voor jaren middelgewicht kampioen bokser van Engeland, heeft dit met succes toegepast.

Hij wist, dat hij het zout, dat hij door het transpireeren verloor, weer moest toevoeren, om niet lusteloos te worden.

In den bijbel leest men in Mattheus V : 13 : Gij zijt het zout der aarde ; indien nu het zout smakeloos wordt, waarmede zal gezouten worden ?

Het bewijst, dat men niets heeft om het zout te vervangen.

Bij groote hitte geeft men veel zout af en men raakt dus een wel heel belangrijk iets, naast vocht, kwijt. Roeiers raken soms in 15 minuten tijd 1 L. vocht kwijt door de huid. Men ziet ze hoogstens klontjes suiker eten en water of thee drinken, maar nooit zout gebruiken. Bij tennissers en voetballers heb ik dit ook nooit gezien.

Ze zijn soms te mat om verder te spelen, lusteloos en zonder eenige energie, net als de patiënten, bij wie door een dieet zout onttrokken wordt. Een glaasje zout water vóór den wedstrijd zou velen geholpen hebben. Er schijnt dus nog heel wat te doen te zijn, om op peil te blijven.

Een van de beste en oudere spelers, die ik ooit ontmoet heb, zei eens: „ze doen tegenwoordig van alles aan je, maar je speelt het beste, als je in je gewonen doen blijft. Hij kon nu eenmaal niet buiten z'n bittertje.

Zoo ziet men alweer, het kan gevaarlijk worden, als stoffen, waaraan het lichaam eenmaal gewend is, onttrokken worden. De een neemt zout, de ander bitter!

M. J. GÖBEL.

ZWALUW, WAARHEEN IS UW VLUCHT...

DE zaak was zoo, dat ik er lang over gedacht heb, om indertijd mijn burght, die daar nu al zoovele honderden jaren aan wind en weêr het hoofd geboden heeft, te verdoopen in „Zwaluwennest".

Het is inderdaad een mirakel, zoovele Zwaluwen er onder de beschuttende daken van mijn kasteel bescherming zoeken. Als ik van uit mijn vensters naar buiten kijk en mijn oogen laat dwalen over de velden en beemden, zooals ze daar in deze natte Augustusmaand, tusschen twee onweersbuien in, door de zon beschenen liggen te blinken, dan treft mij het montere en drukke beweeg van deze vroolijke diertjes.

Er is iets jongs, iets teeders, en tegelijk iets grilligs in alle bewegingen van de Zwaluw. Ziet, hoe ze met hunne donzige buikjes scheren over het water, turend naar een smakelijk hapje. In één lange streek schieten ze voort, om dan plots het fijne stuurtje te wenden en er in een geheel andere richting van door te gaan. Het gedoe van deze vogels en het spel van hun subtiel beweeg heeft mij somtijds in stille admiratie gevangen gehouden en vooral als de geheimzinnige en weemoedige schemering over de velden komt aanzweven, als het water in den vijver zoo roerloos ligt te glanzen en de kruinen van de oude eiken zich zoo scherp afteekenen tegen den teeder-blauwen

„BEP" WILLING, onze Penningmeester.

hemel, in dien ure vooral, als wij met een zekeren hang naar zwaarmoedigheid ons in sombere gedachten vermeien, dan is dat kwieke leutige vleugelspel van de Zwaluwen van zoo'n innige bekoring en van zulk een nuttige afleiding.

Als ze in het najaar onze koude streken verlaten, is dat afscheid mij altijd heel pijnlijk en de dag van hun vertrek stemt mij droevig. Gelukkig is het geen afscheid voor altijd en even stellig als wij weten, dat zij op zekeren najaarsdag van ons vertrekken, even zeker weten wij ook, dat zij in het voorjaar weer terugkomen zullen.

O, die blijdschap op het kasteel, als de eerste lenteboden worden gesignaleerd! Jong en oud juicht van pleizier en wij zouden ons willen uitsloven, om aan de teruggekeerde wereldreizigers een echt jolijtig onthaal te verschaffen. De komst van de zwaluw beteekent immers de nadering van een hoopvollen tijd, van een tijd vol bloemen en vol schoonheid. Als de zwaluw er eenmaal weer is, dan is het leed van den winter snel vergeten en dan komt de levensblijheid van den zomer ons weer tegemoet.

En daarom heb ik dien naam van „De Zwaluwen" voor dat korps van jonge voetballers altijd zoo aardig gevonden. Ik weet niet, wie er de uitvinder van is, maar het is in ieder geval iemand, die het goede besef van de situatie heeft gehad, één, die mogelijk bij intuïtie, heeft aangevoeld, dat voor jonge frissche kerels, die hoopvol het leven intreden en van wie de voetbalsport goede verwachtingen heeft, dit de juiste naam moet zijn. Zij fladderen nog wel een beetje en zij zijn een beetje grillig in hun doen, maar zij dragen de belofte van de toekomst en juist om die belofte was het den oprichters van de vereeniging „de Zwaluwen" te doen.

Ik ben overtuigd, dat „de Zwaluwen" gedurende hun 20-jarig bestaan enorm veel goeds hebben gedaan voor de verbetering van ons spelpeil en hoevelen van onze allerbeste internationals zijn er niet begonnen in het Zwaluwenhemd!

Op de Burght dus ook herdenken wij in eerbied en met vreugde alles, wat „de Zwaluwen" in de vervlogen 20 jaren voor ons voetbal hebben verricht en wij vertrouwen, dat deze vereeniging in den loop van de komende jaren zal voortgaan aan ons voetbal jonge veelbelovende spelers te schenken. Neemt, beste Zwaluwen, steeds een hoogere vlucht!

JAN VAN BUITEN.

DE ZWALUWEN EN DE PROVINCIE

ONDANKS het feit, dat de Zwaluwen, tengevolge van de veranderde werkwijze van de T. C. veel van hun portée hebben ingeboet, is in de provincie nog een ruim en dankbaar arbeidsveld voor hen weggelegd. Ik doel hierbij in het bijzonder op de training. Eene vergelijking tusschen de wijzen, waarop in het Westen en in de provincie de training wordt opgevat, valt ontegenzeggelijk in het nadeel van de laatste uit. Weliswaar hebben we ook hier uitnemende oefenmeesters, doch nog lang niet genoeg is, vooral bij de jongeren, doorgedrongen, van hoe groot belang het is de training onder ter zake kundige oefenmeesters nauwlettend te volgen. Hoe geheel anders is dit in het Westen, waar men alom kan constateeren, dat vooral de jeugd zich met alle energie aan de training onderwerpt.

Wat kunnen de Zwaluwen hier echter aan doen? Een uitnemend propaganda-middel is m. i. het organiseeren van oefenwedstrijden voor jongeren, wedstrijden, waarin uitsluitend aan het opkomende voetbalgeslacht de gelegenheid wordt geboden zijn aanleg te demonstreeren voor hen, die tot de selectie-commissies van den N. V. B. behooren. Ik ben er van overtuigd, dat dergelijke wedstrijden de volle belangstelling van de provinciale jeugd-voetballers zullen hebben en het hunne er toe zullen bijdragen, dat de training in clubverband veel intenser zal worden opgevat. Veelal zal het organiseeren van deze oefenwedstrijden eene geregelde competitie-afwikkeling niet in den weg staan, waar het zeer goed mogelijk zal zijn, dat deze op Woensdagmiddagen gehouden worden.

Als deze wedstrijden dan nog worden bijgewoond door een der bekende oefenmeesters, die na afloop hiervan eene bespreking houdt over de gemaakte fouten, dan twijfel ik er niet aan, of de Zwaluwen zullen het hunne er toe bijdragen, om de training in de provincie binnen juiste banen te leiden en hiervoor enthusiasme te wekken.

De belangstelling zal men zóó hoog moeten opvoeren, dat de lessen der trainers overgebracht worden naar de clubs, waaruit de deelnemers afkomstig zijn, zoodat deze lessen zich als een olievlek zullen verbreiden.

Natuurlijk is hiertoe eene innige samenwerking tusschen de Districtscommissies eenerzijds en de clubbesturen anderzijds noodzakelijk. Aan de Zwaluwen om deze samenwerking in het leven te roepen en onder de jongeren het noodige enthusiasme te wekken!

W.

DE MOOIE TAAK VAN DE ZWALUWEN

HET vriendelijk, om niet te zeggen vereerend, verzoek, om een stukje te schrijven voor het Gedenkboek van „De Zwaluwen" heeft me in 'n impasse gebracht, grooter dan ik verwachtte, toen ik zoo gereedelijk m'n toezegging deed, om voor een stukje te zorgen. Een toezegging, die me thans bedenkelijk lichtzinnig voorkomt, want zal er nog iets zijn om over te schrijven, waarover door één der andere zonder twijfel talrijke en beste medewerkers aan dit boek niet geschreven is? Maar... belofte maakt schuld en 't komt

Het Stadion, waar menige Zwaluwen-wedstrijd plaats vond.

den Zwaluwen zeer zeker toe, dat ik m'n vulpen terdege uitpers, teneinde te trachten eenige vriendelijke woorden voor deze glorieuze en ambitieuze club er uit te krijgen.

Hier in m'n vacantie-oord mag ik eigenlijk niet aan voetbal denken, maar ik ontkom er niet aan. Want ook hier in dit vreedzame dorpje, waar de menschen er toch uitzien of zij geen vlieg kwaad kunnen doen, wordt gevoetbald. Eén van m'n omzwervingen voerde me langs 't voetbalveld, dat wel eenigszins tegen een sterk glooiende helling op ligt, tusschen landhuizen en knollenvelden, en dat wel wat hobbelig en knoestig lijkt, maar... 't *is* een voetbalveld van een club, die in de lagere regionen van een provincialen bond speelt.

Wie gelegenheid heeft ons land door te trekken, per trein, per tram, per auto, per fiets of te voet, hij zal overal, letterlijk overal, waar hij komt, goalpalen ontdekken;

op zandwoestijnen, op heidevelden, op vette kleigronden, kortom op terreinen, waar oogenschijnlijk onmogelijk gevoetbald kan worden, maar waar toch gevoetbald wordt. Dat teekent de ontwikkeling van ons spel in de breedte en 't is het werk van den N. V. B. en van de Erkende Bonden, dat die ontwikkeling zulke enorme afmetingen aangenomen heeft.

Voor de instandhouding van ons spel kan men daarmee echter niet volstaan en daartoe is noodig een ontwikkeling in de diepte, m.a.w. verbetering van het spelpeil. En hier komen we op het terrein van „De Zwaluwen". Zeker, ook de Bond heeft die taak, en daarvoor is de Technische Commissie er dan ook. Doch naast het officieele lichaam kan het officieuze zoo vaak uitmuntend werk doen en de vereeniging „De Zwaluwen" héeft dat gedaan.

In vroeger jaren beteekenden de „Zwaluwen" voor het groote publiek de tegenpartij van het Nederlandsch Elftal, als dit kort voor een landenwedstrijd een oefenwedstrijd spelen moest. De „Zwaluwen" hebben zich daarmee een groote populariteit verworven. Ik herinner me, als jongen, veel van die oefenwedstrijden, die destijds vaak in Den Haag gespeeld werden, te hebben bijgewoond. De groote meerderheid van het publiek schonk met één van die grillen, die het publiek eigen zijn, den „Zwaluwen" haar gunsten, en aldus aangemoedigd slaagde de partij, die noodzakelijk de zwakste moest zijn, er dikwijls in om te winnen. Die wedstrijden waren vaak zelfs proef-wedstrijden, en 't is wel eens voorgekomen, dat bijna de helft van de „Zwaluwen"-ploeg de week daarop in 't oranje speelde.

Er zijn trouwens heel wat spelers geweest, die hun weg naar het Nederlandsch Elftal via „de Zwaluwen" vonden; veel jeugdige „sterren" werden ontdekt in die wedstrijden van „de Zwaluwen" en natuurlijk eveneens in de vele andere, die tegen buitenlanders gespeeld werden. Dat is nu juist altijd 't aardige van deze vereeniging geweest. Terwijl het Nederlandsch Elftal steeds moest zijn samengesteld uit de spelers, van wie aangenomen werd, dat zij op dat moment de besten waren, konden „de Zwaluwen" met proef-elftallen uitkomen. Het werk van „de Zwaluwen" is dan ook van ontzaglijke beteekenis voor de Nederlandsch-Elftalcommissie geweest en 't kan dan ook geen toeval zijn, dat zoolang „de Zwaluwen" bestaan, de heer *Hirschman* zoowel lid dier commissie als bestuurslid van „De Zwaluwen" geweest is.

Juist nu de Bond in de breedte zoodanig gegroeid is, dat hij volwassen mag heeten, is verbetering van het spelpeil, en dan ook over de geheele breedte, een eerste zorg. De beteekenis van de vereeniging „De Zwaluwen", die daarvoor nog zooveel nuttigs kan doen, zal in de toekomst dan ook eer toe- dan afnemen, en daarvoor zullen de tegenwoordige bestuursleden, wier namen alle een buitengewoon goeden klank in de voetbalwereld hebben, wel zorgen!

Blaricum, 19 Augustus 1927. A. VAN EMMENES.

K. J. J. LOTSY

KAREL LOTSY, gewoonlijk *met* voornaam vermeld ter onderscheiding van zijn, eveneens in den N.V.B. zeer bekenden — maar dan meer als speler — bloedverwant Dirk Lotsy, werd in November '24 tot bestuurslid der Zwaluwen gekozen.

't Was een benoeming, die in voetbalkringen nogal de aandacht trok.

Lotsy was n.l. mede-oprichter en bestuurslid van de vereeniging „de Nederlandsche Corinthians" en 't was niet onopgemerkt gebleven, dat er tusschen Corinthians en Zwaluwen nogal eens wrijving was geweest.

Toch hebben degenen, die daarom meenden, dat de candidatuur Lotsy niet de juiste keuze was, misgezien. De benoeming van Lotsy heeft juist tusschen beide lichamen een nauwer contact gebracht en misverstanden hebben plaats gemaakt voor wederzijdsche waardeering en samenwerking.

Als het Ned. Elftal 't veld in komt.

E. G. Mundt. C. A. W. Hirschman en K. J. J. Lotsy.

Lotsy's eerste officieele voetbaltaak was wel een zeer bescheidene, maar voor den jeugdigen functionaris destijds niet minder gewichtig. Als op 10 April 1910 Holland en België elkaar ontmoeten op 't H. F. C. terrein — de beroemde 7—0 dag — wordt Karel aangewezen de officieele gasten naar hun plaatsen te brengen. Hoe voelde de jonge H. F. C.'er zich!

Maar dan volgen spoedig gewichtiger functies; de promotie gaat zelfs heel snel.

Zooals bij meer van ons 't geval is geweest, is ook voor hem een tweede secretariaat de eerste bestuursplaats, waarbij hij zich niet bepaalde tot een administratief gedeelte, maar tevens als organisator der jongere elftallen zéér verdienstelijk werk deed voor zijn club. Dan onderbreekt een circa 2 jarig verblijf in the United States zijn voetbalcarrière. De oorlog doet ook hem terugkeeren.

De krijgsmansjas is geen bezwaar, om met animo weer voor de zaak van voetbal te gaan werken. De oude club kan zijn enthusiasme best gebruiken en aan haar geeft Lotsy zich dan ook geheel.

Door de eerste oorlogsjaren weet men zich heen te werken en als H. F. C. in '17 voor de keuze van een nieuwen voorzitter komt te staan, wordt K. J. J. Lotsy als zoodanig benoemd.

't Is bij deze benoeming, dat ik even moet stilstaan.

't Voorzitterschap onzer eerste-klasse vereenigingen is in de Nederlandsche sportwereld al sedert jaren een moeilijke taak en zooveel te meer, wanneer dat betreft een club als H. F. C., de oudste en ik zou durven zeggen de, in *alle* kringen in den lande, meest gewaardeerde vereeniging.

Daarvan te worden gekozen als leider, den troon te beklimmen, waarop eens Mulier zetelde en na hem Van Waveren, Swens, De Breuk e.a., is *op zich zelf* een onderscheiding. 't Was niet zonder aarzeling, dat men hem dien hoogen post toevertrouwde. Maar in alle opzichten heeft de gekozene zich die onderscheiding waardig getoond.

Zijn bestuursperiode is niet gemakkelijk geweest.

Wie, die met 't Hollandsche voetbal meeleeft, herinnert zich niet de stemming, toen we H. F. C. uit de 1e klasse zagen verdwijnen? Maar wie van onze voetbalmenschen heeft zich niet *met* H. F. C. verheugd, toen we haar weer zagen terugkeeren op de plaats, waar zij thuis hoort.

Zóó iets bereikt een club niet alleen met goede spelers. Daarvoor is ook een krachtige leiding noodig.

En van die krachtige leiding was Lotsy, hoewel door omstandigheden toen geen Voorzitter meer, de ziel.

Voor hem en wij allen, oude clubleiders, kunnen dat zoo meevoelen, is dan ook *het* moment van zijn voetballoopbaan geweest, toen H. F. C., mede door *zijn* werken, teruggebracht was op de plaats, waar wij haar allen zoo graag terug zagen.

Dat is een kranige prestatie geweest, niet 't minst *van den leider!*

Deze energieke werker is voor ons Zwaluwen bestuur dan ook een beduidende aanwinst. Als één onzer onzen praeses in kennis van de spelers naar den kroon steekt, dan is 't Lotsy.

Evenals vroeger voor H. F. C. is hij thans Zondag in, Zondag uit op pad, om spelers voor 't Nederlandsch Elftal en zijn onderdeelen op te zoeken.

Het naar voren brengen van spelers als o. m. v. d. Meulen en v. Heel was zijn werk.

Een dergelijk actief aandeel in ons sportleven neemt men niet in zonder terecht of ten onrechte eens aanleiding te geven tot critiek. „Trop de zèle" is Lotsy wel eens verweten. Mogelijk! en óók mogelijk, dat anderen zich daarover wel eens verongelijkt of wat achteruit gezet gevoelden.

Maar zonder doorzetten, héél krachtig doorzetten, bereikt men niets en dan *moet* er wel eens iets of iemand wat achteruit gesteld worden.

Van deze werkzame figuur is voor onze vereeniging nog veel te verwachten, ook al leggen andere N. V. B. functies beslag op hem.

Van deze is 't drukke ambt van Voorzitter der Westelijke Elftal-Commissie voor hem wel 't meest aantrekkelijke.

Jammer dat hij met zijn medeleden één taak — de ruw-spel-commissie — gemeend heeft te moeten neerleggen. Daar wachtte voor iemand als Lotsy een mooi arbeidsveld, want met de Commissie is 't ruwe spel helaas niet verdwenen, al schijnt men dat an allerhöchster Stelle aan te nemen.

Een mooie voetballoopbaan heeft deze Zwaluwen-bestuurder achter zich, wij verwachten, dat hij nog een heele mooie vóór zich heeft.

P. A. DE H.

AMATEURISME

EEN zucht van verlichting zal in 't vaderland zijn opgegaan.

Het C. I. O. en de F. I. F. A. zijn het te Parijs eens geworden over het begrip „Amateur" voor 't a.s. Olympisch toernooi te Amsterdam.

Den buitenstaander zal 't misschien ontgaan, waarom een schijnbaar zoo eenvoudige kwestie maanden en maanden op een oplossing moest wachten, hoe men haast tot in 't oneindige vergaderde over de definitie, wie wel en wie niet amateur-voetballer is.

Een 25 jaar geleden zou deze kwestie dan ook geen kwestie geweest zijn.

Maar *nu* komen op zoo'n Olympisch toernooi spelers, uit misschien twintig verschillende landen met allemaal verschillende maatschappelijke toestanden, tegenover elkaar.

2 April 1926. Twee Zwaluwen-elftallen bekampen elkaar op het H. F. C. terrein.

In dezen wedstrijd werd de huidige rechtsbuiten van het Nederlandsch Elftal, J. J. G. H. Elfring (2e van rechts), toen nog een „onbekende grootheid", ontdekt. Voor de samenstelling dezer beide elftallen gelieve men blz. 145 op te slaan.

Nu is voetbal niet meer alleen een spel voor jongelui uit meer gegoede kringen, maar is een sport geworden voor alle rangen der maatschappij.

Nu is een voetbalclub geen vriendengroepje meer, maar neemt meer en meer de allures eener naamlooze vennootschap aan.

Of 't dan vroeger zoo heelemaal anders was?

Oh jé, héélemaal anders.

Was je lid geworden van een voetbalclub, dan werkte je 's Woensdags en 's Zaterdags je boterham thuis met den meesten spoed naar binnen en holde naar 't veld, trui en voetbalbroekje onder de demi, voetbalschoenen aan een touwtje in je hand.

De enkele boffers, die dicht bij 't veld woonden, trokken thuis ook nog de schoenen aan en klosten dan met veel geluid over de straatsteenen.

We werden daarom geloof ik „ballensjotters" genoemd.

Op 't veld gekomen, keek je 't eerst uit naar den „Commissaris van materieel".

Dat was een gewichtig personage, die den bal bewaarde en thuis oppompte. Dat moest een actief lid zijn, want was hij er niet, dan was de bal er ook niet. Omdat je er niet den eersten den besten voor nam, bedong zoo iemand voor dat werk allerlei concessies als, vrij van palen halen en opbergen, vrij van kalken etc.

Zei de bal onder 't spelen „floep" en was ie leeggeloopen, dan kwam die medicijnmeester op 't appèl en keek heel gewichtig. Wist hij geen raad, dan waren we wanhopig, want dan konden we „huis toe" gaan.

Een ras-echt „Amateur"-elftal!

Maar lapte hij 't geval voor elkaar, dan waren dankbare blikken zijn deel en zou je hem wel eere-lid willen maken.

Was hij dus present, dan gingen de ouderen alvast wat trappen en de jongeren haalden de goalpalen op.

Eerst mochten wij die opbergen in een naburige gemeenteschool, maar de bovenmeester begon al gauw bij B. en W. te klagen, dat we den boel zoo vuil maakten. Dat loog die man maar, hij had de „pé" aan ons met dat „moderne" spel.

Toen kregen we onderdak bij een tuinman in de buurt van 't veld. Onze goalpalen zetten we dan in gaten, in den grond gemaakt. Die werden door 't gebruik steeds wijder en wijder en we moesten ze af en toe wat aanplempen. We droegen dan allemaal wat klei aan en boetseerden 't geval wat dicht, want anders hingen de goalpalen zoo uit 't lood.

Hoekvlaggen hadden we wel, die waren niet zoo duur.

Van goalnetten hadden we nog nooit gedroomd, van kalklijnen evenmin.

Maar toen er eens een echte match gespeeld was, leerden we die luxe ook kennen.

Oorspronkelijk kalkten we met een tweedehandsch stucadoorskwast.

Toen schreef een meneer van een sport-artikelen-zaak een brief over een kalkmachine.

't Bestuur vergaderde, wij vergaderden, en na al dat vergader besloten we zoo'n instrument aan te schaffen, gedeeltelijk à contant, gedeeltelijk op den pof.

1 Maart 1927. Zwaluwen—Roode Duivels (0—3) te Brussel.

Staand v. l. n. r.: C. H. Campman, A. S. Scheeffer Jr. P. J. M. Bakker. J. Zuidema. K. H. Haak. C. J. Quax. G. J. Krom (reserve). F. A. Leerkotte (reserve).
Knielend v. l. n. r.: P. v. Reenen. M. J. Schetters. C. Oldenburg. C. A. v. Dijke.

Van dat lamme ding liep altijd 't wieltje af en toen de reparatie-rekening in de kwartjes ging loopen, moest het weg en werd de stucadoorskwast weer in eere hersteld.

We hebben 't ook wel eens met witte linten geprobeerd, maar daar brak je je hals over, dus die maatregel ging over.

In Paasch-, Pinkster- en Kerstvacantie was je niet van 't veld af te slaan en speelde je tot donker of tot 't te mistig werd.

's Morgens was 't nog 't leukste. Dan waren er soms niet veel leden en ging je goal schieten. Dan kreeg je een heeleboel ballen te verwerken en daar ging 't om.

's Middags waren er meestal meer, sommigen met logé's. Desnoods speelden we dan met drie backs of zes voorwaartsen. Maar als er te veel waren, dan werden de jongsten naar huis gestuurd en die gingen dan grienend weg.

Toen kwam er een heusche competitie en moest je een of tweemaal buiten de stad spelen. De club zorgde alleen voor de gezelschapskaart, maar je kaartje kreeg je alleen bij gelijk overgeven van 't reisgeld. Stond je als heel solide te boek, dan werd er wel eens een tijdje gepoft. Ook gebeurde 't wel een heel enkelen keer, dat de ouderen wat bijsprongen voor een der jongeren of voor een heel goejen speler, die erg krap zat.

('t Eerste verschijnsel van afwijking van 't zuivere amateurisme misschien.)

Een algemeene vergadering was ook iets heel gewichtigs.

Dan noemde je elkaar „meneer" en sprak elkaar met „U" aan.

't Gewichtigste was de bestuursverkiezing, want eigenlijk zat je daar graag allemaal in.

Hadden we wat 't land aan een der bestuursleden, dan durfde je hem toch niet te wippen, want dat gaf zoo'n ruzie in de club. Zoo iemand raakte je dan alleen kwijt, als hij eindexamen deed, of heelemaal geen examen deed, en Pa hem van school afnam en naar de kostschool stuurde.

Was op zoo'n Algemeene de commissaris van materieel gekozen en de benoeming was aangenomen, dan slaakte je allemaal een zucht van verlichting, want de zorg voor onzen eenigen bal was toch wel 't gewichtigste ambt.

Bij de rondvraag deed bijna niemand een mond open en dan gingen we naar huis, d. w. z. de jongeren. De ouderen bleven nog een borrel drinken en dan werden feitelijk de clubzaken nog eens flink behandeld.

Zóó was het vroeger!

En hoe is 't nu?

Laat ik geen vergelijking maken. 't Zijn twee ongelijksoortige grootheden geworden.

Maar over amateur of geen amateur hadden we geen zorgen.

De club had 't geld *niet*. Had je 't zelf ook niet of had je 't er niet voor over, dan bleef je thuis. Heel eenvoudig. Maar toch geloof ik niet, dat de ouderen *hun* tijd hadden willen ruilen voor dien van nu. Onze club was ons eigen huishoudinkje, waarin we zelf baas waren, en waarin we leerden de tering naar de nering te zetten.

't Heeft ons gegeven een mooie, een rijke, een onvergetelijke periode van ons leven, die we voor niets zouden hebben willen missen en daarom benijden we geen oogenblik de spelers van thans om hun mooi ingerichte velden, kleedlokalen, en vergoedingen voor alles en nog wat.

Onze tijd was mooier!

„VETERAAN".

H. W. H. HERBERTS

HET verzoek van den samensteller van dit boek, om een bijschrift te geven bij de beeltenis van Herberts, was oorzaak, dat ik me op zekeren avond terugvond weggedoken in een uiterst comfortabele clubchair in de werkkamer van het jongste bestuurslid der Zwaluwen, welk lid, zooals de belangstellende lezer weet, het welvarende Betuwsche dorp Elst tot woonplaats heeft. „Dat zal toch wel een door-gefourneerd provinciaal moeten zijn!" zal de leek snedig opmerken, waarbij onwillekeurig het beeld „van met couranten dichtgeplakt" voor hem zal oprijzen. De ingewijde weet echter wel beter. 'n Veel omvattende werkkring, die hem in aanraking brengt met lieden uit alle windstreken, 'n groote mate van persoonlijkheid en last but not least 'n jarenlang contact met de sportwereld, hebben Herberts behoed voor het benepen provincialisme, waarvan men — en dit dikwijls niet geheel ten onrechte — zekere lieden beticht.

H. W. H. HERBERTS.

Een innig contact met de sportwereld, dàt heeft Herberts in den loop der jaren zeer zeker gehad. 't Begon met de athletiek, toen Herberts in 1910 zijn Elster gymnastiekclub vertegenwoordigde op athletiekwedstrijden te Nijmegen, waar hij eventjes vier eerste prijzen in de wacht wist te sleepen. Toen hij daarna in het destijds befaamde Arnhemsche U. D. I. werd opgenomen en zich geregeld met de cracks van dien tijd, als Minkman, de gebr. Evers, Hoogveld, Lingbeek e. d. kon oefenen, ging het crescendo. In het voorjaar van 1914 bereikte hij zijne top-prestatie, toen hij te Eindhoven, dank zij intensieve training, doch zeer zeker niet minder dank zij zijne formidabel lange onderdanen, het kampioenschap en het Nederl. record vèr-springen met een sprong van 6.58 M. op zijn naam bracht.

Inmiddels was hij lid van Vitesse geworden, doch tusschen de kalklijnen heeft hij het niet zoover gebracht als in de athletiekbeweging. Een gebroken sleutelbeen beëindigde zijne carrière van actief-voetballer, een loopbaan, die voornamelijk in het 2e team der groote Arnhemsche was doorgebracht.

Achter de groene tafel heeft Herberts Vitesse, waaraan hij jarenlang zijne allerbeste krachten wijdde, echter uitnemende diensten bewezen. 'n Scherp combinatievermogen, 'n sterk geheugen — mede een gevolg van zijn journalistieken arbeid in het dagelijksch leven — alsmede een gezond oordeel, wars van doorgedreven chauvinisme, stempelden hem tot den bestuurder par excellence. Was 't wonder, dat Herberts ook buiten het clubverband de aandacht trok en benoemd werd tot lid der Oostelijke XI-tal commissie? Ware het niet, dat hij afkeerig was van de voetbalpolitiek, zeer zeker zouden benoemingen in districts-commissies e.d. niet uitgebleven zijn.

't Publieke en zaken-leven legden echter hoe langer hoe meer beslag op zijn werkkracht en toen in 1924 zijne benoeming tot lid van de Kamer van Koophandel te

Arnhem volgde, besloot hij zich uit de sportwereld terug te trekken. Spoedig is hij op dit besluit teruggekomen en wel in 1926, toen hij tot lid der N.E.C. werd benoemd.

De ingewijden weten met welk een animo Herberts deze functie waarneemt, hoe hij, de erbarmelijke verbindingen ten spijt, er Zondag aan Zondag op uit trekt, hoe hij steeds weer aanwezig is op de vergaderingen der verschillende sub-commissies, kortom hoe hij het: „Wât gedaan wordt, is waard goêd gedaan te worden", in toepassing brengt. Niet huiverig om nieuwe spelers te pousseeren, aan den anderen kant er niet tegen opziend een speler, die een enkele maal niet algeheele voldoening heeft geschonken, alsnog een fair chance te geven, ziedaar de lijn, welke Herberts in dit college volgt.

Moge het Herberts nog langen tijd gegeven zijn, zijne uitnemende krachten aan het Hollandsche voetbal te wijden!

W.

KERSTTOER PARIJS 1923

MET buitengewoon veel genoegen geef ik aan de uitnoodiging van den samensteller van dit gedenkboek gehoor, om den toer naar Parijs in 1923 aan de vergetelheid te ontrukken. Het genoegen van mijn kant bestaat niet zoozeer, zooals U zult begrijpen, in het, zij het dan ook weinige werk, dat het schrijven van een artikeltje met zich medebrengt (iets wat ik bovendien zeer gaarne voor de Zwaluwen over heb), als wel, dat ik nu weer eens, rustig achter m'n schrijftafel, alle mooie en vroolijke momenten, waaraan bovengenoemde toer zoo buitengemeen rijk was, aan m'n geest kan laten voorbijgaan. De lezer zal het mij ten goede houden, dat ik hier geen juiste beschrijving ga geven van alles, wat die trip met zich mede heeft gebracht; ik zal zoo vrij zijn hier en daar een greep te doen uit die onvergetelijke oogenblikken, die we destijds tezamen in Parijs doorleefd hebben.

In leg hier den nadruk op het „tezamen", omdat juist dát woordje zoo goed weergeeft, welke geest er bij de toen aanwezige Zwaluwen heerschte. Het gebeurt op voetbalreizen uit den aard der zaak maar al te vaak, dat men zich gaat splitsen in meerdere kleine groepjes, die ieder voor zich zooveel mogelijk trachten te genieten van hetgeen er in deze of gene stad te genieten valt. Dit nu was bij den Kersttoer 1923 heel anders; tezamen werd de reis aanvaard, tezamen werden er een tweetal wedstrijden gespeeld, tezamen musea, theaters enz. bezocht en wederom gezamenlijk bracht de Parijsche sneltrein ons in Holland terug. Juist dit uitgaan „en bloc" bracht de stemming, welke toch al boven het middelmatige was, op haar hoogtepunt en nog altijd, als er bij voetbalgesprekken over gemaakte toeren gesproken wordt, dan blijkt het steeds weer, dat de Kersttoer naar Parijs in 1923 zeker aanspraak maakt de best geslaagde toer geweest te zijn, ooit door een Zwaluwen-elftal ondernomen.

Nog zie ik mezelf 's ochtends om even voor negenen den dag voor Kerstmis 1923 over de Vischmarkt naar het station spoeden, om de „snel" van negen uur te halen. Het was bij ons in Groningen hard winter, de sneeuw lag flink hoog en niettegenstaande m'n haast kon ik den lust niet bedwingen even aan den overkant op den grooten thermometer te kijken, hoe het met de vorst gesteld was. Het vroor toen 8° C. en leek het me wel eenigszins vreemd op weg te zijn, om den volgenden dag een voetbalwedstrijd te spelen, zij het dan ook in Parijs. Ik ging derhalve, alvorens in te stappen, even op de telegrammenafdeeling informeeren of er geen bericht van afkeuring voor me hing, precies zooals we dat gewoon waren, als we naar Veendam, Winschoten of een dergelijke wereldstad voor de competitie moesten.

's Avonds om 12 uur echter zaten we buiten op den boulevard naast Hotel Terminus St. Lazare ons kleintje koffie te drinken en begreep ik, dat er tusschen klimaat en klimaat nog wel eenig verschil bestond. De heer Blöte, die de leiding had van deze reis en die, laat ik 't er maar dadelijk bijvoegen, zich werkelijk op meesterlijke wijze van z'n taak gekweten heeft, had bovengenoemd hotel tot Zwaluwennest gepromoveerd, naar ik meen tot wederzijdsch genoegen, iets, wat nu juist niet altijd van hotels, die toerende elftallen tot zich nemen, gezegd kan worden (dan natuurlijk van de hotelzijde bezien).

Het terrein, waarop beide wedstrijden gespeeld werden (uitslagen zie elders) was een modderpoel gelijk, terwijl ook de kennismaking met den midvoor Nicolas veel gemodder met zich mee bracht. Dat heerschap putte zich uit in een demonstratief „hé!" geroep, het liefst met beide armen in de lucht, totdat als contra-prestatie één onzer midden in het veld, terwijl er geen Franschman in veld of wegen te bespeuren viel, plotseling den voet op den bal zette, zich naar de tribune keerde, beide armen ten hemel hief en een luid klagend „hé" liet hooren. Ik maak me sterk, dat zelfs Nicolas toen wel begreep, dat deze kleine demonstratie voor zijn voetbal-opvoeding bedoeld was.

25 December 1923. Zwaluwen—Red Star (1—1) te Parijs.

V. l. n. r. t. W. Reijdon (reserve). H. A. Vermetten. Th. de Haas. M. C. Sigmond. P. Tekelenburg. J. de Boer Jr., A. v. Beekum. J. B. Bulder. J. C. Tetzner. J. C. Weber. Jhr. A. W. Snouck Hurgronje. S. Sissing.

Na den eersten wedstrijd drukte trainer Bollington ons in een vrijwel kokend bad, zoodat ik nog niet begrijp, dat er toen geen ongelukken gebeurd zijn, om ons daarna met de een of andere vloeistof in te smeren, met het gevolg, dat een ieder 's avonds aan 't diner het gevoel had, alsof z'n geheele lichaam in brand stond. Toch had dit paardenmiddel tot resultaat, dat alle spelers den volgenden dag weer geheel en al fit waren, waar het Bollington per slot van rekening ook alleen maar om te doen was.

Den avond van den 1sten Kerstdag werd na een zeer genoegelijk diner een revue bezocht, als ik me wel herinner was het in „Palace", waar ons, Noordelijken provincialen, het noodige op het tooneel gepresenteerd werd, wat tot gevolg had, dat

er geen francstukken genoeg in circulatie waren, om als inwerp te dienen tot het verkrijgen van een binocle; en ik klap zeker uit de school, maar 'k wil den lezers toch de waarheid niet onthouden, als 'k vertel, dat Jaap hoogloopende ruzie kreeg met Jan, daar de een beweerde, dat de ander de kijker veel te lang bij zich hield; wie nu de een was en wie de ander, laat ik maar in 't midden; 'k zou er best een prijsvraag voor uit kunnen schrijven.

Na Palace mochten we even onder geleide naar Montmartre. Onze leiders pasten op ons, als een kloek op haar kiekens, zoodat niemand verloren ging. Door onze bekende Zwaluwen-speldjes waren we echter spoedig bekend als „Les Hirondelles" en menigmaal hebben we in zoetvloeiend Fransch moeten hooren „Les hirondelles volent bas, nous aurons du mauvais temps". Tijdig lagen we echter allen, na gehouden appèl, weer onder de wol.

Den 2en Kerstdag bezochten we 's morgens diverse bezienswaardigheden van Parijs en „teaden" 's middags na den wedstrijd in Claridge. Eén onzer bemerkte aan een tafeltje naast ons den ex-wereldkampioen bokser George Carpentier, toen nog de groote man op het hoogtepunt van zijn glorie. Een verwoed handteekenverzamelaar in ons midden liet zich een dergelijke kans, om een handteekening van „le beau George" te bemachtigen, niet ontglippen en het duurde niet lang of genoemde Zwaluw was met hem in een zwaar gesprek gewikkeld met het resultaat, dat er een reclamekaartje van „Pigalle" voor den dag werd gehaald, waarop Carpentier wel zoo welwillend was zijn handteekening in potlood te deponeeren. Meerderen onzer vonden het buitengewoon jammer, dat er geen ruzie kwam, want dan hadden we op een gemakkelijke en zeer billijke wijze Carpentier in allen ernst aan 't werk kunnen zien.

Deze Parijsche toer was voor meerdere Zwaluwen, waaronder ook ondergeteekende, de eerste en gelukkig niet de laatste kennismaking met den heer A. J. Coucke, en ik wil dit artikeltje niet eindigen, alvorens ook hem nog even naar voren te hebben gebracht als zijnde een man, die zonder veel omslag en rustig z'n eigen gang gaande, alles, wat hij maar even doen kon, regelde en ten allen tijde een ieder ten dienste stond met zijn zeer gewaardeerde raadgevingen. Ook tijdens de Parijsche Olympische Spelen in 1924 was hij voor ons, Nederlandsche voetballers, van ongekende waarde.

Tijdens onzen laatsten gezamenlijken maaltijd in Terminus werd door den aanvoerder der Zwaluwen aan den heer Blöte namens allen, die den toer hadden mede gemaakt, een herinnering aangeboden en de sympathieke wijze, waarop de heer Blöte op dit kleine geschenk reageerde, zal voor ons allen steeds het bewijs blijven, met welk een genoegen ook hij zich van zijn taak als leider heeft gekweten.

Groningen, September 1927. HANS TETZNER.

SAMENSTELLING VAN ALLE ZWALUWEN-TEAMS SINDS DE OPRICHTING, ALSMEDE DATUM EN UITSLAG DER GESPEELDE WEDSTRIJDEN

17 Maart 1909. Zwaluwen—Ned. Elftal 1—5. Terrein Quick (Hg.)

H. v. Zanten
Ajax (L.)

E. v. Leijden — E. Jacobi
H.V.V. — Sparta

J. E. de Man — L. v. Gogh — A. Haak
Concordia — H.F.C. — Haarlem

C. W. Klicks — F. Visser — F. E. Koopman — E. Chadwick — J. Thomée
Quick (Hg.) — Quick (Hg.) — D.F.C. — Trainer — Concordia

---

11 April 1909. Zwaluwen—Akad. Boldklubben (Kopenhagen) 5—0. Terrein H.V.V.

H. v. Zanten
Ajax (L.)

H. Peltzer * — C. Heyning
't Zesde — H.V.V.

A. Fabius — J. J. Brutel de la Rivière — A. Kater
H.V.V. — Ajax (L.) — H.F.C.

E. H. la Chapelle — O. v. Blommestein — J. Thomée — H. Oetgens — v. Waveren — Pancras Clifford — H. A. J. Kessler
H.V.V. — H.B.S. — Concordia — H.F.C. — H.V.V.

* (Na halftime uitgevallen)

---

23 Mei 1909. Zwaluwen—Bolton Wanderers 0—6. Terrein R. A. P.

H. v. Zanten
Ajax (L.)

O. v. Blommestein — L. Otten
H.B.S. — Quick (Hg.)

G. T. Pop — D. N. Lotsy — V. A. Gonsalvez
H.V.V. — D.F.C. — H.B.S.

J. H. Welcker — E. Snethlage — F. E. Koopman — H. Oetgens — v. Waveren — Pancras Clifford — Chr. Sunderman
Quick (Hg.) — Quick (Hg.) — D.F.C. — H.F.C. — D.F.C.

---

31 Oct. 1909. Oostelijk—Westelijk Elftal (door de Zwaluwen samengesteld) **3—3.**

West. Terrein Haarlem.

R. Beeuwkes
D.F.C.

K. Heyting — L. Otten
H.V.V. — Quick (Hg.)

G. T. Pop — J. M. de Korver — A. Haak
H.V.V. — Sparta — Haarlem

A. v. Renterghem — P. Leslie Miller — G. W. A. W. Lutjens — H. M. Francken — C. H. Kammeijer
H.B.S. — Haarlem — H.V.V. — H.F.C. — Ajax (A.)

Oost.

L. M. W. Ledeboer
Quick (N.)

Th. Wijlhuizen — Vitesse
W. Kelderman — P. W.

B. Holterman ten Hove — U.D.
J. v. Laar — Vitesse
A. H. v. Heek — P.W.

G. Nordbeck — P.W.
J. Münch — P.W.
H. H. Geul — G.V.C.
F. G. Pluim — U.D.
H. Bueters — U.D.

---

25 December 1909. Frisia—Haarlem (in Zwaluwen-jersey's) **1—5.** Terrein Frisia.

---

1 Januari 1910. Zwaluwen—Vitesse 5—3. Terrein Haarlem.

W. C. A. Poth
A.F.C.

L. M. A. Thole — Victoria (Hilversum)
K. W. F. v. d. Lee — Ajax (A).

A. Helmig — A.F.C.
D. J. v. Prooye — V.O.C.
Arn. Hörburger — V.O.C.

D. G. Tates — A.F.C.
A. de Graaf — A.F.C.
Ant. Hörburger — V.O.C.
J. Thomée — Concordia
C. H. Kammeijer — Ajax (A.)

---

27 Februari 1910. Zwaluwen—Ned. Elftal 3—4. Terrein H. B. S.

P. F. de Groot
H.V.V.

P. Valkenburg — H.B.S.
J. R. de Wijs — Velocitas (Breda)

Ph. v. Dijk — Hercules
J. v. Laar — Vitesse
Arn. Hörburger — V.O.C.

P. v. d. Wolk — Sparta
J. Münch — P.W.
C. Blume — Quick (N.)
J. Thomée — Concordia
J. Besseling — H.V.V.

---

5 Mei 1910. Zwaluwen—Vitesse 1—0. Terrein Vitesse.

G. F. Zweerts
R.A.P.

J. M. J. Kettlitz — Kampong
W. Bronger — V.O.C.

A. Pelser — Ajax (A.)
J. Schoevaart — Ajax (A.)
W. C. G. Roldanus — (Volharding)

J. A. Popping Jr. — R.A.P.
A. M. Arntzenius — Volharding
Ant. Hörburger — V.O.C.
J. J. v. Steenbergen — R.A.P.
H. Breuning — V.O.C.

25 December 1910. D. F. C.—Ajax (A.) (in Zwaluwen-jerseys) **1—5.** Terrein D.F.C.

26 December 1910. Quick (N.)—Zwaluwen 0—1. Terrein Quick (N.)

		G. F. Zweerts. R.A.P.		
	F. C. D. Koopmans V. V. A.		K. W. F. v. d. Lee Ajax (A.)	
	J. Pelser Ajax (A.)	J. Schoevaart Ajax (A.)	H. C. v. Weeren Ajax (A.)	
A. de Graaf A.F.C.	A. Kooy A.F.C.	L. Seylhouwer Ajax (A.)	P. v. d. Broeke Ajax (A.)	C. H. Kammeyer Ajax (A.)

1 Januari 1911. Zwaluwen—Brusselsch Elftal 4—4. Te Brussel.

		L. M. W. Ledeboer Quick (N.)		
	H. Boers Quick (Hg.)		Th. Wijlhuizen Vitesse	
	Arn. Hörburger V.O.C.	N. Wijnmalen Quick (N.)	G. Fortgens Ajax (A.)	
A. v. Renterghem Ajax (A.)	A. de Graaf A.F.C.	H. M. Francken H.F.C.	Ant. Hörburger V.O.C.	A. Kant 't Zesde

12 Maart 1911. Zwaluwen—Ned. Elftal 4—3. Terrein H. V. V.

		L. M. W. Ledeboer Quick (N.)		
	P. Valkenburg H.B.S.		H. Bär H.B.S.	
	N. Wijnmalen Quick (N.)	J. v. Laar Vitesse	G. Fortgens Ajax (A.)	
P. v. d. Wolk Sparta	C. Ruffelse Sparta	H. F. de Groot Sparta	J. Vos U.V.V.	J. G. v. Breda Kolff H.V.V.

24 December 1911. Zwaluwen—Ajax (A.) 6—2. Terrein Ajax.

		J. Walhaim A.F.C.		
	H. G. Bakker Blauw-Wit		Th. Euwe A.F.C.	
	A. Helmig A.F.C.	J. F. O. Huese A.F.C.	W. Feenstra Blauw-Wit	
A. de Graaf A.F.C.	J. H. Timan Blauw Wit	K. H. Voons A.F.C.	H. J. Paridon Blauw-Wit	E. de la Bije A.F.C.

26 December 1911. Zwaluwen—Militair Elftal 5—2. Terrein H. V. V.

		W. v. d. Bergh Willem II		
	G. v. Hecking Colenbrander Velocitas (Br.)		K. W. F. v. d. Lee Ajax (A.)	
	J. L. W. Kerling H. V. V.	J. H. O. Huese A. F. C.	G. Fortgens Ajax (A.)	
L. Seylhouwer Ajax (A.)	Jhr. G. de Serrière H. V. V.	K. H. Voons A. F. C.	J. Thomée Concordia	J. G. v. Breda Kolff H. V. V.

3 Maart 1912. Zwaluwen—Ned. Elftal 1—4. Terrein H. V. V.

		L. M. W. Ledeboer Quick (N.)		
	K. A. Koster Haarlem		K. W. F. v. d. Lee Ajax (A.)	
	J. L. W. Kerling H. V. V.	J. W. Boutmy H. B. S.	G. Fortgens Ajax (A.)	
G. Th. Brand V. O. C.	H. F. de Groot Sparta	P. v. d. Broeke Ajax (A.)	J. Thomée Concordia	J. G. v. Breda Kolff H. V. V.

17 Maart 1912. Zwaluwen—Militair Elftal 4—2. Terrein R. A. P.

		W. v. d. Bergh Willem II		
	D. Wijnveldt U. D.		J. M. J. Kettlitz Kampong	
	B. Holterman ten Hove U. D.	Jhr. H. C. F. Cl. v. Heijden Quick (N.)		L. Verweij H. F. C.
A. de Graaf A. F. C.	J. J. Laan H. F. C.	C. H. ten Cate H. F. C.	J. de Lange Volharding	E. de la Bije A. F. C.

27 Mei 1912. Zwaluwen—Queens Park F. C. (Glasgow) 3—0. Terrein Sparta.

		M. J. Göbel Vitesse		
	D. Wijnveldt U. D.		W. Bronger V. O. C.	
	J. L. W. Kerling H. V. V.	D. N. Lotsy D. F. C.	P. Bouman D. F. C.	
J. G. v. Breda Kolff D. F. C.	C. H. ten Cate H. F. C.	H. M. Francken H. F. C.	J. Vos U. V. V.	N. J. J. Bouvy D. F. C.

10 November 1912. Zwaluwen—Ned. Elftal 1—3. Terrein H. B. S.

B. A. v. Hemert
D. F. C.

G. J. v. Tricht — J. Holtus
D. F. C. — Vitesse

Jhr. R. C. v. d. Nagel — J. W. Boutmy — Jhr. H. C. F. Cl. v. Heijden
H. F. C. — H. B. S. — Quick (N.)

O. E. v. Rappard — M. Houtkooper — W. M. Buitenweg — Jhr. G. de Serrière — C. Kuntze
H. B. S. — Haarlem — U. V. V. — H. V. V. — H. V. V.

25 December 1912. H. V. V. speelt onder den naam „Zwaluwen" tegen F. C. Holstein te Kiel en verliest met 7—1.

26 December 1912. Ditzelfde team speelt den volgenden dag te Hamburg en verliest met 5—4 van Victoria.

29 December 1912. Zwaluwen—Militair Elftal 5—0. Terrein H. V. V.

B. A. v. Hemert
D. F. C.

D. Wijnveldt — G. J. v. Tricht
U. D. — D. F. C.

J. W. Boutmy — A. S. Woerdman — H. A. Synja
H. B. S. — U. D. — H. B. S.

O. E. v. Rappard — W. R. Westra v. Holthe — H. F. de Groot — J. C. Japikse * — N. J. J. Bouvy
H. B. S. — Achilles (A.) — Sparta — Quick (Hg.) — D. F. C.

* Na de rust J. G. v. Breda Kolff (H. V. V.)

14 Februari 1913. Zwaluwen—Belgisch Elftal 2—3. Te Brussel.

B. A. v. Hemert
D. F. C.

Ch. Wilhelm — H. Bär
Haarlem — H. B. S.

J. W. Boutmy — D. N. Lotsy — H. A. Synja
H. B. S. — D. F. C. — H. B. S.

Chr. Sunderman — E. R. A. Luijke Roskott — H. F. de Groot — J. Thomée — W. Poortman
D. F. C. — H. B. S. — Sparta — Concordia — H. B. S.

2 Maart 1913. Zwaluwen—Ned. Elftal 1—1. Terrein H. B. S.

B. A. v. Hemert
D.F.C.

H. Bär — G. J. v. Tricht
H.B.S. — D.F.C.

J. W. Boutmy — Jhr. H. C. F. Cl. v. Heijden — A. R. C. Bijvoet
H.B.S. — Quick (N.) — D.F.C.

P. v. d. Wolk — W. R. Westra v. Holthe — C. H. ten Cate — H. Nijhof — G. J. Nijhof
Sparta — Achilles (A.) — H.F.C. — Tubantia — Tubantia

---

9 Maart 1913. Zwaluwen—Militair Elftal 1—4. Terrein H. V. V.

W. F. de Leve
H.B.S.

Ch. Wilhelm — H. Bär
Haarlem — H.B.S.

F. A. J. de Klerck — J. F. O. Huese — H. A. Synja
H.F.C. — A.F.C. — H.B.S.

G. v. Galen Last — H. L. B. Denis — W. M. Buitenweg — J. J. Laan — J. Francken
Velocitas (Breda) — H.B.S. — U.V.V. — H.F.C. — H.F.C.

---

30 Maart 1913. D.F.C. (in Zwaluwen-jerseys)**—Oostelijk Elftal 3—1.** Terrein Quick (N.).

---

1 Mei 1913. Zwaluwen—Een elftal van den Franschen Voetbalbond 1—2. Te Tourcoing.

B. A. v. Hemert
D.F.C.

Ch. Wilhelm — Th. Klip
Haarlem — Sparta

P. W. v. Dalsum — Jhr. H. C. F. Cl. v. Heijden — Jhr. R. C. v. d. Nagel
Sparta — Quick (N.) — H.F.C.

J. Bakker — H. F. de Groot — H. M. Francken — Jur Haak — J. C. Joosten
Haarlem — Sparta — H.F.C. — Haarlem — Quick (Hg.)

---

9 November 1913. Zwaluwen—Ned. Elftal 3—4. Terrein H. V. V.

B. A. v. Hemert
D.F.C.

J. M. Gilissen — Th. Klip
Ajax (A.) — Sparta

F. A. J. de Klerck — Jhr. H. C. F. Cl. v. Hei — H. A. Synja
H.F.C. — Quick (N.) — H.B.S.

J. G. v. Breda Kolff — L. Dulfer — W. C. H. v. Dillen — W. Boerdam — C. Kuntze
H.V.V. — Velocitas — Hercules — V.O.C. — H.V.V.

24 Mei 1914. Zwaluwen—Reading (Engelsche prof. club) **2—10.** Terrein Stadion A'dam.

W. F. de Leve
H. B. S.

Ch. Wilhelm — Haarlem
Th. Klip — Sparta

Jhr. R. C. v. d. Nagel — H. F. C.
J. v. d. Sluis — V. O. C.
L. Verweij — H. F. C.

O. E. v. Rappard — H. B. S.
M. Houtkooper — Haarlem
C. J. Schravendijk — Haarlem
Jur Haak — Haarlem
C. Kuntze — H. V. V.

---

20 September 1914. Zwaluwen—Militair Elftal 5—1. Terrein Stadion A'dam.

M. J. Göbel
Vitesse

B. W. J. Verweij — H. F. C.
P. Bouman — D. F. C.

A. Maas — Haarlem
D. N. Lotsy — D. F. C.
J. v. Laar — Vitesse

H. J. Welcker — Quick (Hg.)
H. J. Rodermond — Vitesse
H. M. Francken — H. F. C.
C. J. Valk — Hercules
N. J. J. Bouvy — H. F. C.

---

1 Januari 1915. Zwaluwen—U. V. V.-Hercules combinatie 5—5. Terrein Hercules.

P. Brutel de la Rivière
G. V. C.

G. Kolthof — Tubantia
R. Middelbeek — Robur et Velocitas

G. Broen — Tubantia
A. Meijer — Tubantia
A. Luitjes — G. V. C.

H. Wassen — Z. A. C.
J. F. G. de Jong — Robur et Velocitas
W. R. Westra v. Holthe — Achilles (A.)
H. Nijhof — Tubantia
W. A. Gravelaar — Robur et Velocitas

---

28 April 1918. Zwaluwen—Engelsche Geïnterneerden 4—1. Terrein H. B. S.

Jhr. G. Sandberg
H. V. V.

D. v. Beusekom — H. B. S.
Jhr. C. W. Feith — H. V. V.

W. N. G. Claasz — Qu[illegible]g.)
A. Maas — Haarlem
G. Fortgens — Haarlem

P. v. d. Wolk — Sparta
H. J. J. Kessler — H. V. V.
J. H. H. Kessler — H. V. V.
J. Vos — U. V. V.
B. Groosjohan — V. O. C.

29 Mei 1919. Zwaluwen—Ned. Elftal 2—0. Terrein Ajax.

		J. G. Börnemann A. F. C.		
	W. Boerdam V. O. C.	Jhr. L. C. v. d. Bergh v. Heemstede Velocitas (Breda)		
	E. v. Roessel N. A. C.	B. Hoogstede N. A. C.	H. Steeman Sparta	
N. de Wolf Haarlem	M. Houtkooper Haarlem	W. M. Buitenweg U. V. V.	H. Felix M. V. V.	C. G. A. Beijers V. O. C.

5 Juni 1919. Zwaluwen—Royal Air Force 1—1. Terrein Stadion Amsterdam.

		M. J. Göbel Vitesse		
	H. L. B. Denis H. B. S.		B. W. J. Verweij H. F. C.	
	D. Houtkooper Haarlem	P. Tekelenburg Haarlem	H. Steeman Sparta	
H. J. J. Kessler H. V. V.	C. Ruffelse Sparta	Th. J. F. Brockman Ajax (A.)	J. H. H. Kessler H. V. V.	W. Gupffert Ajax (A.)

8 Juni 1919. Zwaluwen—Royal Air Force 2—3. Terrein Stadion Amsterdam.

		J. G. Börnemann A. F. C.		
	A. Pijpenbroek Go Ahead		D. Doets A. F. C.	
	D. Houtkooper Haarlem	E. v. Linge Be Quick (Gr.)	L. Schollaert Willem II	
J. B. Petterson Feijenoord	H. J. Rodermond Be Quick (Gr.)	W. M. Buitenweg U. V. V.	H. v. Diermen Blauw-Wit	C. G. A. Beijers V. O. C.

29 Augustus 1919. Zwaluwen—Bergen en Stavanger 5—0. Te Christiania.

		M. J. Göbel Vitesse		
	C. Ruffelse Sparta		F. Couton Ajax (A.)	
	H. Hordijk Ajax (A.)	P. Tekelenburg Haarlem	H. Steeman Sparta	
P. v. d. Wolk Sparta	M. Houtkooper Haarlem	E. v. Linge Be Quick (Gr.)	H. Felix M. V. V.	J. H. H. Kessler H. V. V.

3 September 1919. Zwaluwen—Kopenhagen 1—1. Te Kopenhagen.

J. C. D. Schindeler
Blauw-Wit

H. L. B. Denis — F. Couton
H. B. S. — Ajax (A.)

B. W. J. Verweij — C. Ruffelse — H. Steeman
H. F. C. — Sparta — Sparta

N. de Wolf — M. Houtkooper — E. v. Linge — H. Felix — C. G. A. Beijers
Haarlem — Haarlem — Be Quick (Gr.) — M. V. V. — V. O. C.

---

28 Maart 1920. Zwaluwen—Ned. Elftal 3—1. Terrein Stadion Amsterdam.

F. J. L. Tempel
Tubantia

G. Kolthof — P. Stevens
Tubantia — Willem II

J. Smitshoek — H. Mommers — H. Legger
Tubantia — Willem II — Be Quick (Gr.)

R. Welsch — A. W. Verlegh — J. E. Bulder — B. Haes — H. Felix
A. F. C. — N. A. C. — Be Quick (Gr.) — Go Ahead — M. V. V.

---

8 Februari 1921. Zwaluwen—Belgisch Elftal 0—2. Te Brussel.

H. v. Tilburg
Noad

H. L. B. Denis — A. Maas
H. B. S. — Haarlem

E. A. G. Martin — P. Tekelenburg — H. F. v. Thiel
Sparta — Haarlem — H. B. S.

M. R. D. Tetzner — D. Buitenweg — J. Vos — H. Delsen — W. Gupffert
Be Quick (Gr.) — U. V. V. — U. V. V. — Ajax (A.) — Ajax (A.)

---

20 Maart 1921. Zwaluwen—Ned. Elftal 0—2. Terrein Stadion Amsterdam.

J. de Boer
Ajax (A.)

A. Baaij — J. Lietzen
Haarlem — Blauw-Wit

A. Grobbe — B. Hoogstede — J. de Kruijff
Spartaan — N. A. C. — Ajax (A.)

J. Dorenbos — A. Koonings — J. C. Smit — H. Felix — F. Couton
Blauw-Wit — Feijenoord — Blauw-Wit — M. V. V. — Ajax (A.)

6 November 1921. Zwaluwen—Ned. Elftal 2—5. Terrein H. V. V.

		O. M. de Munnick Velocitas (Br.)		
		W. de Wolff Velocitas (Gr.)	A. Philipse N. A. C.	
		J. K. A. Timmer Velocitas (Br.)	H. Mommers Willem II	J. Lietzen Blauw-Wit
N. de Koning R. C. H.	J. B. Gielens Willem II	A. G. Bieshaar Haarlem	H. A. Vermetten H. B. S.	H. W. v. Antwerpen D. F. C.

---

25 December 1921. Zwaluwen—Noord Frankrijk 4—4. Te Roubaix.

		A. Waaijer Z. A. C.		
		A. Baaij Haarlem	D. Houtkooper Haarlem	
	S. Sissing Be Quick (Gr.)	A. G. Bieshaar Haarlem		G. B. Terwee Jr. Ajax (A.)
A. v. Beekum H. F. C.	W. A. v. Daalen Haarlem	W. Boerdam V. O. C.	G. J. v. Dam D. F. C.	H. W. v. Antwerpen D. F. C.

---

26 December 1921. Zwaluwen—Entente Bruxelloise 1—4. Te Brussel.

		A. Waaijer Z. A. C.		
		A. Baay Haarlem	D. Houtkooper Haarlem	
	S. Sissingh Be Quick (Gr.)	W. Boerdam V. O. C.*		G. B. Terwee Jr. Ajax (A).
A. v. Beekum H. F. C.	W. A. v. Daalen Haarlem	A. G. Bieshaar Haarlem	G. J. v. Dam D. F. C.	H. W. v. Antwerpen D. F. C.

*) Na rust vervangen door W. Brakel (Haarlem).

---

28 Februari 1922. Zwaluwen—Diables Rouges 2—2. Te Brussel.

		P. Angenent Haarlem		
		A. H. v. Haeren Wilhelmina	J. Lietzen Blauw-Wit	
	A. Grobbe Spartaan	G. H. Hulsman Go Ahead		R. J. Schäfer H. B. S.
Th. J. F. Brockman Ajax	J. Blinkhof Sr. Stormvogels	C. A. Pijl Feijenoord	H. A. Vermetten H. B. S.	F. Petit N. A. C.

22 April 1922. Zwaluwen (Studenten-Elftal)—Eng. Corinthians 3—5. Terrein H.V.V.

		R. Mac Neill H. V. V.		
		H. L. B. Denis H. B. S.	J. C. Tetzner Be Quick (Gr.)	
	R. J. Schäfer H. B. S.	F. Kuipers H. F. C.	A. J. Le Fèvre Kampong	
M. R. D. Tetzner Be Quick	H. J. J. Kessler H. V. V.	J. E. Bulder Be Quick (Gr.)	M. C. Sigmond D. F. C.	J. H. H. Kessler H. V. V.

23 April 1922. Zwaluwen—Eng. Corinthians 1—0. Terrein Stadion Amsterdam.

		J. C. D. Schindeler Blauw-Wit		
		E. v. d. Kluft Blauw-Wit	J. Lietzen Blauw-Wit	
	A. Grobbe Spartaan	G. H. Hulsman Go Ahead	J. Mazurel Blauw-Wit	
J. Dorenbos Blauw-Wit	J. Blinkhof Sr. Stormvogels	A. J. A. Heijnen H. V. V.	O. N. Formenoy Sparta	H. v. Diermen Blauw-Wit

25 December 1922. Zwaluwen—Ned. Studenten-Elftal 3—2. Terrein „Haarlem".

		L. v. Rhijn U. V. V.		
		K. W. J. Bontje V. U. C.	C. Swartouw U. V. V.	
	B. H. Dik Haarlem	D. Houtkooper Haarlem	C. v. d. Velde Feijenoord	
M. Houtkooper Haarlem	A. v. Beekum H. F. C.	A. G. Bieshaar Haarlem	O. N. Formenoy Sparta	H. J. Twelker Blauw-Wit

13 Februari 1923. Zwaluwen—Diables Rouges 3—5. Te Brussel.

		L. v. Rhijn U. V. V.		
		E. v. d. Kluft Blauw-Wit	J. C. Tetzner Be Quick (Gr.)	
	A. J. Le Fèvre Kampong	E. v. Linge Be Quick (Gr.)	G. H. Hulsman Go Ahead	
M. R. D. Tetzner Be Quick (Gr.)	J. v. Son Willem II	W. M. Buitenweg U. V. V.	O. N. Formenoy Sparta	M. C. Sigmond D. F. C.

8 April 1923. Zwaluwen—Eng. Corinthians 0—2. Terrein Stadion Amsterdam.

F. C. G. v. d. Poel
Velocitas (Br.)

H. L. B. Denis — E. v. d. Kluft
H. B. S. — Blauw-Wit

A. J. Le Fèvre — E. v. Linge — J. Jole
Kampong — Be Quick (Gr.) — Willem II

B. Groosjohan — A. J. A. Heijnen — J. E. Bulder — W. Addicks — M. C. Sigmond
V. O. C. — H. V. V. — Be Quick (Gr.) — Ajax — D. F. C.

1 November 1923. Zwaluwen—Roode Duivels 2—2. Te Brussel.

A. C. de Frenne
Vitesse

K. A. Gouw — G. J. Stuve
D. F. C. — Enschede

Th. Schönberger — R. Bul — G. J. Krom
Quick (N.) — Feijenoord — R. C. H.

B. Groosjohan — G. J. v. Dam — W. M. Buitenweg — A. Gorel — M. C. Sigmond
V. O. C. — D. F. C. — U. V. V. — 't Gooi — D. F. C.

25 December 1923. Zwaluwen—Red Star 1—1. Te Parijs.

J. de Boer Jr.
Ajax

J. C. Weber — J. C. Tetzner
V. O. C. — Be Quick (Gr.)

S. Sissing — P. Tekelenburg — H. A. Vermetten
Be Quick (Gr.) — Haarlem — H. B. S.

Jhr. A. W. Snouck Hurgronje — A. v. Beekum — J. E. Bulder — Th. de Haas — M. C. Sigmond
H. V. V. — H. F. C. — Be Quick (Gr.) — Be Quick (Gr.) — D. F. C.

26 December 1923. Zwaluwen—Combinatie Red Star en Olympique 0—2. Te Parijs.

A. IJ. v. d. Meulen
H.F.C.

B. W. J. Verweij — J. C. Tetzner
H. F. C. — Be Quick (Gr.)

S. Sissing — H. A. Vermetten — W. Reijdon
Be Quick (Gr.) — H. B. S. — H. F. C.

Jhr. A. W. Snouck Hurgronje — A. v. Beekum — J. E. Bulder — Th. de Haas — M. C. Sigmond
H. V. V. — H. F. C. — Be Quick (Gr.) — Be Quick (Gr.) — D. F. C.

4 Maart 1924. Zwaluwen—Diables Rouges 3—3. Te Brussel.

A. IJ. v. d. Meulen.
H. F. C.

B. W. J. Verweij — H. F. C.
J. C. Tetzner — Be Quick (Gr.)

H. A. Vermetten — H. B. S.
G. H. Hulsman — Go Ahead
G. J. Krom — R. C. H.

B. Groosjohan — V. O. C.
A. W. Verlegh — N. A. C.
C. Ruffelse — Sparta
Th. de Haas — Be Quick (Gr.)
M. C. Sigmond — D. F. C.

---

21 April 1924. Noord-Zwaluwen—Oost-Zwaluwen 2—0. Terrein Z. A. C.

Oost.

A. Waaijer
Z. A. C.

W. Harmsen — Ensch. Boys
J. Smit — Heracles

H. Naberman — K. H. C.
H. Derboven — Z. A. C.
H. H. Kok — Z. A. C.

F. J. Schipper — Heracles
J. v. d. Kolk — Heracles
J. A. Bos — K. H. C.
B. Freeze — Heracles
J. Albrecht — Z. A. C.

Noord.

W. Overmeer
Frisia

C. Greben — Friesland
H. van Zuijlen — Friesland

H. Roobaard — G. V. V.
Joh. Spraakman Wzn. — Alcides
Chr. Visser — Frisia

R. Lubbers — Alcides
D. J. Steenbergen — Leeuwarden
G. Kijk in de Vegte — Alcides
B. Arendshorst Jr. — Alcides
P. Compaan — G. V. V.

---

25 December 1924. Zwaluwen—Combinatie der Club Français en Stade Français 3—3. Te Parijs.

W. Overmeer
Frisia

H. L. B. Denis — H. B. S.
H. A. Vermetten — H. B. S.

A. J. Le Fèvre — Kampong
H. Legger — Be Quick (Gr.)
J. de Koningh — H. F. C.

Jhr. A. W. Snouck Hurgronje — H. V. V.
S. W. Küchlin — H. B. S.
P. N. Sint — Stormvogels
G. A. Visser — Stormvogels
M. C. Sigmond — D. F. C.

26 December 1924. Zwaluwen—Red Star 3—2. Te Parijs.

W. Overmeer
Frisia

H. L. B. Denis — H. A. Vermetten
H. B. S. — H. B. S.

A. J. Le Fèvre — H. Legger — J. de Koningh
Kampong — Be Quick (Gr.) — H. F. C.

Jhr. A. W. Snouck Hurgronje — S. W. Küchlin — F. Smeets — G. J. v. Dam — M. C. Sigmond
H. V. V. — H. B. S. — H. B. S. — D. F. C. — D. F. C.

---

24 Februari 1925. Zwaluwen—Diables Rouges 1—2. Te Brussel.

J. C. D. Schindeler
Blauw-Wit

H. Wamsteker — C. A. v. Dijke
A. S. C. — Feijenoord

A. J. Le Fèvre — J. Franssen — G. A. M. Horsten
Kampong — 't Gooi — Willem II

J. B. Gielens — A. Jongbloets — H. Felix — O. N. Formenoy — H. J. Twelker
Willem II — Noad — M. V. V. — Sparta — 't Gooi

---

5 Maart 1925. Zwaluwen—Exeter City 1—5. Terrein Ajax.

J. v. Heeswijk
Ajax

A. H. v. Haeren * — J. C. Tetzner
Wilhelmina — Be Quick (Gr.)

J. H. Martens — G. H. Hulsman — H. Legger
Ajax — Go Ahead — Be Quick (Gr.)

E. Hamel — J. Blinkhof Sr. — C. A. Pijl — Th. J. F. Brockman — J. D. de Natris
Ajax — Stormvogels — Feijenoord — Ajax — Ajax

* Na half time vervangen door J. Hassink (Ajax)

---

28 Maart 1925. Zwaluwen (best. uit jonge Westelijke spelers)**—Kennemer elftal 1—1.** Terrein H. F. C.

A. F. Kremer
Concordia

W. v. Zwieteren — J. H. Fuchs
Sparta — Sparta

Jhr. F. Graafland — F. H. Reder — W. G. Anderiessen
H. B. S. — Haarlem — 't Gooi

A. v. Beekum — E. R. Ruisch — S. W. Küchlin — A. v. d. Eb — J. G. Weber
H. F. C. — D. F. C. — H. B. S. — V. O. C. — Feijenoord

26 April 1925. Zwaluwen—Noordelijk Elftal 2—4. Terrein Be Quick (Gr.)

M. v. d. Bergen
Excelsior

G. J. Lefèvre de Montigny — A. H. v. Kol
Unitas — Ajax

W. G. Anderiessen — J. Franssen — G. v. Heel
't Gooi — 't Gooi — Feijenoord

G. v. d. Meer — D. Tanis — B. Steffens — F. Meilof — J. G. Weber
't Gooi — E. D. O. — E. D. O. — 't Gooi — Feijenoord

---

2 Mei 1925. Amsterdamsche Zwaluwen—Jeugd-Zwaluwen 4—4. Terrein Ajax.

Jeugd-Zwaluwen.

P. Rikkers
H. V. V.

J. C. Weber — J. v. Galen
V. O. C. — Blauw-Wit

J. H. Martens — P. J. Roem — M. C. v. d. Ende
Ajax — A. S. C. — Excelsior

J. P. K. Manssen — A. Jongbloets — W. Tap — A. v. d. Eb — H. J. Twelker
Excelsior — Noad — Ado — V. O. C. — 't Gooi

Amsterdamsche Zwaluwen.

J. de Boer Jr.
Ajax

A. P. Bos — A. H. v. Kol
A. F. C. — Ajax

J. Mazurel — J. Hassink — J. E. den Boer
Blauw-Wit — Ajax — Z. F. C.

E. Hamel — H. Delsen — W. Iseger — J. F. N. Walther — F. Homburg
Ajax — Ajax — Ajax — A. F. C. — Blauw-Wit

---

17 Mei 1925. Zuid-Zwaluwen—West-Zwaluwen 3—1. Terrein D. F. C.

West.

H. J. Balt
U. V. V.

W. v. Zwieteren — J. H. Fuchs
Sparta — Sparta

J. M. de Haas — A. Litz — A. Bakker
V. O. C. — D. F. C. — V. O. C.

J. P. K. Manssen — E. R. Ruisch — W. Tap — A. v. d. Eb — H. G. Vermeer
Excelsior — D. F. C. — A. D. O. — V. O. C. — Quick (Hg.)

Zuid.

L. v. d. Aa
N. A. C.

J. de Bruijn — W. v. Tuijl Jr.
N. A. C. — Eindhoven

M. Burgerhof — P. v. Boxtel — F. de Kuijer
B. V. V. — N. A. C. — Noad

A. J. v. Ierssel — G. Hermans — P. Ramakers — J. v. d. Broek — A. Schellekens
N. A. C. — Noad — P. S. V. — N. A. C. — Bredania

21 Mei 1925. Zwaluwen—West Ham United 1—1. Terrein Feijenoord.

A. IJ. v. d. Meulen
H. F. C.

H. Wamsteker — C. A. v. Dijke
A. S. C. — Feijenoord

G. v. Heel — W. A. v. Daalen — H. Steeman
Feijenoord — Haarlem — Sparta

G. v. d. Meer — A. Koonings — C. A. Pijl — O. N. Formenoy — J. G. Weber
't Gooi — Feijenoord — Feijenoord — Sparta — Feijenoord

---

31 Mei 1925. Zwaluwen—Oostelijk Elftal 5—2. Terrein Go Ahead.

C. J. Quax
A. D. O.

J. C. Tetzner — A. H. v. Kol
Be Quick (Gr) — Ajax

J. E. den Boer — W. A. v. Daalen — J. H. v. Dort
Z. F. C. — Haarlem — Blauw-Wit

Jhr. A. W. Snouck Hurgronje — J. v. d. Broek — G. A. Visser — J. L. Perukel Jr. — F. Homburg
H. V. V. — N. A. C. — Stormvogels — E. D. O. — Blauw-Wit

---

1 Juni 1925. Zwaluwen—Studenten Elftal 6—1. Terrein Sparta.

A. v. d. Wint
Stormvogels

W. v. Zwieteren — J. H. Fuchs
Sparta — Sparta

Th. v. Gils — P. v. Boxtel — H. Steeman
Sparta — N. A. C. — Sparta

G. v. d. Meer — C. Oldenburg — W. Tap — J. Bak — L. A. R. Lash
't Gooi — Stormvogels — A. D. O. — Excelsior — H. B. S.

---

23 Augustus 1925. Zwaluwen—„Haarlem" 6—1. Terrein Haarlem.

C. J. Quax
A. D. O.

A. H. v. Haeren — A. H. v. Kol
Wilhelmina — Ajax

H. F. Baldinger — H. Wamsteker — G. A. Visser
Concordia — A. S. C. — Stormvogels

J. P. K. Manssen — E. R. Ruisch — W. Tap — D. Tanis — J. G. Weber
Excelsior — D. F. C. — A. D. O. — E. D. O. — Sparta

16 Februari 1926. Zwaluwen—Diables Rouges 2—2. Te Brussel.

C. J. Quax
A. D. O.

H. Wamsteker — A. H. v. Haeren
A. S. C. — Wilhelmina

H. Veldkamp Sr. — W. G. Anderiessen — Th. B. Keppels
Enschede — Ajax — Enschede

G. J. v. Dam — S. W. Küchlin — W. Tap — R. Vis — L. A. R. Lash
D. F. C. — H. B. S. — A. D. O. — H. V. V. — H. B. S.

---

2 April 1926. Twee Zwaluwen-elftallen bekampen elkaar op 't H. F. C.-terrein „Wit" wint met 5—2.

Wit.

Th. Spanjaard
V. V. A.

A. C. Meijer — J. Hendriks
Quick (H.) — V. U. C.

J. J. Voskuil — W. Verhoeven — C. J. v. Nus
Quick (H.) — C. V. V. — Voorwaarts

J. J. G. H. Elfring — H. G. Sleicher — J. J. Dil — P. J. Hendriks — J. C. v. Gelder
Alcmaria Victrix — O. D. S. — V. U. C. — V. U. C. — V. U. C.

Rood.

C. J. Quax
A. D. O.

J. F. Stuij — G. Groeneveld
Hercules — Hercules

J. Kornman — F. Smeets — J. J. v. d. Meer
A. F. C. — H. B. S. — Xerxes

G. J. Landaal — W. Tap — C. H. Wentink — J. H. v. Soldt — J. Bos
A. G. O. V. V. — A. D. O. — 't Gooi — V. I. O. S. — Alcmaria Victrix

---

13 Mei 1926. Westelijke Zwaluwen—Provinciale Zwaluwen 3—0. Terrein Sparta.

West.

M. v. d. Bergen
Excelsior

H. Wamsteker — A. H. v. Kol
A. S. C. — Ajax

G. Stolk — C. J. v. Nus — G. J. Krom
Excelsior — Voorwaarts — R. C. H.

J. J. G. H. Elfring — S. W. Küchlin — F. Smeets — E. R. Ruisch — M. C. Sigmond
Alcmaria Victrix — H. B. S. — H. B. S. — D. F. C. — H. F. C.

Provincie.

A. A. Rambonnet
Be Quick (Gr.)

W. v. Zwieteren — H. C. Seegers
Sparta — M. V. V.

F. Woltjes — H. Derboven — Chr. Visser
Veendam — Z. A. C. — Frisia

G. J. Landaal — M. Paffen — H. Felix — J. Soons — J. C. v. Gelder
A. G. O. V. V. — M. V. V. — M. V. V. — M. V. V. — V. U. C.

19 Mei 1926. Twee Zwaluwen elftallen bekampen elkaar in 't Stadion te Amsterdam. „Rood" wint met 4—1.

Rood.

J. de Boer Jr.
Ajax

J. Gill — Blauw-Wit
W. Koster — Stormvogels

G. van Heel — Feijenoord
W. G. Anderiessen — Ajax
C. J. v. Nus — Voorwaarts

C. Oldenburg — Stormvogels
P. Hoogmoed — Z. F. C.
W. M. Buitenweg — Hercules
J. A. de Boer — Enschede
M. C. Sigmond — H. F. C.

Wit.

C. J. Quax
A. D. O.

A. H. v. Kol — Ajax
H. A. Vermetten — H. B. S.

H. Veldkamp — Enschede
C. Calame — V. U. C.
E. R. Ruisch — D. F. C.

G. W. Nagels — Enschede
J. Frölich — Enschede
W. Tap — A. D. O.
P. J. Hendriks — V. U. C.
J. C. v. Gelder — V.U. C.

---

25 Mei 1926. Zwaluwen—Middlesex Wanderers 3—2. Terrein Sparta.

M. v. d. Bergen
Excelsior

A. H. v. Kol — Ajax
W. Koster — Stormvogels

G. v. Heel — Feijenoord
W. G. Anderiessen — Ajax
C. J. v. Nus — Voorwaarts

J. B. Gielens — Hercules
S. W. Küchlin — H. B. S.
W. M. Buitenweg — Hercules
W. Tap — A. D. O.
M. C. Sigmond — H. F. C.

---

6 Juni 1926. Zwaluwen—Daring Club Bruxelles 2—1. Terrein Sparta.

M. v. d Bergen
Excelsior

W. v. Zwieteren — Sparta
A. H. v. Kol — Ajax

C. J. v. Nus — Voorwaarts
P. C. v. Boxtel — N. A. C.
Jhr. M. D. C. Sandberg — H. V. V.

J. B. Gielens — Hercules
S. W. Küchlin — H. B. S.
W. M. Buitenweg — Hercules
W. Tap — A. D. O.
M. C. Sigmond — H. F. C.

25 December 1926. Zwaluwen—Keulsch Elftal 3—1. Te Keulen.

J. J. Thijssen
Stormvogels

A. Bul Jr. — Feijenoord
C. A. v. Dijke — Feijenoord

C. P. M. v. d. Zalm — V. U. C.
A. Litz — D. F. C.
G. v. Heel — Feijenoord

J. B. Petterson — Feijenoord
C. Oldenburg — Stormvogels
P. v. Reenen — U. V. V.
J. Barendregt — Feijenoord
J. W. Verbeek — Feijenoord

---

26 December 1926. Zwaluwen—Düsseldorfsch Elftal 1—2. Te Düsseldorf.

J. J. Thijssen
Stormvogels

A. Bul Jr. — Feijenoord
C. A. v. Dijke — Feijenoord

M. v. Gelder — U. V. V. *
C. P. M. v. d. Zalm — V. U. C.
G. v. Heel — Feijenoord

J. B. Petterson — Feijenoord
C. Oldenburg — Stormvogels
P. v. Reenen — U. V. V.
J. Barendregt — Feijenoord
J. C. v. Gelder — V. U. C.

* 2de helft vervangen door A. Litz (D. F. C.)

---

1 Maart 1927. Zwaluwen—Roode Duivels 0—3. Te Brussel.

C. J. Quax
A. D. O.

K. H. Haak — Stormvogels
C. van Dijke — Feijenoord

M. J. Schetters — Ajax
J. Zuidema — Velocitas
P. J. M. Bakker — Z. A. C.

C. Oldenburg — Stormvogels
J. Kluin — A. G. O. V. V.
P. v. Reenen — U. V. V.
A. S. Scheeffer Jr. — U. D.
C. H. Campman — 't Gooi

---

26 Mei 1927. Zwaluwen—Roode Duivels 2—1. Terrein Sparta.

M. v. d. Bergen
Excelsior

K. H. Haak — Stormvogels
C. P. M. v. d. Zalm — V. U. C.

C. J. v. Nus — Voorwaarts
R. Vis — H. V. V.
G. J. Krom — R. C. H.

F. Wels — Unitas
L. Adam — H. V. V.
P. Bogerman — V. I. O. S.
A. J. ter Beek — N. A. C.
M. Huisman — Excelsior

INHOUD

	Blz.
Voorwoord	5
De Zwaluwen	6
M. C. Blöte	7
Het nut der Zwaluwen	9
Het werk van de Zwaluwen	11
Les Zwaluwen et les Diables Rouges	13
Onze spelhoedanigheid	14
C. A. W. Hirschman	23
Onze levensloop	27
Jan J. van den Berg	59
Het leiden van toeren in het Buitenland	61
C. W. van Hasselt	66
Vluchtige Zwaluwen-Mémoires	68
Het zoeken en opleiden van spelers voor de Nationale ploeg	69
G. W. Dijxhoorn	72
Twintig jaar Zwaluwenwerk	74
Terugblik en Toekomstideaal	76
Mr. J. Lieftinck	79
Voetbal en de Buitenspelregel	81
N. Gijs Jannink	85
Spelverbetering	89
P. A. de Haan	95
Na Twintig Jaren	98
H. J. Willing	100
De Zwaluwen en de Nederlandsche Corinthians	102
Geest en Leiding	104
J. Mutters	105
Keuring van Voetballers	107
Training	110
Zwaluw, waarheen is uw vlucht	113
De Zwaluwen en de provincie	115
De mooie taak van de Zwaluwen	116
K. J. J. Lotsy	118
Amateurisme	120
H. W. H. Herberts	124
Kersttoer Parijs 1923	126
Samenstelling van alle Zwaluwen-teams sinds de oprichting, alsmede datum en uitslag der gespeelde wedstrijden	129